

Projekt vybudování informační základny pro potřebu rozhodování o celních deklaracích na Celním úřadě Uherské Hradiště

Bc. Dalibor Stupka

Diplomová práce
2005

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav managementu
akademický rok: 2004/2005

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Dalibor STUPKA**
Studijní program: **N 6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management a marketing**

Téma práce: **Projekt vybudování informační základny pro potřebu rozhodování o celních deklaracích na Celním úřadě Uherské Hradiště**

Zásady pro vypracování:

1. Charakterizujte cíle řešení diplomového projektu.
2. Zpracujte literární rešerše se zaměřením na základní charakteristiku celního řízení a jeho informačního zabezpečení.
3. Analyzujte proces rozhodování o celních deklaracích na Celním úřadě Uherské Hradiště se zvláštním zaměřením na informační zabezpečení.
4. Proveďte rozbor dostupnosti vnějších informačních zdrojů, potřebných pro rozhodování o celních deklaracích.
5. Navrhněte projekt získání a využití vnějších informačních zdrojů pro potřebu rozhodování o celních deklaracích na Celním úřadě Uherské Hradiště.
6. Proveďte vyhodnocení realizovatelnosti a efektivnosti navrhovaného projektu.

ABSTRAKT

Abstrakt česky

Hlavním cílem projektu vybudování informační základny je návrh a využití vnějších informačních zdrojů pro potřebu rozhodování o jednotných správních deklaracích (JSD) na Celním úřadě Uherské Hradiště, zabezpečení nového způsobu podávání, evidence a zpětné kontroly jednotných souhrnných deklarací. Pro Celní úřad Uherské Hradiště, respektive pro Celní správu České republiky, by tak měla být získávána, evidována a zpětně kontrolována digitálně zpracovávaná data. Uvedený projekt by měl poukázat na to, že v dnešní době mohou mít data zpracovávaná v elektronické podobě větší důležitost než papírové formuláře.

Abstrakt anglicky

The principal intention for the creation of database project is to purpose and to make better use of external information sources when deciding on Single Administrative Documents (SAD) at the Customs Office Uherské Hradiště, to manage new way of submitting them, filling and re-auditing them. For the Customs Office Uherské Hradiště, if you like for the Czech Republic Customs, should be in this way digitally processed data aquired, filled and re-supervised. This project is supposed to explain that electronically processed data can nowadays be of greater importance than the paper-formed ones.

Děkuji vedoucímu diplomové práce, panu doc. Ing. Romanu Bobákovi, Ph.D., za odborné vedení a připomínky, které mi poskytl během jejího zpracování.

OBSAH

OBSAH	5
ÚVOD.....	7
I. TEORETICKÁ ČÁST	8
1 INFORMACE.....	9
1.1 CO JE TO INFORMACE.....	9
1.1.1 Bit a jeho hodnota	11
1.1.2 Terabyty informací	12
1.1.3 Pohyb informací	12
1.2 BUDOUCNOST A KOMUNIKACE.....	13
1.3 MARKETING A MANAGEMENT POD VLIVEM IT	15
1.4 HODNOTA ZÁKAZNÍKA	17
1.5 CRM.....	19
2 DATABÁZOVÉ SYSTÉMY	22
2.1 ÚVOD DO DATABÁZÍ.....	22
2.1.1 Historie	22
2.1.2 Prosté a relační databáze	22
2.2 DATABÁZOVÉ SYSTÉMY A JEJICH UŽITÍ V MARKETINGU	25
2.2.1 Marketingový výzkum.....	25
2.2.2 Direct marketing.....	27
2.2.3 Marketingový informační systém.....	27
2.3 CRM - SYSTÉM ŘÍZENÍ VZTAHŮ SE ZÁKAZNÍKY	28
2.3.1 Princip CRM	28
2.3.2 Iniciační proces.....	29
2.3.3 Interakční proces	30
2.3.4 Identifikační proces	30
2.3.5 Provázanost databázových informací.....	31
2.3.6 Informační systém - zdroj informací	31
2.4 OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ.....	32
2.4.1 Zákon o ochraně osobních údajů.....	32
2.4.2 Povinnosti správce	33
2.4.3 Získávání informací.....	33
2.4.4 Zabezpečení.....	34
II. PRAKTICKÁ ČÁST	35
3 CELNÍ ŘÍZENÍ.....	36
3.1 PŘEDPISY A POJMY	36
3.1.1 Základní právní předpisy	36
3.1.2 Použité pojmy a jejich definice	37
3.2 PROCES ROZHODOVÁNÍ CELNÍHO ÚŘADU PŘED ZAHÁJENÍM CELNÍHO ŘÍZENÍ	39
3.2.1 Souhrnné celní prohlášení	39
3.3 CELNÍ ŘÍZENÍ.....	42

3.3.1	Podání celního prohlášení a ověření podmínek pro jeho přijetí.....	42
3.3.2	Osoby oprávněné podat celní prohlášení.....	45
3.4	ELEKTRONICKÉ CELNÍ ŘÍZENÍ	47
3.4.1	Systém WDIS s implementací technologie EVZ a EVR.....	49
3.4.2	Moduly a funkce programového vybavení použité v systému WDIS	50
3.4.3	Technologie Elektronického celního řízení.....	55
3.4.4	Přenos elektronických dat	56
3.4.5	Struktura elektronických souborů pro ECR	61
3.5	OVĚŘOVÁNÍ JSD POMOCÍ VNITŘNÍCH INFORMAČNÍCH ZDROJŮ	62
3.5.1	Ověřování osoby oprávněné podat celní prohlášení.....	63
3.5.2	Ověřování jednotného správního dokladu.....	64
3.5.3	Ověřování JSD - kontrola zboží.....	65
3.5.4	Ověřování JSD - odběr vzorku.....	66
3.6	OVĚŘOVÁNÍ JSD POMOCÍ VNĚJŠÍCH INFORMAČNÍCH ZDROJŮ	67
3.6.1	Justice	67
3.6.2	Ares	68
3.6.3	Systému VIES	69
3.6.4	Český statistický úřad.....	69
3.7	VYHODNOCENÍ INFORMAČNÍCH ZDROJŮ	70
3.7.1	Výsledek kontroly	70
3.7.2	Zjištěné nesrovnalosti.....	71
3.7.3	Ukončení ověřování, postup při pochybnostech	74
3.8	ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ANALÝZY	75
4	PROJEKT – VNĚJŠÍ INFORMAČNÍ ZDROJE CELNÍHO ŘÍZENÍ.....	77
4.1	VIZE A CÍLE PROJEKTU	77
4.2	VNĚJŠÍ INFORMAČNÍ ZDROJE.....	79
4.2.1	Albertina – Firemní monitor a Neplatiči	79
4.2.2	Kompass	84
4.2.3	Evropská databanka.....	85
4.3	REALIZACE A NÁKLADY PROJEKTU	86
4.3.1	Soupis úkolů a termínů.....	87
4.3.2	Náklady projektu	88
4.4	RIZIKA REALIZACE PROJEKTU	90
4.5	VYHODNOCENÍ PROJEKTU	92
	ZÁVĚR	93
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	94
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	96
	SEZNAM OBRÁZKŮ	99
	SEZNAM TABULEK.....	100
	SEZNAM PŘÍLOH.....	101

ÚVOD

Účelem tohoto diplomového projektu je navrhnout postup celního úřadu Uherské Hradiště při činnostech prováděných pracovníky celního úřadu od předložení zboží do přidělení navrhovaného celně schváleného určení s cílem dosáhnout optimální standardizace, tj. vytvoření shodných nebo velmi podobných pracovních postupů ve vztahu k osobám zúčastněným na dovozu nebo vývozu zboží. Současně tento diplomový projekt navrhuje postup celního úřadu při provádění kontroly a ověření celních prohlášení před propuštěním zboží do navrženého režimu při uplatnění vybraných ustanovení „aktů Společenství“ (Community acts) a zákona č. 13/1993 Sb. celní zákon a prováděcích předpisů ve znění platném ke dni vstupu ČR do EU, týkajících se dané problematiky.

Společná obchodní politika Společenství je spjata s existencí celní unie a patří do výlučné pravomoci Společenství. Spočívá zejména ve stanovení jednotného celního tarifu navenek a jednotné politiky pro dovoz a vývoz. V rámci této politiky se rovněž vytvářejí ochranná opatření (např. proti dumpingu, subvencím apod.). Tento diplomový projekt vychází z podstaty této politiky Společenství, zejména s ohledem na jednotná pravidla pro dovoz a vývoz zboží. Těmito pravidly je zajištěn stejný režim při dovozu do kteréhokoli členského státu Společenství, popř. při vývozu z kteréhokoli členského státu Společenství.

Diplomový projekt také stanovuje postup celního úřadu Uherské Hradiště při uvádění údajů do písemného celního prohlášení na tiskopisu Jednotný správní doklad, s případně připojenými tiskopisy doplňkového dokladu nebo v režimu tranzitu Ložnými listy, a v souvislosti s manipulací s těmito doklady v případech dovozu, vývozu nebo tranzitu zboží na základě získávání informačních údajů od samotných osob deklarantů, tak od jiných subjektů nepřímo se účastnících celního řízení.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 INFORMACE

Tato kapitola patří do mé práce zcela zásadně. Dnes téměř každý z nás používá počítače, poslouchá hudbu z kompaktního disku nebo dokonce nakupuje přes Internet. Informace se dnes už nezaznamenávají pouze na papír. Pracuje se s nimi velmi efektivně a prakticky. Často jsou také velmi hodnotné. Co se však pod pojmem informace v dnešním slova smyslu vlastně myslí? Jak se bude měnit společnost díky technologickému vývoji? A konečně, jaké změny v oblasti marketingu a reklamy přináší? Právě tyto otázky by měly být tématem této úvodní kapitoly.

1.1 Co je to informace

Dnešní svět jednoznačně patří informacím. Informace, v jakékoliv podobě, putují světem křížem krážem skrze vzduch, optické kabely, papír, a další prostředky sloužící k jejich výměně. Informace jsou pro člověka nesmírně důležité. Už pro to, že s nimi dokážeme pracovat, že je dokážeme sdělovat, přetvářet a pamatovat si je, nás předurčuje jako myslící bytosti. To, že pracujeme s řečí, nás řadí nad zvířata, jenž dar slova a řeči postrádají. Informace je však dnes chápána spíše jako něco zaznamenané, zpracovatelné, přenositelné, popř. uchovatelné, tj. něco co má hodnotu.

Definice pojmu informace podle encyklopedie Diderot : informace, sdělení, zpráva:

- a) obsah procesu lidské komunikace, odevzdávání a přijímání oznámení, jejich přenos osobním kontaktem, zvukem, signálem a prostředky masové komunikace;
- b) jazykový projev vybudovaný na principu informačního slohového postupu, ve kterém se co nejobektivněji, věcně a dokumentaristicky konstatují určitá fakta;
- c) informatika - význam přiřazený obrazům, údajům a z nich utvořeným vyšším celkům. Informace představuje míru uspořádanosti systémů na rozdíl od entropie, tj. míry neuspořádanosti. Informace se v současnosti řadí vedle materiálových, energetických a finančních zdrojů k hlavním faktorům podmiňujícím pokrok ve všech oborech lidské činnosti. Nejmenší informační jednotka je bit. [19]

Výplatní páska obsahuje soubor nesmírně důležitých informací o vašem příjmu, výši daní, odpracovaných dnech a spoustě dalších informací, zaznamenaných na kousku papíru. Ten se pak často uloží do šuplíku, a to pro případ nesrovnalostí, alespoň jeden rok. Když si

potřebujete dát dohromady, kolik jste vlastně zaplatili na daních za celý rok, vytáhnete výplatní pásky a posčítáte příslušné položky ze všech dvanácti papírů a jednoduše zjistíte, že je to hrozné. Takto by mohl být popsán jednoduchý proces vzniku a zpracování informací. 12 hodnot o výši daní, zaznamenaných na výplatní pásce, bylo sečteno (zpracováno), ale raději navraceno zpět do šuplete. Přitom však získáte informaci novou, teda spíš aktualizovanou, že daně jsou zase vyšší než loni. Proto jsou dnes informace něčím cenným, schopným tvořit novou kvalitu, v podobě opět dalších informací.

Jestliže je doba zaslíbená informacím, pak proces toku informací ve společnosti je často nazýván jako informační dálnice. Dnes je pak především reprezentována Internetem, který spojuje informační uzly (servery) a umožňuje efektivní výměnu uložených informací. Ty se v digitální podobě přenášejí podle potřeby na tisíce kilometrů rychlostí světla, a umožňují tak získávat informace z celého světa na jednom jediném místě. Pojem digitální je zde zcela zásadní, jelikož jedině takové informace je možné efektivně zpracovávat a komunikovat. Kdybych měl jednoduše vysvětlit co znamená digitální, určitě by stačilo říci, že digitální informace je jakákoliv informace převedena do číselné, binární podoby různými procesy, a je v této podobě také zpracovatelná. Binární¹, neboli dvojková znamená, že číslo 69 není reprezentováno dvěma číslicemi 6 a 9, ale nezaměnitelnou posloupností jedniček a nul, stavů „pravdy“ a „nepravdy“, či „zapnuto“ a „vypnuto“, které jsou pro výpočetní a komunikační techniku nezbytností. Číslo 69 pak vypadá následovně:

$$69=1000101$$

Pokud přiřadíme písmenům abecedy čísla, jsme schopni do podoby jedniček a nul zaznamenat i text. Na převod se využívají standardizované tabulky, které umožňují obousměrné kódování do binárního kódu a zpět.

Do binárního kódu lze převést prakticky jakoukoliv informaci. Obrázky, video, zvuk či struktura šroubovice DNA, to všechno jsou informace, které dnes reprezentují jedničky a nuly putující v kvantitativně nespecifikovaném množství přes datové sítě. Dnes, tj. v roce

¹ Systém dvojkové soustavy (binární kód), jinak také binární počítačový systém, byl vyvinut již r. 1679 Gottfriedem Wilhelmem Leibnizem (nazval ho původní duální kód), avšak binární algebra, systém počítání s dvojkovými čísly zavedl až Georg Boole roku 1854. (Paturi, V. R., Fortuna Print 1993, s. 253)

2005, je běžné, že informace o přibližné velikosti všech knih menší okresní knihovny, putují na druhý konec světa několik sekund. Aby byly informace jednoduše kvantifikovatelné (tzn. abychom nemuseli vše přepočítávat na velikost knihoven), začalo se stavu 1 či 0 z binární interpretace informace říkat bit.

1.1.1 Bit a jeho hodnota

Bit² je nejmenší jednotka informace. Může totiž reprezentovat pouze dva stavy, 1 nebo 0, ano či ne, pravda či nepravda, prostě jeden bit se dá představit jako vypínač, nastavený buď na hodnotu zapnuto, nebo vypnuto. Číslo 189 (10111101) je tak reprezentováno 8 bity. A 8 bitů se nazývá 1 byte. Jeden byte je ekvivalentní desítkovému číslu o maximální hodnotě 255, jež je interpretováno jako 11111111. Právě hodnot od 0 do 255, tj. 256 hodnot je využíváno pro kódování znaků. Jeden znak tak vlastně zabírá 1 byte. Věta o 37 znacích i s mezerami by pak zabírala 37 bytů. Oněch 37 znaků, neboli 37 bytů je však velmi malé množství informací. Samozřejmě existují odvozené jednotky jako kilobyte, megabyte, gigabyte, terabyte, které však nemají mezi sebou vztah, kdy menší jednotku násobíme 1000 a dostaneme jednotku vyššího řádu. Platí základní vztah:

$$1 \text{ kB (kilobyte)} = 1024 \text{ bytů}$$

Další jednotky jsou vždy 1024násobkem jednotky nižší. Vztahy mezi dalšími odvozenými jednotkami ukazuje tabulka (Tab. 1).

Tab. 1. Odvozené jednotky.

1kB	1024 B
1 MB	1048576 B
1 GB	1073741824 B
1 TB	1099511627776 B

[vlastní]

Kniha o 60 znacích na řádek, 40 řádcích na stranu a 200 stranách by pak zabírala $60 \cdot 40 \cdot 200 = 480\,000$ bytů, tj. 468 kB. To opravdu není mnoho, pokud se jedná pouze o

² Bit, (Binary digi (=dvojkové číslo), nejmenší kvantum informace zavedeno jako jednotka roku 1948 (Paturi, F. R., Fortuna Print 1993, s. 464)

text. Pokud bychom uvažovali i digitální reprezentaci 20 schémat a 10 obrázků v knize uložených, musíme vyčlenit tak dalších 200 kB na každý obrázek a asi 100 kB na každé schéma. Výsledná velikost uvažované knihy tak naroste na úctyhodných 5468 kB, neboli 5,34 MB, což je 10krát větší velikost, než byla velikost knihy ořezané o grafické prvky.

1.1.2 Terabyty informací

V posledním desetiletí dochází k obrovskému rozvoji informačních technologií. Spolu s tím se také zvyšuje objem dat, které je třeba ukládat pro možnost dalšího vyvolávání či zpracování. Když si vezmeme například v úvahu knihovnu amerického Kongresu, která obsahuje kolekci více než 16 miliónů knih [9], dostaneme se při použití vzorové knihy z minulého příkladu k hodnotě 81,49 TB informací. To bychom měli všechny knihy v digitální podobě, což je zatím dnes z hlediska digitalizace časově velmi náročná záležitost a při tak velkém počtu technicky neproveditelná. I z hlediska informací jsou data o velikosti 81 TB obrovské množství informací.

Avšak podle Todda Higginsona, marketingového manažera pobočky Teradata společnosti NCR z Rancho Bernardo v Kalifornii, která zajišťuje provoz cenného datového skladiště Wal-Martu, obsahovalo toto skladiště, považované za druhé největší po Pentagonu, v roce 1998 43 terabytů (bilión znaků) informací a v současné době se rozrostlo na 101 TB. Společnost Wal-Mart je ve využití metody vytěžování dat značně vpředu; využívá ji k tomu, aby upravila produktovou skladbu podle místních preferencí a zajistila, aby jednotlivé obchody měly na skladě přesně ten sortiment barev, velikostí a cen, které odpovídají kupním vzorcům obyvatel v nejbližším okolí. Pro srovnání, v polovině roku 1999 bylo podle kalifornského výzkumného střediska Almaden společnosti IBM's v celém internetu přibližně 100 TB informací.[24].

1.1.3 Pohyb informací

Pohyb informací, neboli informační tok, dnes patří mezi aspekty, které doslova otřásají světovou společností. Ve druhé polovině 20. století se zrodil počítač³, schopný zpracovávat

³ Přesněji řečeno, již ve 30. letech vyvíjela firma IBM poloautomatické stroje, schopny zpracovávat informace. Ty pak využívalo hitlerovské Německo k evidenci obyvatel. Ale první elektronický počítač vznikl až v roce 1945. Dostal název ENIAC, zabíral plochu 140m², vážil 30t a měl spotřebu 150kW (Paturí, F. R., Fortuna Print 1993, str. 460)

dle daného programu binární informace. Výrazným krokem pak bylo postupné spojování (síťování) počítačů do větších celků (sítí), které ulehčovaly přístup informací tím, že k datům zajišťovaly vzdálený přístup. Počítače se propojovali a propojují do takové míry, že dnes existuje Internet, celosvětová síť propojující prakticky celý svět. Avšak historie internetu se píše teprve asi 50 let.

Mezníkem bylo zveřejnění Shannonovy teorie sdělování⁴, což byl jeden z největších objevů v našem století. Od té doby můžeme teoreticky přenášet analogové informace v digitální formě.

Internet se začal vyvíjet skoro před 30 lety, začíná v roce 1969 jako síť ARPANET se 4 uzly, které byly navzájem propojeny. Asi před 25 lety byl popsán a implementován protokol TCP/IP, který dodnes definuje přenos informací po Internetu. Tento „starý“ protokol se však intenzivně rozvíjí a jeho využití již není jen u Internetu. V prvních deseti letech se síť Arpanet rozrostla asi desetkrát, v roce 1980 měla 100 uzlů. Před 10 lety, tehdy už síť Internet, měla 100 000 uzlů. Komercializace Internetu začíná před 6 lety, především pak díky vytvoření hypermediální struktury world wide web (www). Následoval explozivní růst a ke konci roku 1999 měl internet již 100 milionů uzlů. Jestliže extrapolujeme dnešní přírůstky, bude mít Internet za 5 let 3 miliardy uzlů, za 10 let 100 miliard. Počet uzlů tak může několikanásobně překonat počet lidí na světě. Na každého člověka připadne několik počítačů. Komunikovat budou mezi sebou po informační dálnici - Internetu. Takové počítače však nebudou mít s těmi dnešními skoro nic společného.

1.2 Budoucnost a komunikace

Z předchozích myšlenek je jasné, že odhad vývoje komunikačních technologií je dnes velmi obtížný. Prudký vývoj ve výpočetní technice, komunikacích, elektronice, ale také biologii, genetice, chemii a dalších oborech, spoluvytváří prostředí pro další posun do budoucnosti. Bude dobré si alespoň uvést prognózy vývoje internetu.

Implementace heterogenních sítí různého charakteru a použití je nyní samozřejmostí. Důležitým procesem je však integrace do jedné globální struktury. Proto se dnes staví síť

⁴ Claude Elwood Shannon uveřejnil roku 1948 svou informační teorii. Základní myšlenka byla v tom, že informace jsou v principu sledy symbolů tvořené z konečného počtu zásobníku symbolů (Paturí, F. R., Fortuna Print 1993, str. 464)

s tzv. otevřenou architekturou, kterou je možné propojovat se sítěmi jinými. Proces spojování jednotlivých sítí se nazývá horizontální integrace. Tato myšlenka je v čistém tvaru implementována v internetu. Chod internetu zajišťují poskytele, tj. poskytovatelé připojení, na několika úrovních. Vrcholem pak jsou poskytovatelé aplikací, kteří se napojují na heterogenní prostředí, čímž zpřístupňují své aplikace celému internetu.

Při budoucím vývoji internetu vidíme tři výrazné vlny:

V první vlně se rozšíří protokol internetu na všechny sítě, zvláště na mobilní.

Ve druhé vlně přichází širokopásmová multimediální komunikace přes internetový protokol.

Třetí vlna, okolo roku 2020 se skládá z inteligentních agentů v Internetu. Tato vlna zastíní několikanásobně celkový objem provozu širokopásmové multimediální komunikace.

První vlna. Internet provider⁵ nebo bezdrátové sítě nemají žádný velký vliv na celkový internetový provoz, leží ale před námi v nejbližší budoucnosti. Ke zprostředkování a transportu řeči se více používá internetový protokol. Přejít lze pravděpodobně očekávat v období 10 let. V budoucnu můžeme očekávat, že bude více mobilních telefonů než v pevné síti. Mobilní sítě třetí generace (UMTS, případně IMT-2000) jsou již ve vývoji a budou zavedeny v období 2005/2006. Vyšší přenosové rychlosti podpoří internetové služby. Podle hrubé průmyslové vize se očekává v roce 2003 miliarda mobilních účastníků. Tato miliarda tvoří současně i miliardu mobilních uživatelů Internetu.

Druhá vlna. Širokopásmové multimediální komunikace přes IP leží v další etapě, asi okolo roku 2010. Multimediální rozhlas existuje na internetu již dnes. Internetové audio a video služby, které se objevily v roce 1995, jsou dnes značně rozšířeny. Skutečná rychlost rozvoje činí asi 200 % v kalendářním roce. Dnes je více než 100 milionů registrovaných uživatelů internetu. Z toho počet uživatelů internetové televize již překročil milion. Bohužel úzkopásmovost zde znamená s přenosovou rychlostí v oblasti 10 - 100 kb/s omezenou kvalitu obrazu a zvuku. Přesto se přenos audio a video po internetu velmi intenzivně využívá. V budoucnu ale bude internet širokopásmový, což znamená, že

⁵ neboli IP, poskytovatel připojení k internetu, může také znamenat internet protokol

nabídne dostatečnou šířku pásma (rychlost připojení) i pro kapacitně náročné služby, jako je např. televize či interaktivní 3D komunikace.

Nakonec ještě několik slov ke **třetí vlně** vývoje Internetu, která bude aktuální okolo roku 2020 a bude se vyznačovat inteligentními agenty v síti. Podle "Mooreova zákona" se vyvíjí exponenciálně množství početních operací za sekundu, které můžete koupit za stejné množství peněz. Za 1000 USD dostanete dnes zařízení s několika sty miliony operací za sekundu a to odpovídá přibližně výkonu mozku hmyzu. V několika letech bude výpočetní kapacita odpovídat mozku myši a okolo roku 2022 dosáhneme výpočetního výkonu lidského mozku. Řada expertů ukazuje, že exponenciální nárůst se bude nepřerušované rozvíjet ještě dalších 20 až 25 let.

Dále již jsou předpovědi nejisté. Budeme-li však takto pokračovat, dosáhneme v roce 2060 bodu, při němž výkon počítače za 1000 USD bude odpovídat mozkům všech lidí na světě. To s sebou přinese ohromné sociální i kulturní zvraty, když počítače dosáhnou člověka nejen v počítačovém výkonu, ale následně i jeho inteligence (nebo ji dokonce předčí). Inteligentní programy budou komunikovat i v budoucnu. To má na internet velký vliv. Inteligentní programy musí být v internetu mobilní a musí být možné je provozovat na různých počítačích. Tím se stanou tzv. mobilními agenty.

V budoucnu už nebude šířka pásma internetu hrát žádnou roli. Mobilního klienta si pak přesunete podle potřeby třeba do digitální knihovny Kongresu Spojených států a necháte jej v klidu pár sekund pracovat.

1.3 Marketing a management pod vlivem IT

Ve vyspělých zemích je prostoupení společnosti informačními technologiemi značně vysoké. Je však ale důležité, že tento pokrok se odehrává poslední desetiletí (výrazný nárůst osobních počítačů), popř. posledních 5 let (rozvoj IT). Je samozřejmé, že takový bouřlivý rozvoj, který nyní zažíváme sebou nese velké změny pro každého z nás. V největší míře pak bude ovlivněn ekonomický sektor (organizace, instituce, podnikatelé.), pro které se vytváří efektivnější a průhlednější prostředí.

Za posledních pár let došlo u nás k radikálnímu posunu směrem k informační společnosti.

Přes internet je nyní zpřístupněn:

- Obchodní rejstřík,
- Rejstřík úpadců,
- Rejstřík živnostníků,
- Je schválen zákon o digitálním podpisu.

Vytvořen zákon na ochranu osobních údajů, který byl vytvořen ze stanov EU, kde podobné zákony jsou postupně aplikovány ve všech členských státech. O zákoně na ochranu osobních údajů bude řeč v kapitole 2.4.

Byl uveden do provozu digitální katastr nemovitostí, přístupný přes internet.

V tomto roce se zavádí virtuální podatelny pro jednodušší komunikaci se státní správou a úřady. Tímto bude zaveden reálný provoz digitálního podpisu.

Neznamená to však, že implementace informačních technologií se týká pouze státní správy. Hnacím motorem vždy byly organizace komerčního charakteru. Právě pro ně začaly vznikat aplikace, které dokážou zajistit B2B, či B2C⁶ obchodování. Takové obchodování přináší společnostem nemalou úsporu nákladů.

Firmy však mají k dispozici mnohem rozvinutější systémy řízení. Jde pak především o kompletní firemní informační systémy, zasahující prakticky do každého oddělení společnosti. Takové systémy jsou schopny ušetřit nemalé prostředky, už jen proto, že odstraňují zbytečnou nutnost osobního styku při banálních záležitostech jako např. vyúčtování cestovních náhrad. Mezi takové aplikace jsou dnes řazeny především tzv. ERP⁷ systémy, které jsou jakousi nadstavbou databázových systémů, integrující všechny aplikace firemního informačního systému, a které umožňují efektivně aplikovat prvky B2B, popř. B2C. Důležité je i to, že takové systémy pracují s internetem, jako často s jediným komunikačním kanálem. Přístupnost takového systému se pak neomezuje pouze na prostory společnosti, ale prakticky z každého počítače s internetem můžete provádět libovolné operace v rámci společnosti.

⁶ B2B (business to business) je obecní používaná zkratka pro obchodování mezi výrobcí a dodavateli výhradně pomocí IT. B2C (business to consumer) je obdoba tohoto vztahu zaměřená však na spotřebitele, cílového zákazníka

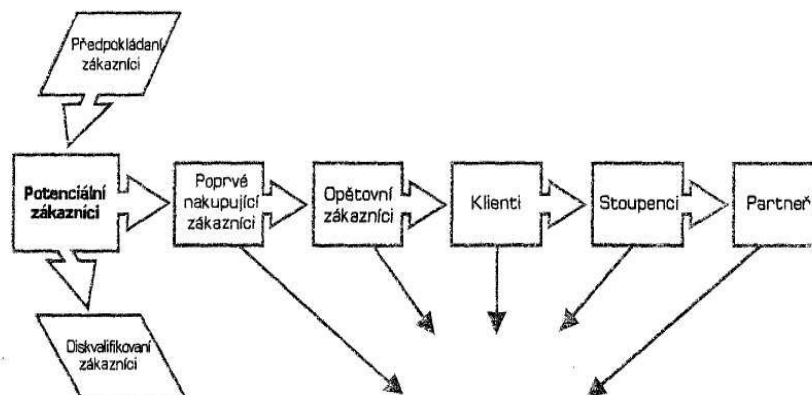
⁷ Enterprise Resource Planning - řízení podnikových zdrojů

„Místo papírových formulářů je veškeré úřadování na webu. Tam může jakýkoliv uživatel firemního softwaru během pár vteřin vyřídit zakázku, objednat si letenku, požádat svého šéfa o dovolenou nebo vyúčtovat služební cestu. Žádné papíry, pouze počítač a světová síť,“ uvedl na Oracle ApssWorld finanční ředitel firmy Oracle Jeff Henley. [14] Firma Oracle dnes patří mezi hlavní aktéry na poli informačních systémů. Aplikací svého vlastního ERP systému dokázala v roce 2000 ušetřit více než miliardu dolarů. Do rodiny ERP aplikací patří zkratky jako MRP (Material Resource Planning), neboli plánování požadavků na materiál, SCM (Supply Chain Management), řízení dodavatelsko-odběratelského řetězce, a také CRM (Customer Relationship Management), řízení vztahů se zákazníky. O CRM bude pojednávat kapitola 1.8.

Zajímavá je také migrace softwarových společností od prodeje softwaru k poskytování aplikací. ASP (Aplication System Providing) znamená, že společnost poskytuje svůj software na vlastním hardwaru, zajišťuje veškerý servis, a zákazník k němu přistupuje pouze vzdáleně (přes internet). Je to tedy vlastně určitá forma pronájmu softwaru za specifických podmínek. Mnoha odborníkům se však tato cesta jeví jako jediné schůdné řešení do budoucna.

1.4 Hodnota zákazníka

Mezi spokojeností zákazníka (lépe loajalitou) a mezi životní hodnotou zákazníka existuje přímá úměra. Čím je zákazník spokojenější a loajálnější, tím je pro firmu cennější. Již jen z tohoto principu musíme vycházet při určování další strategie komunikace se zákazníkem. Zákazník prochází několika stadii loajality, která můžeme charakterizovat jako námluvy, přátelství a životní partnerství. Stejně tak každému stupni odpovídá i míra hodnoty pro společnost. Přestože období námluv ještě společnosti nepřináší požadované zisky, je velmi nákladné a je investicí do budoucna. Přátelství je obdobím vzájemného poznávání a zároveň "povinného" vracení vynaložených nákladů. Spočívá v opakovaných nákupech, růstu zákazníka atd. Poslední fázi nazýváme fází životního partnerství. Zde dochází ke skutečnému hodnotnému vztahu zákazníka a společnosti, kdy cena a procenta slevy nejsou prioritními, ale stává se jimi úroveň spolupráce a poskytovaný servis, další možnosti rozvoje a podpory ze strany společnosti atd. Philip Kotler dělí zákazníky ještě mnohem radikálněji, viz obrázek (Obr. 1).

Obr. 1. Proces rozvoje zákazníků.

[6]

Do skupiny námluvy patří všichni potenciální zákazníci, vyfiltrování ze všech zákazníků předpokládaných (cílové skupiny), ze kterých se dále ještě odděluje skupina tzv. diskvalifikovaných (nedostatečně ziskový segment nebo nedostatečná solventnost). Z těch pak vzniká skupina přátel, tj. poprvé nakupujících a opětovných zákazníků, kde vztah mezi těmito dvěma skupinami je dán tím, že opětovní zákazníci jsou těmi spokojenými z prve nakupujících. Přechodovou skupinou se dají nazvat klienti (mnohem loajálnější zákazníci) a do poslední skupiny životního partnerství se řadí stoupenci a partneři. [6]

Dalo by se říci, že poslední dvě skupiny již patří do zákaznického portfolia firmy. Problém je však v tom, že se velmi často společnosti domnívají, že zákazníka, kterého mají, již nemohou ztratit, neboť pro něj vytvořili přece tak zajímavé podmínky. Zákazník však má pocit, že za svou loajalitu má právo na lepší servis, než mají všichni kolem. Vyžaduje osobní přístup. V poslední fázi se proto musí plně rozvinout strategická osobní péče o zákazníka, která integruje všechny dostupné nástroje společnosti.

„Rentabilním zákazníkem je totiž pouze ten, který v průběhu času vytváří tok příjmů převyšující tok nákladů vynaložených na získání zákazníka, na prodej a na jeho obsluhu.“

[6]

V současné době se tento zákaznický přístup začíná rozvíjet pod názvem CRM - řízení vztahů se zákazníky, neboli způsob jak pracovat s neomezeným počtem zákazníků na téměř osobní úrovni.

1.5 CRM

Současná epocha digitálního věku velmi zrychluje náš životní styl. Tato rychlost přináší i potřebu mít k dispozici neustále nové informace, které jsou pro nás relevantní. Pokud mám již v bance zřízen GSM účet, neměl bych od téže banky dostávat nabídky na zřízení tohoto účtu. Ale určitě uvítám informaci o dalších možnostech, jak lépe pracovat se svými úsporami právě přes mobil či internet. Právě CRM vytváří prostředí pro one-to-one⁸ komunikaci.

Výhody one-to-one marketingu jsou uvedeny v tabulce (Tab. 2)

Tab. 2. Hromadný marketing a marketing jeden k jednomu.

Hromadný marketing	Marketing jeden jednomu
Průměrný zákazník	Individuální zákazník
Anonymita zákazníka	Známý profil zákazníka
Standardní výrobek	Přizpůsobená nabídka
Hromadná výroba	Přizpůsobená výroba
Hromadná distribuce	Individuální distribuce
Hromadná reklama a inzerce	Individuální reklamní sdělení
Jednosměrná komunikace	Obousměrná komunikace
Ekonomičnost rozsahu podnikání	Ekonomičnost působení
Podíl na trhu	Podíl zákazníka
Všichni zákazníci	Rentabilní zákazníci
Lákání zákazníka	Zachovám zákazníka

[6]

Je to prostředí, ve kterém poroste počet produktů, jejichž úspěšnost bude posuzována čísly, jako je počet prodaných kusů, zisk z prodaného kusu, výše obchodních nákladů nebo návratnost investic.

Tím však není možné zatracovat značkovou reklamu. Jen její role se bude zmenšovat. Tento fakt může pak ve svém důsledku znamenat, že CRM strategie pravděpodobně způsobí nemalý přesun marketingových prostředků, vynakládaných na reklamu

⁸Forma osobní komunikace, kdy jsou si obě strany rovny a jejich komunikace je obousměrná a přímá

v masmédiích, ke smysluplnějším kampaním s jasně měřitelným výsledkem. Je nutné však říci, že CRM samo o sobě není ničím. Je chybné se domnívat, že CRM je informační modul, který po zakoupení od prestižní IT společnosti vyřeší veškeré problémy. To je naprostý nesmysl a je to, jako kdyby někdo tvrdil, že koupí informačního systému budou teď všichni ve firmě všechno vědět. Ano, pokud se s tím naučí pracovat a především pokud s tím pracovat budou, pak jsme na nejlepší cestě. Obdobné je to se CRM technologiemi, které umožní zpracovávat, ale i vytvářet obrovské databáze zákazníků.

Dokážou je dělit do jednotlivých skupin a segmentů podle nákupního chování, požadavků na servis, a informace atd. Dokážou nám říci o každém zákazníkovi více, než si můžeme představit. Například firma Land's End, používá postup známý pod označením data mining⁹, s jehož pomocí se jí podařilo vyhledat různé skupiny zákazníků, kteří nakupují obleky podle katalogů. Identifikovala tak 5200 odlišných segmentů. [6]

CRM skutečně stojí na technologickém rozvoji posledních let. Jde však o strategii, kde možnosti techniky jsou součástí celého integrovaného přístupu. Velmi často nazýváme CRM jako řízení vztahů se zákazníky, což je poměrně přesný název, který nespecifikuje, ale naznačuje. Integrovaný přístup znamená schopnost vnímat veškeré nástroje, s kterými pracujeme, jako potenciální zdroje či způsoby komunikace se zákazníkem. Jde o propojení s ostatními systémy (web, call centra, objednávkové systémy, způsoby placení atd.) spolu s ostatními prvky marketingového procesu.

CRM je tedy marketingový přístup, využívající všech forem komunikace a jejich kanálů. Mezi ty nejdůležitější však staví kanály obousměrné. Ty vznikají úpravou stávajících kanálů komunikačního mixu. CRM tak dokáže několikanásobně zefektivnit celý komunikační proces.

Přínos zavedení CRM :

- snížení mediálních výdajů
- zvýšení efektivnosti reklamních kampaní
- specifické rozčlenění zákazníků a sledování jejich chování a potřeb

⁹ data mining, česky vytěžování či dolování dat, viz Kapitola 2.2.1

- možnost komunikace s malými segmenty
- možnost rozdílné komunikace s jednotlivými zákazníky
- možnost aplikovat osobní komunikaci se všemi zákazníky
- umožní zvýšit konkurenceschopnost podle služeb, nikoli jen podle ceny
- umožní ihned zpětnou vazbu od zákazníka - kontakt s ním
- zrychlí proces marketingového cyklu
- podpoří loajalitu zákazníků
- zvýší profitabilitu zákazníků

A co CRM přinese konečnému zákazníkovi? Rozhodně kvalitnější a dokonalejší servis, nabídky služeb, které by mohl právě potřebovat, pocit, že si jej firma považuje jako stálého a důležitého zákazníka. Tedy tak trochu návrat k tradičním hodnotám. Rozhodně by se středem zájmu společností měl stát zákazník, nikoliv pouze produkt. Vždyť CRM je o řízení vztahů se zákazníky. Mluvme tedy o návratu k zákazníkovi.

2 DATABÁZOVÉ SYSTÉMY

2.1 Úvod do databází

Představa toho, jak jsou informace, které denně využíváme, fyzicky uspořádány, by neměla chybět u každého z nás. Detailnější pohled na strukturu informací v databázích bude pro nás nejen cenný, ale i důležitý pro další kapitoly. Následující kapitola částečně přiblíží databáze v té nejjednodušší podobě. Nastínění pozadí toho, co nás - živé součásti informační společnosti - bude už nejspíše doprovázet po zbytek života, rozhodně není na škodu. Z této kapitoly musí být patrná jasná myšlenka možnosti efektivního uchovávání a práce s informacemi.

2.1.1 Historie

Již v první kapitole jsem se zmiňoval o důležitosti informací pro dnešní svět. Databáze nám umožňují efektivní třídění a zprávu informací. Právě až efektivní zpracovávání informací dovoluje marketingu a všem dalším rozhodovacím procesům ve firmách získávat aktuální informace z prostředí ovlivňovaného společností a naopak.

Dříve, než vznikly databáze, se často používal (a samozřejmě dodnes používá) výraz kartotéka. Tu si dnes asi každý umí představit. Každý ještě pamatuje složité odepisování vypůjčených knih na katalogové lístky s následným zápisem na vlastní kartičku knihy. Tento zdoluhavý proces nepřiměřeně zaměstnával nejen knihovníka, ale také návštěvníkovi (zákazníkovi) ubíral čas, který mohl strávit příjemněji, než čekáním na zalistování. Jediná možnost, jak takové lístky třídit, tak spočívala v ručním zařazování, popř. pročítání jmen knih, nic neříkajících o jejich obsahu.

Snahy o jednodušší způsoby práce s daty zapříčinilo vznik výpočetní techniky vůbec. Ovšem databáze určené pro široký trh jsou k dispozici až s přechodem k osobním počítačům. Do té doby se databáze vyskytovaly pouze v obrovských výpočetních střediscích pro účely hromadného zpracování velkého množství informací.

2.1.2 Prosté a relační databáze

Jako prostou databázi si můžeme označit prakticky jakýkoliv výčet informací. Telefonní seznam, soupis nákupu, presenční listina, jízdní řád, tabulka v MS Excelu, kartotéka v knihovně, to všechno jsou informace roztríděné dle nějakého klíče a uložené v různé

podobě. V běžném telefonním seznamu lze vyhledávat podle jména a příjmení, avšak pokoušet se najít majitele čísla „XY“ je prakticky nemožné. To umožňuje až například telefonní seznam na CD-ROM, který dokáže nezávisle prohledávat i sloupce s telefonními čísly a tak zobrazit záznam se jménem. Prosté databáze (seznamy, číselníky,...) nám umožňují vyhledávání buď podle daného setřídění (telefonní seznam) nebo, pokud jsou v digitální podobě, vyhledání jakékoliv informace v databázi uložené. Zdá se tak, že databáze tohoto typu zpracovávané pomocí výpočetní techniky plně dostačují. Problém však je obrovská nadbytečnost dat (redundance), kterou s sebou tato forma přináší.

Pokud si budu chtít například evidovat vše co zákazník zkonzumoval v mém lokále, a použiji prostou databázi, budu potřebovat hned několik údajů:

- Datum
- Příjmení
- Jméno
- Adresa
- Co dovezl
- V jakém množství

Tabulka, kterou bychom postupně dostávali bude vypadat jako tabulka (Tab. 3).

Tab. 3. Databáze prostá.

DATUM	PŘÍJMENÍ	JMÉNO	ADRESA	ZBOŽÍ	MNOŽSTVÍ
12.02.2001	Novák	Karel	Za potokem 45	Auto	1 ks
12.02.2001	Miško	Libor	Leknínova 1268	Cukr°	100 t
12.02.2001	Popelka	Libor	Leknínova 1270	Guma	1000 m
12.02.2001	Zamečnick	Richard	Leknínova 1274	Zelenina	200 t

[vlastní]

Pole datum poslouží jako identifikace dne, kdy se prodej uskutečnil (je možné přidat i pole čas pro přesnější marketingové zkoumání). Další tři pole jsou určeny k identifikaci zákazníka. Nápoj je jasný a množství značí, kolik bylo zákazníkovi vydáno na jednu objednávku.

Z této tabulky vyplývá, že pokud by lokál navštívilo 100 zákazníků denně, kteří by si objednali průměrně třikrát, vzniklo by nám za den nejméně 300 řádků. Nadbytečné by však byly informace Příjmení, Jméno a Adresa, které by se tak nejméně třikrát opakovaly se stejnými daty. V praxi by to znamenalo, že pokud bychom si takovou databázi vedli formou „tužky a sešitu“, stejné jméno a adresu zákazníka bychom třikrát opsali do sešitu. Je však jednodušší napsat si seznam stovky nejčastějších zákazníků na konec sešitu a přiřadit jim čísla od jedné do sta. Taková tabulka by vypadala třeba jako tabulka (Tab. 4).

Tab. 4. Seznam deklarantů.

ID	PŘÍJMENÍ	JMÉNO	ADRESA
1	Novák	Karel	Za potokem 45
2	Miško	Libor	Leknínova 1266
3	Matěj	Ondřej	Chmelíkova 11
...	...	...	...

[vlastní]

Tabulka dovozu zboží se pak zmenší na pouhé čtyři sloupce, viz tabulka (Tab. 5).

Tab. 5. Tabulka dovozu zboží.

DATUM	ID	ZBOŽÍ	MNOŽSTVÍ
12.02.2001	1	Auto	1 ks
12.02.2001	2	Cukr°	100 t
12.02.2001	2	Guma	1000 m
12.02.2001	2	Zelenina	200 t
...	...	...	...

[vlastní]

Takto jednoduše se dá vysvětlit pojem relační databáze. V sešitě jsme si vytvořili dvě tabulky, spojené přes stejné pole ID, což nám ušetří zbytečné psaní. Každý další deklarant se tak zapíše na konec sešitu, a dále bude veden jen jako číslo. Definovali jsme tak vztah relací mezi dvěma tabulkami.

V praxi to však nebude jen úspora práce. Relační databáze se používají pro co nejmenší redundanci dat, zajištění datové integrity¹⁰, jednoduchý přístup a bezpečnostní ochranu takto uložených dat. Jiná než taková správa informací se dnes jeví jako neefektivní.

Data pak mohou být spravována aplikacemi, naprogramovanými pro konkrétní účely. Tak vznikají cenné aplikace, často zajišťující funkčnost a chod mnoha firem. Vždyť i běžné firemní účetnictví pracuje na stejném modelu.

2.2 Databázové systémy a jejich užití v marketingu

Na výčet oblastí, kde se dnes nasazují databáze, bychom asi museli kvůli téměř nekonečnému seznamu použít asi zase databázi. Nasazení je opravdu široké. Databáze se po dlouhou dobu používají i v marketingu. Kde však nacházejí významná uplatnění? Co přináší rozvoj databázových aplikací pro toto odvětví? Jak tento proces ovlivňuje marketingové komunikace? To vše je předmětem této kapitoly.

2.2.1 Marketingový výzkum

Nasazení databází se očekává především tam, kde je třeba zpracovávat obrovská kvanta dat. Ve výzkumu je proto dnes nasazení databází samozřejmostí. Bez kvalitního zpracování výsledků dotazování a zjišťování vzájemných korelací dnes patří mezi nutnosti ve statistické a výzkumné práci.

Novějším přístupem k marketingovému výzkumu, používaným sice již dlouhou dobu, ale skutečný rozmach zažívajícím až v posledních letech, je tzv. vytěžování dat.

„Je to nástroj, který bude muset používat každé marketingové oddělení," říká P. LaPointe z Frequency Marketing. „Je to cena za vstup a tím, jak se pomalu stává téměř nemožné tento nástroj nepoužít, to přestává být drahé."

Společnost Thompson vyvinula databázi nazývanou T3 (Thompson Total Targeting), umožňující obsáhlé, individuálně zaměřené kampaně. Konečným cílem databáze T3 je využít očekávaného splynutí internetu a televize (k čemuž by podle A. Prakkena v širším měřítku mělo dojít během dvou let), v mezidobí však tato úzce cílová databáze již

¹⁰ nebo-li, obsahující mechanismy, které zabrání vzniku chyb

umožňuje společnosti JWT pracovat s klienty, jako je například Ford, na rozvoji svých marketingových snah.

Měli jsme případ, kdy se do souvislosti dávala znalost zákazníků s jinými databázemi dopravních vzorců platných mezi místem, v němž žijí nejlepší zákazníci, a místem, kam pravděpodobně jezdí do práce, a na tyto trasy se umísťovala venkovní reklama, říká A. Prakken. Databáze T3 používá řadu různých souborů klientských dat, které míchá s komerčně dostupnými informacemi, aby identifikovala existující vzorce. V tuto chvíli není mnoho společností nakloněno sdílení dat, takže každý projekt je uskutečňován zcela odděleně.

Dosud z potenciálu vytěžování dat nejvíce těží maloobchodníci, telekomunikační společnosti, dodavatelé energií, firmy dot.com a další, kteří mají přímý kontakt se svými zákazníky, díky čemuž mohou přímo shromažďovat data o jejich preferencích a kupních vzorcích. Tyto společnosti mohou získané informace rovněž využít k lepšímu přizpůsobení svých služeb, nejen aby prodaly více služeb a zboží, ale i pro vytvoření dlouhodobých vztahů se zákazníkem - což je podle mnoha expertů klíč ke skutečnému využívání technologie coby konkurenční zbraně.

Brian Roberts, společník stamfordské (Connecticut) skupiny Peppers & Rogers Group, který se specializuje na oblast marketingu vztahů, použil příklad půjčovny automobilů, která využívá dostupnou zásobu informací k tomu, aby lépe sloužila svým zákazníkům a ti se k ní častěji vraceli. „Pokud si obvykle půjčuji sedan, mohou mi tentokrát nabídnout SUV, protože bude sněžit," uvádí. V případě korporací, jako je například Cendant, které mají prsty v celé řadě odvětví, se mohou příležitosti k vytěžování dat zvyšovat díky sjednocování a vyměňování dat o zákaznících mezi jednotlivými divizemi.

„Umožní nám to využít databázi v naší centrále, změnit okamžitě nabídku a poslat ji hostům na jejich televizi na pokoji nebo do jejich laptopu," říká Janis Jaroszová, která pracuje v marketingu VIP-produktů pro hotel Wingate Inn. Tento hotel, stejně jako Avis, je vlastněn společností Cendant se sídlem v Parsippany v New Jersey. „Když přijedou v pondělí, můžeme jim nabídnout až 50% slevu pro příští pobyt, pokud přijedou o den dříve, nebo jim můžeme říci, že pokud příště zůstanou o den déle, získají slevu u Avisu. Velmi rychle budeme schopni zjistit, pro kterou nabídku se lidé rozhodnou." [24]

Informace získávané tímto způsobem mohou do budoucna ovlivnit strategické postupy ve společnostech. Patří totiž mezi prakticky nejlevnější informace tohoto druhu. Vytváří je zákazník, a to často bez ztráty svého času (platba kartou, slevové karty v maloobchodech, ...), jsou obsaženy v databázích, a jednoduše se zpracovávají. Díky rozvoji internetu pak jsou takové informace dostupné z jakéhokoliv místa planety a tudíž vždy pro toho, který je potřebuje.

2.2.2 Direct marketing

Dalším, asi nejmarkantnějším příkladem databází, je jejich užití v direct marketingu. DM v původním pojetí používá k navázání kontaktu adresný dopis. Každá agentura vlastní databázi adres potenciálních cílů, kterou pronajímá svým klientům. Taková databáze je velmi obsáhlá (často obsahuje miliony záznamů) a neustále aktualizovatelná. Je to často to nejcennější (po klientech), co DM agentura vlastní. Kromě základních údajů taková informace také obsahuje informace, potřebné pro přesné vyselektování cílových skupin.

DM agentura tímto způsobem prodává přesně specifikovaný seznam potenciálních zákazníků (jasně definovanou cílovou skupinu) a podle pokynů klienta se snaží přetvořit každého nějak reagujícího na opravdového zákazníka. Úspěšnost direkt marketigové akce se pohybuje podle Petra Váňi, předsedy Asociace DM agentur, mezi 4 až 10%. Efektivita takových kampaní je v porovnání s ostatními marketingovými kanály velmi vysoká. Direct marketing je možné využívat spolu s CRM, kdy DM je potom užit jako jeden z komunikačních kanálů. Významně pak přitom stupá efektivita především v ušetřeném materiálu. Pro získání sto zákazníků, tak nebude třeba 2000 mailů, ale 200 přímých zásahů.

2.2.3 Marketingový informační systém

V předchozích částech jsem popsal dva základní kameny důležité pro rozvoj marketingového informačního systému (MIS). Ten první je složen z informací, tvořených výzkumem, tj. přímo od zákazníků, popisující jejich nákupní chování, zvyky a preference. Pomocí výzkumu tak získáváme obsáhlé informace o tom, jak se asi zákazník zachová v nižných situacích. Druhá, neméně důležitá složka nám uchovává seznam se jmény a kontakty všech zákazníků, které jsme oslovili, nebo oslovit chceme.

V marketingovém informačním systému by mělo jít o jakési spojení těchto dvou informací, které se pak využije při formulaci dalších marketingových plánů. Zčásti pak také umožní

personalizovanější komunikaci s klienty, protože zvládne vedení databáze nejen klientů, ale také informací o nich (částečně získávaných výzkumem) a dodatečných záznamech, například o posledním telefonickém rozhovoru.

Přece jen však můžeme jít dál. Za použití techniky dnes dokážeme zákazníka „špehovat“ doslova na každém kroku (samozřejmě v rámci naší firmy). Stačí mu dát do ruky zákaznickou kartu na slevu, nebo něco podobného, a příště už budeme znát jeho jméno, aniž bychom se jej podruhé ptali. A navíc se nám do databáze zapíše datum a čas, kdy přišel. Budeme tak mít přesnou informaci o jeho návštěvě. Pokud se podaří zajistit přísun dalších důležitých informací do zpracovatelné podoby (co koupil, jaké měl zvláštní požadavky, na co pozitivně reagoval, atd.), získáme tak nejcennější informace o našich zákaznících, aniž by to stálo nějak významné prostředky a aniž by to obtěžovalo zákazníky. O takovém sběru dat je pojednáno v další kapitole.

2.3 CRM - systém řízení vztahů se zákazníky

Při vytváření vztahů se zákazníky na principu dříve popsaném jako CRM, je třeba promyslet základní procesy, které při práci se zákazníkem vznikají. Jedná se o procesy, které spojují zákaznicko chování s informačními prostředky firmy (Firemní informační systém) a vytvářejí tak předpoklady k úspěšnému zavedení modelu CRM, a vytváření tak kvalitního vztahu zákazník - firma. Jaké procesy do tohoto modelu patří popisují v této kapitole.

2.3.1 Princip CRM

Management vztahů se zákazníky vzniká částečným spojením databázového marketingu, direct marketingu a výzkumně-statistických prostředků. Lze si jej představit jako databázi klientů, ve které najdeme informace o posledním klientově nákupu u naší firmy, o jeho návštěvách u nás, a dalších sledovaných informacích, které do systému zařadíme. Dále by taková databáze měla obsahovat veškeré údaje o komunikačních prostředcích, u zákazníka využitých, aby nedocházelo k opětovnému kontaktu klienta stejnou cestou za stejným účelem, a spoustu dalších dodatečných informací pro optimální uspokojování zákaznickových potřeb.

Zákazník je při první interakci s firmou zapsán do firemního systému, kde je o něm vedena evidenční karta jako u lékaře - iniciační proces. Každá drobnost, důležitá pro vytvoření

efektivního vztahu mezi zákazníkem a firmou je zapsána do evidenční karty zákazníka. Ta je pak přístupná všem pracovníkům přicházejícím do kontaktu se zákazníky. Proces interakce pak probíhá daleko přívětivější a osobnější formou, protože daná osoba má k dispozici informace důležité pro vytváření osobnějších vztahů firma- zákazník.

K tomu, aby byl zákazník vždy správně rozpoznán - proces identifikace - je třeba připravit zázemí, umožňující rozpoznání klienta bez větších problémů. Je možné k tomu využít celou řadu prostředků. Jedná se o verbální hesla (jména, přezdívky, identifikační hesla), identifikační čísla, zákaznické karty a jiné prostředky, umožňující identifikaci. Při práci v přísnějším prostředí je dnes možné využívat otisky prstů nebo mapu sítnice oka. V běžné praxi však zcela postačují různé typy zákaznických (identifikačních) karet.

Důležité je připomenout, že interakce je reálná one-to-one komunikace a je tudíž velmi významná. Veškeré informace takto získané jsou poté hodnotné pro svou aktuálnost a přesnost, jímž se žádný výzkum nevyrovná.

2.3.2 Iniciační proces

Tento proces má hodně společného s procesem získávání nového zákazníka. Nový zákazník může být získán standardními postupy v marketingu. Různé formy propagace by měly dokázat přivést potenciálního zákazníka až do stádia, kdy je ochoten podstoupit iniciační proces.

Nyní se nabízí několik variant, jak zapsat zákazníka (i potenciálního) do databáze. Jedna, pracující spíše s produkty, se často vyskytuje přímo u produktů ve formě registrační karty. Takový dotazník zákazník zašle zpět výrobcí a následně získá novou přidanou hodnotu¹¹. U zboží běžné spotřeby je to však často prakticky neproveditelné. Proto se zákaznické informace získávají pomocí předem připravených promotionr¹² akcí. V sektoru služeb je již situace o mnoho příznivější. Vzhledem k povaze služeb je daleko jednodušší vytvářet zákaznické databáze, jelikož již nehmotný charakter služeb často vyžaduje jakousi formu registrace (návštěvní karta v hotelu, vypisování údajů pro cestovní kanceláře, smlouva o běžném účtu, atd.). Na druhou stranu, v oblasti restauračních a pohostinských služeb není

¹¹ Přidanou hodnotou se myslí např. slevy na spotřební materiál, slevy při koupi dalších výrobků firmy, prodloužení záruky, atd.

možnost žádného přirozeného získání údajů o zákaznících jednoduchou cestou. Proto je třeba vytvářet programy, které pomohou k systematické práci se zákazníkem, a které umožní zpracovávání a získávání dalších, dodatečných informací. Na druhou stranu tkví v tomto přístupu v odvětví pohostinství obrovské příležitosti. Je to dáno především vysokou periodicitou užívání služeb, což většinou pohostinství vykazuje.

2.3.3 Interakční proces

Vlastní interakce vzniká ve třech situacích. První je snaha o navázání kontaktu ze strany zákazníka (získání informací, zákaznický servis, pasivní telemarketing, atd.). Druhou alternativou je pak interakce na základě promyšlené marketingové komunikace. A konečně třetí, přímá interakce často probíhá při poskytování služby. Při všech těchto situacích mohou vznikat informace hodné zaznamenání a následně dalšího zpracování. Tak například, pokud se podaří evidovat veškerý dovoz zboží konkrétního zákazníka při každé návštěvě deklaranta, vzniknou informace, které se budou moci využít při tvorbě preferencí daného deklaranta. S každou interakcí pak proběhne získání určitých dat, která po vhodné interpretaci mohou sloužit jako cenný zdroj marketingových informací při budování hodnověrných zákaznických vazeb.

2.3.4 Identifikační proces

Je to spíše technologická záležitost. Identifikační proces musí vždy předcházet procesu interakce. Musí být totiž vyřešeno, jak nejpřirozenějším způsobem zajistit, aby zákazník byl ochoten přistoupit na možnost monitorování jeho počínání ze strany společnosti. Důležité je to, že zákazník si musí být jist, že za to získá pro sebe nějaké výhody, že se tak bude podílet na tvorbě přidané hodnoty. Praktická řešení jsou však o mnoho složitější, zvláště pak při nutnosti identifikace zákazníka ještě před začátkem interakčního procesu. Musí tak být vymyšlen systém, který napomůže identifikaci, a přitom to nebude příliš náročné a složité.

¹² Promotion=akce na podporu prodeje. Jedná se o akce na místě prodeje, popř. poblíž, s charakterem osobní komunikace, nebo o kupónové akce vyvolávající dialog prostřednictvím obalu výrobku

2.3.5 Provázanost databázových informací

S inteligentním způsobem správy informačních zdrojů také úzce souvisejí další možnosti. V dnešní době se hodně hovoří o řešeních, které umožní výrazné snížení nákladů, a to především díky přechodu na moderní informační technologie. Skutečná výhoda pak vzniká díky možnosti provázat jednotlivé systémy nejen v rámci firmy samotné, ale také v rámci dodavatelsko-odběratelských vztahů.

Interní provázanost znamená propojení mezi jednotlivými složkami ve firmě. Pokud si například zákazník koupí 3dl nápoje Coca-Cola, sníží se tak automaticky zásoby ve skladovacím modulu¹³. Pokud se sníží zásoby na předem nastavené minimum, vznikne požadavek dalšího nákupu zboží u nákupčího, popř. pokud je zrealizována také externí provázanost, může dodavatele kontaktovat automaticky informační systém. Dodavatel pak zboží automaticky doručí. Platba probíhá tak, že při zaskladňování objednaného zboží, systém zjistí, že se zaskladňuje zboží objednané on-line, bez cizí pomoci, skladník odsouhlasí dle faktury systému příjem jednotlivých položek a skladový modul vyšle požadavek účetnímu modulu na zaplacení této faktury. Ta pak může být téměř okamžitě zaplacená (samozřejmě po souhlasu odpovědné osoby).

Co je však na tomto modelu zajímavé? Především to, že celý proces zásobování zahájil právě zákazník tím, že si koupil Coca-Colu. Avšak, je nutné poznamenat, že v situaci popsané výše zákazník není přímo nejpodstatnější. Celý proces mohl být odstartován také prodejcem, který by naúčtováním taktéž mohl odepsat danou položku ze skladu. Avšak v případě, kdy si zákazník něco dopředu objednává (např. rozhodnutí o zjednodušeném dovozu zboží), je jeho identifikace velmi podstatná. Staví se tak spíše do role odběratele a tento systém umožňuje řízení jak zákaznických, tak odběratelských vztahů.

2.3.6 Informační systém - zdroj informací

Vytvořením interního informačního systému vzniká rozsáhlá databáze informací, do které je možné jakkoliv vstupovat a zpracovávat uložená data, a provádět tak interní výzkumy.

¹³ Modulem se v tomto případě myslí část firemního informačního systému, zpracovávající danou problematiku. Informační systém se pak skládá z několika takových vzájemně provázaných modulů, které zajišťují firemní administrativu a provoz.

IS tak nedisponuje pouze informacemi účetního charakteru¹⁴, ale dokáže rovněž zobrazovat údaje o spotřebě závislé na konkrétních hodinách. Dokáže dělit zákazníky do skupin podle několika kritérií. Dokáže také vyhodnocovat zákaznickovy preference, případně potřeby. Všechny tyto informace najdou uplatnění při doladování služeb zákaznickovým spotřebám a přitom dokáží odhalit hluchá místa pro další potenciální rozvoj, popř. diversifikaci. Nesporným kladem tohoto řešení je aktuálnost (a to absolutní, díky neustálé identifikaci při každé interakci) a absolutní přesnost (díky přímému sběru informací o všech firemních procesech).

Další nespornou předností takového IS je přímé zaměření na zákazníka. Zákazník se tak dostává na absolutně první místo, kam bezpochyby patří.

2.4 Ochrana osobních údajů

K marketingu samotnému bezpochyby patří zákazník. Toho však musí daná firma znát nejen jménem. K potřebným informacím patří okruh informací, které o zákazníkovi sbíráme pro mnoho účelů. Takové informace jsou však od roku 2000 chráněny příslušným zákonem. Jak tento zákon zasahuje do marketingové praxe a práce se zákazníkem, bude popisovat následující kapitola.

2.4.1 Zákon o ochraně osobních údajů

V dubnu roku 2000 vstoupil v platnost zákon o ochraně osobních údajů č.101/2000 Sb. Jeho text především upravuje nakládání s osobními údaji a přikládá subjektům, které takové informace spravují, povinnosti vůči subjektům údajů¹⁵, a vůči Úřadu pro ochranu osobních údajů, pro tyto účely zřízeného. Existence tohoto zákona se díky vztahu ke všem fyzickým osobám a jejich osobním údajům přímo dotýká tvorby zákaznických a jiných databází. Proto je nutné již při návrhu informačních systémů brát v potaz povinnosti, které zákon uděluje.

¹⁴ Mezi takové informace řadíme výstupy z účetních programů (popř. modulů), jako např. výkaz zisků a ztrát, celková platební bilance, a mnoho dalších ukazatelů a sestav důležitých pro manažerské rozhodování.

¹⁵ § 3, odst. (zákona č. 101/2000 Sb.: Pro účely zákona se rozumí subjektem údajů fyzická osoba, k níž se osobní údaje vztahují.

2.4.2 Povinnosti správce

Za správce je považován každý, kdo shromažďuje jakékoliv osobní informace, zpracovává je a nese za ně zákonnou odpovědnost. Od správce se očekává stanovení účelu shromažďování informací, včetně stanovení doby uchovávání. Správci také vzniká povinnost dle § 16 oznámit záměr shromažďovat informace ještě před započítím činnosti. Toto oznámení musí obsahovat veškeré zákonem stanovené informace o účelu, prostředcích a rozsahu sběru informací.

Firma také musí brát v potaz možnost přístupu k takto shromažďovaným datům. Tato práva a povinnosti jsou jasně stanoveny v §11 a 12. Jelikož musí správce umožnit bezplatný přístup ke shromažďovaným informacím, musí informační systém uzpůsobit tak, aby zákazník (subjekt údajů) mohl přistupovat ke svým datům s ohledem na minimální náklady firmy. Jako nejvhodnější se dnes jeví přístup přes Internet.

2.4.3 Získávání informací

Informace o zákazníkovi (Kapitola 2.3.2 Iniciační proces) lze získávat v souvislosti se svojí činností jakožto správce nebo zpracovatele. Firma tak získává právo na zpracovávání informací získaných ze své vlastní činnosti. Každý zákazník tak může být zapsán do firemní databáze, avšak jeho údaje nemohou být zpracovávány, pokud s tím. zákazník vysloví nesouhlas. V případě zákaznických informací se však očekává spíše vlastní iniciativa a rozhodnutí dobrovolně se do takové databáze zapsat, za účelem získání přidané hodnoty.

Jelikož bez výslovného souhlasu je možné zpracovávat pouze údaje jako jméno, příjmení a adresu zákazníka, je nutné při vyzískávání informací od zákazníka získat také souhlas k pořizování dalších osobních údajů. Prakticky vše závisí na způsobu, jakým takové informace získáme. Pokud se například bude jednat o vyplnění dotazníku, stačí uvést na začátku poučení o účelu pořizování těchto údajů, s odkazem na zákon, a zakomponovat do něj také souhlas subjektu údajů se shromažďování dalších dodatečných informací. Pokud se jedná o registraci elektronickou cestou, je vhodné vytvořit zpětnou vazbu pomocí dopisu, e-mailu, popř. jiným prostředkem, který potvrdí proces registrace spolu s výpisem evidovaných údajů.

Zajímavá ovšem je povinnost vyplývající z §5, odstavce c), kde se říká, že správce je povinen zpracovávat pouze pravdivé a přesné osobní údaje. Jako nezákonné se tak jeví i

zpracovávání zkreslených a nepřesných informací. Správce je povinen takové údaje, zejména pak ze zákaznickova podnětu neprodleně opravit. Podávání přesných a pravdivých osobních údajů tak není jen otázkou souhry mezi firmou a zákazníkem, nýbrž také věci dodržování zákona.

2.4.4 Zabezpečení

Při jakékoliv manipulaci s databázemi osobních údajů musí být vytvořeny bezpečné podmínky pro jejich zpracovávání. S rostoucí cenou informací se totiž v dnešní době stávají terčem mnoha zlodějů, zvláště pak tzv. hackerů, kteří se specializují na prolamování bezpečnostních bariér a ochran, a snaží se tak dostat k mnoha cenným informacím. Není třeba zdůrazňovat, že osobní údaje patří mezi ty nejžádanější. V zákoně o ochraně osobních údajů je tato otázka řešena v §13, 14, 15. Správci tak vzniká povinnost zaopatřit svá data (své servery a informační systémy), aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu, jejich poškození či zneužití. Proto je nutné postarat se o přiměřenou ochranu, jelikož se díky tomuto zákonu vystavujeme postihu.

S rozvojem informačních technologií se také předpokládá růst elektronické kriminality. Je s tím však spojen i růst kvality a širší produktů, zajišťujících zabezpečení elektronických cest. Nebezpečí tak vzniká při otevřeném přístupu k vytvořeným databázím nejen pro zákazníky, ale i pro ostatní subjekty. Proto se v dnešní době budují informační systémy, často s oddělenou vnitřní a vnější strukturou. Vnitřní údaje kolují v uzavřené síti, oddělené tzv. firewallem¹⁶ od ostatního světa

¹⁶ firewall je hardwarové nebo softwarové řešení oddělující vnitřní a vnější síť. Tvoří jakousi polopropustnou membránu, která je schopna filtrovat a nepropouští! choulostivé informace ven a naopak zvědavé jedince dovnitř.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 CELNÍ ŘÍZENÍ

3.1 Předpisy a pojmy

3.1.1 Základní právní předpisy

Základními právními předpisy upravujícími problematiku podávání celního prohlášení na tiskopise Jednotný správní doklad viz příloha (P I a P II) na Celním úřadě Uherské Hradiště jsou :

- Zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „CZ“),
- Vyhláška č. 199/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení celního zákona (dále jen „PVCZ“),
- Nařízení Rady (EHS) č. 918/1983 o systému Společenství pro osvobození od cla (dále jen „NR č. 918“),
- Zákon č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o celní správě“),
- Nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „celní kodex“),
- Nařízení komise (EHS) č. 2454/93, kterým se provádí nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „NK (EHS) 2454 /93“),
- Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SŘ“),
- Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSDP“),
- Vyhláška č.199/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení celního zákona a kterou se zrušují některé vyhlášky upravující osvobození od dovozního cla a nepreferenční původ zboží (dále jen „vyhláška č. 199/2004 Sb.“),
- Vyhláška č.200/2004 Sb. o statistice vyváženého a dováženého zboží a způsobu sdělování údajů o obchodu mezi Českou republikou a ostatními členskými státy Evropských společenství (dále jen „vyhláška 200/2004 Sb.“).

3.1.2 Použité pojmy a jejich definice

- Osobou, se ve smyslu čl. 4.1. celního kodexu rozumí fyzická osoba, právnická osoba nebo sdružení osob bez právní subjektivity. S pojmem osoba úzce souvisí její způsobilost k právům a zejména způsobilost k právním úkonům, svéprávnost – způsobilost vlastními úkony, vlastním chováním právem postiženým působit právní účinky, zejména nabývat oprávnění a povinnosti, zavazovat se a stávat se subjektem právních vztahů vlastními úkony.
- Fyzická osoba nabývá způsobilosti k právním úkonům postupně. Nezletilí (osoby, které nenabýly ZLETILOSTI) mají způsobilost jen k těm úkonům, které jsou svou povahou přiměřené rozumové a volní vyspělosti odpovídající jejich věku. Způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu vzniká zletilostí. Způsobilost k právním úkonům může být zcela odňata nebo omezena soudem.
- Právnickými osobami se rozumí: 1. sdružení FO a PO (obchodní společnosti, družstva, církve, politické strany a hnutí, zájmová sdružení) 2. účelová sdružení majetku (nadace a fondy), 3. jednotky územní samosprávy (obce a kraje), 3. jiné subjekty, kde tak stanoví zákon (státní podniky, banky pojišťovny, příspěvkové organizace). Právnická osoba způsobilosti k právním úkonům nabývá a pozbývá zásadně vždy zároveň se svou způsobilostí k právům a povinnostem. Právnická osoba vzniká zpravidla v okamžiku zápisu do obchodního nebo jiného zákonem určeného rejstříku a zaniká v okamžiku výmazu z tohoto rejstříku. Právní subjektivitu má právnická osoba jako celek, ale právní úkony činí vždy její úřad resp. zástupci.
- Sdružení bez právní subjektivity: úprava sdružení v ČR je obsažena v §829 až §841 obč. zákona. Vzhledem k tomu, že obchodní zákoník úpravu sdružení (konsorcia) neobsahuje, řídí se i vztahy mezi podnikateli při jejich podnikatelské činnosti cit. ustanoveními občanského zákoníku. Smlouvu o sdružení uzavírají nejméně dva účastníci - nezáleží, zda jde o fyzické nebo právnické osoby. Sdružení je účelové, několik osob se spojuje, aby se společně přičinily o dosažení dohodnutého účelu. Účelem spolupráce ve formě sdružení nemusí být přirozeně jenom podnikání - může jít o jakýkoli jiný společenský účel (např. kulturní, vzdělávací, sociální, charitativní atd.). Spolupráce v rámci sdružení může být i časově omezená, např. dosažením dohodnutého hospodářského účelu. Jednají-li

podnikatelé - fyzické osoby, jako účastníci sdružení podle ustanovení §829 obč. zák. pod společným jménem sdružení, jednají jako podnikatelé - fyzické osoby, nikoli "jménem" sdružení či "za" sdružení, neboť toto sdružení nemá způsobilost k právům a povinnostem (právní subjektivitu) a není tudíž právnickou osobou; společné jméno (sdružení) společně podnikajících osob je označením těchto fyzických osob.

- Deklarantem se ve smyslu čl. 4 odst. 18 celního kodexu rozumí osoba která činí celní prohlášení vlastním jménem, anebo osoba, jejímž jménem je celní prohlášení činěno.
- Celní prohlášení k rozhodnutí (dále jen „CPR“), je takovým celním prohlášením na propuštění zboží do navrženého režimu, ke kterému se vygenerovaly informace nutné k posouzení koordinátorem,
- Velké celní řízení typu A (dále jen „VCŘ A“) je společná koordinovaná činnost specialistů, zaměřená v souladu s ustanovením §115 zákona č.13/1993 Sb. celní zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „CZ“) na kontrolu zboží, celních prohlášení, připojených a souvisejících dokladů s využitím dostupných prostředků, znalostí, dovedností, s cílem ověřit správnost deklarovaných údajů a případně odhalit nezákonné činnosti.
- Velké celní řízení typu B (dále jen „VCŘ B“) je činnost zaměřená především na ověřování celních prohlášení, připojených a souvisejících dokladů s využitím dostupných prostředků, znalostí, dovedností s cílem ověřit správnost deklarovaných údajů a odhalit případné nezákonné činnosti. Je využíváno v případech, kdy nelze provést VCŘ-A, neboť v souladu s rozhodnutím celního úřadu není možná kontrola zboží (např. je povolen zjednodušený postup, zboží je na základě povolení dodáno na jiné místo apod.
- Malé celní řízení (dále jen „MCŘ“) je celní řízení s provedením všech nezbytných úkonů a jehož cílem je především co nejrychlejší projednání případu při současném využití všech znalostí a zkušeností pracovníka k posouzení, zda nemá být zásilka kontrolována ve VCŘ. Smyslem je úspora času, který bude využit zejména k činnostem ve VCŘ.

3.2 Proces rozhodování celního úřadu před zahájením celního řízení

3.2.1 Souhrnné celní prohlášení

Činnosti celního úřadu ve věci přijetí souhrnného celního prohlášení (dále jen SCP) a vykládky zboží předloženého celnímu úřadu se řídí ustanoveními čl. 43-45 celního kodexu a čl. 183-184 NK (EHS) 2454 /93. Uvedená ustanovení se na základě čl. 55 celního kodexu vztahují na zboží, které není zbožím Společenství, které se nachází v režimu tranzitu a je dopraveno na místo určené na celním území Společenství a předloženo k celnímu řízení v souladu s platnými předpisy upravujícími tranzit. SCP je evidenčním dokladem nutným pro úkony v rámci celního dohledu nad zbožím v postavení dočasně uskladněného zboží.

Současně s předložením zboží je osoba povinná ve smyslu čl. 43 celního kodexu podat SCP. Předložením zboží se ve smyslu čl. 4 odst.19. celního kodexu rozumí oznámení celnímu úřadu učiněné stanoveným způsobem, že zboží bylo přepraveno na celní úřad nebo jiné místo určené nebo schválené celním úřadem.

SCP je povinná podat osoba, která zboží na území Společenství dopravila nebo převzala odpovědnost za přepravu zboží po jeho vstupu na území Společenství. Osobou, která převzala odpovědnost za přepravu zboží, se pro účely tohoto předpisu rozumí osoba, která je oprávněna v okamžiku podání SCP nakládat se zbožím v rozsahu potřebných manipulací. Bude se jednat zejména o dopravce, příjemce zboží, vlastníka zboží nebo jiné osoby, které v rámci obchodně smluvních vztahů se zbožím nakládají (např. osoby poskytující spediční služby).

Institut SCP podrobně upravují čl. 183-4 NK (EHS) 2454 /93. SCP podepisuje osoba, která je podává. Celní úřad je potvrdí a uschová ve své evidenci tak, aby mohlo být ověřeno, zda bylo danému zboží přiděleno celně schválené určení ve lhůtách stanovených v čl. 49 celního kodexu.

Povolené formy SCP jsou následující:

- a) je-li v rámci ukončování režimu tranzitu předložen příslušný díl rozhodnutí o ukončení režimu tranzitu určený pro celní úřad určení, bude tento uznán namísto SCP (čl.183 odst.3 NK (EHS) 2454/93). Skutečnost, že příslušný díl rozhodnutí v celním řízení, kterým byl ukončen režim tranzitu bude použit současně jako SCP, vyznačí na tento doklad projednávající celník a osoba, která podala SCP touto

formou jej dle čl.183odst.1 NK (EHS) 2454/93 podepíše. V případě, kdy je touto osobou právnická osoba, doplní ten, kdo doklad podepsal, své jméno, příjmení a funkci. V případě použití rozhodnutí v celním řízení , kterým byl ukončen režim tranzitu na tiskopise Jednotný správní doklad (dále jen JSD) budou příslušné údaje vyplněny v odst. 56 JSD na listu č. 4. V případě celního prohlášení na režim tranzitu na jiném tiskopisu než JSD (např. TDD, Karnet TIR a ATA) se výše uvedené údaje vyplní do jakéhokoliv volného místa tiskopisu určeného pro celní úřad určení. V případě nedostatku místa je možno k tomuto dokladu přiložit úřední záznam.

Projednávací celník vyznačuje tyto údaje :

- Frázi : „Souhrnné celní prohlášení“
 - Identifikaci podávající osoby
 - Otisk osobního razítka s datem podání
 - Podpis celníka
- b) Tiskopis podle vzoru uvedeného v příloze (P I) . Použití výše uvedeného tiskopisu nelze ze strany celního úřadu nařídit. Celní úřad však může povolit použití jakéhokoli úředního nebo obchodního dokladu jako SCP, obsahuje-li údaje potřebné ke ztotožnění zboží a je označen textem “Souhrnné celní prohlášení“ datumem podání a podpisem oprávněné osoby.
- c) SCP vyhotoveno se souhlasem celního úřadu za použití systému počítačového zpracování dat (čl.183.4. NK (EHS) 2454 /93). SCP může být tedy, se souhlasem celního úřadu a za jím stanovených podmínek podáno elektronicky. Souhlas celní úřad udělí zpravidla v případě, kdy bude režim tranzitu ukončován v souladu s povolením schváleného příjemce, popř. v souladu se schválením dočasněho skladu pro opakované ukládání zboží.

splněny formality nezbytné k přidělení celně schváleného určení,¹⁸ a není-li tímto ohrožen celní dohled nad zbožím. Zpravidla se bude jednat o podání celní prohlášení. Tím nejsou dotčeny platné předpisy o dovozu zboží cestujícími a předpisy o listovních nebo balíkových poštovních zásilkách.

3.3 Celní řízení

3.3.1 Podání celního prohlášení a ověření podmínek pro jeho přijetí

Základním účelem celního řízení¹⁹, které je zahájeno podáním celního prohlášení, je propustit předložené zboží do navrhovaného celního režimu, případně ukončit režim, do kterého bylo zboží propuštěno. Procesní právní normou, podle které se postupuje v řízení o přidělení celně schváleného určení, je zejména celní kodex a prováděcí předpisy s podpůrným uplatněním ZSDP.

Místní příslušnost celních úřadů pro podání celního prohlášení je upravena v návaznosti na čl. 60 celního kodexu - zákonem o celní správě.

Podané celní prohlášení je pověřený pracovník celního úřadu povinen v den podání zaevidovat způsobem stanoveným vnitřními předpisy. Na žádost celní úřad potvrdí převzetí podání a to buď na kopii celního prohlášení otiskem prezentačního razítka nebo samostatně potvrzením o převzetí podání, které bude obsahovat poučení, že potvrzení o převzetí podání není přijetím celního prohlášení ve smyslu čl. 63 celního kodexu. V žádném případě nelze potvrdit převzetí podání způsobem, který je stanovený pro potvrzení data přijetí celního prohlášení v Příloze 37 NK (EHS) 2454 /93.

Formy a vyplňování celního prohlášení je upraveno samostatným vnitřním předpisem. V rámci činností spojených s ověřením, zda podané celní prohlášení lze přijmout ve smyslu čl. 63 celního kodexu, celní úřad vždy zkoumá splnění těchto podmínek (čl. 62 celního kodexu):

¹⁸ Ve smyslu čl. 4.15. celního kodexu se celně schváleným určením rozumí : propuštění zboží do celního režimu, umístění zboží do svobodného pásma či skladu, zpětný vývoz zboží z celního území Společenství (čl.3 celního kodexu), zničení zboží a přenechání zboží ve prospěch státu.

¹⁹ Pojem Celní řízení, který se vyskytuje v jednotlivých ustanoveních celního kodexu představuje širší pojem . Znamená předložení zboží celním orgánům k nějaké proceduře, nikoliv pouhý proces rozhodování o přidělení celně schváleného určení. Doslovný znění anglické verze „goods presented to customs“ je předložení zboží celním orgánům.

- a) zda celní prohlášení podala a podepsala oprávněná osoba nebo řádně zmocněný zástupce,
- b) zda má celní prohlášení stanovenou formu, je podáno na předepsaném tiskopise a obsahuje všechny předepsané náležitosti,
- c) úplnost předložených dokladů podle ustanovení celních předpisů platných pro jednotlivé celní režimy,
- d) způsob a výši zajištění celního dluhu v případech, kdy je zajištění stanoveno celními předpisy jako povinné nebo, kdy bude v souladu s celními předpisy celním úřadem požadováno,
- e) zda je možno celnímu úřadu předložit zboží.

Celní úřad nebude požadovat zajištění celního dluhu ještě před přijetím celního prohlášení v těch případech, kdy deklarant projevil vůli splnit (uhradit) celní dluh, např. složením hotovosti. Celní úřad je po přijetí celního prohlášení povinen v těchto případech postupovat podle ustanovení článku 74 celního kodexu a zboží propustit do navrženého režimu až po tom, co byl celní dluh splněn (uhrazen).

Pod pojmem předepsané náležitosti se rozumí, zda jsou vyplněny všechny příslušné kolonky celního prohlášení pro navrhovaný celní režim nebo pro jeho ukončení, nikoliv jejich faktická správnost. Tu zkoumá celní úřad až následně v rámci ověřování již přijatého celního prohlášení.

Zjistí-li celní úřad, že podané celní prohlášení nelze přijmout, zejména pro absenci stanovených dokladů nebo údajů o sazebním zařazení nebo celní hodnotě, je povinen zkoumat, zda deklarant nesplňuje podmínky pro použití zjednodušeného postupu ve smyslu čl. 76 odst. 1.a. celního kodexu a čl.253. odst.1 a 254 a násl. NK (EHS) 2454 /93, tedy podání neúplného celního prohlášení a je povinen deklaranta o možnostech a podmínkách podání neúplného celního prohlášení informovat tak, aby deklarant neutrpěl v řízení újmu. Předmětnou žádost podává deklarant zpravidla ústně do protokolu. Ustanovení tohoto dílu předpisu se při podání neúplného celního prohlášení použijí přiměřeně a celní úřad zohlední speciální ustanovení celních předpisů, která se vztahují k jednotlivým celním režimům.

Celní prohlášení musí být ve smyslu čl. 201 NK (EHS) 2454 /93 podáno u celního úřadu, kterému bylo předloženo zboží. Celní úřad však může povolit, aby bylo celní prohlášení

podáno dříve než mu bylo předloženo zboží s tím, že stanoví lhůtu, v níž má být zboží předloženo. Nebylo-li toto ve stanovené lhůtě předloženo, má se za to, že celní prohlášení nebylo podáno. Celní prohlášení nelze přijmout bez toho, aby bylo celnímu úřadu předloženo zboží.

Celní prohlášení musí být příslušnému celnímu úřadu podáno ve smyslu čl.202 NK (EHS) 2454 /93 v jeho úředních hodinách. Celní úřad však může na žádost deklaranta a na jeho náklady povolit, aby v případech hodných zřetele celní prohlášení bylo podáno mimo úřední hodiny. Za rovnocenné podání celního prohlášení celnímu úřadu se považuje jeho předání na jiném místě. (například místo dle příslušné podmínky stanovené v povolení zjednodušeného postupu, popř. dohoda v rámci provádění celního řízení mimo celní prostor, jejichž součástí bude postup předání JSD popř. žádosti o jiné celně schválené určení).

Po splnění výše uvedených podmínek celní úřad podané celní prohlášení okamžitě v souladu s ustanovením čl.63 celního kodexu přijme. Do písemného celního prohlášení je pověřený pracovník celního úřadu povinen ve smyslu čl.203 NK (EHS) 2454 /93 zapsat datum jeho přijetí.

Nemůže-li celní úřad přijmout celní prohlášení pro nesplnění některé z podmínek uvedených výše (není doloženo potřebnými doklady, neobsahuje příslušné náležitosti popř. není zajištěn celní dluh, kde je zajištění požadováno) stanoví lhůtu, ve které musí deklarant tyto nedostatky odstranit. Pro výzvu se přiměřeně použijí ustanovení §21 odst.7 ZSDP. Ve výzvě celní úřad sdělí, v čem je podání vadné a sdělí lhůtu pro odstranění vad a poučí deklaranta o následcích spojených s případným neodstraněním vad.

Lhůta k předložení zboží nebo k odstranění jiných vad podání, musí být stanovena ve výzvě celního úřadu v souladu s ustanovením § 14 odst. 1 ZSDP. Protože se bude zpravidla jednat o jednoduchý a s ohledem na charakter celního řízení i zvláště naléhavý úkon, může celní úřad stanovit lhůtu kratší osmi dnů.

Neodstraní-li deklarant nedostatky ve stanovené lhůtě, má se za to, že celní prohlášení nebylo podáno a po uplynutí lhůt daných pro podání celního prohlášení je celní úřad povinen učinit všechna opatření, aby zabránil nedovolenému nakládání se zbožím.

V případech, kdy celní úřad nepřijal pro nesplnění podmínek podané celní prohlášení a stanovil lhůtu k odstranění nedostatků, přijme celní prohlášení okamžitě ten den, jakmile

deklarant nedostatky bránící přijetí celního prohlášení odstraní, (např. den, kdy předložil celnímu úřadu chybějící doklady, zajistil celní dluh, předložil zboží celnímu úřadu, atd.).

Ve smyslu čl. 67 celního kodexu, není-li výslovně stanoveno jinak, použijí se při propouštění zboží do celního režimu, do kterého je navrženo v celním prohlášení, předpisy platné ke dni, kdy celní úřad přijal celní prohlášení. Datum přijetí je tedy rozhodující pro uplatnění obchodně-politických opatření, splnění dalších formalit stanovených pro propuštění zboží do určitého režimu, popř. pro vybrání cla a poplatků dlužných podle právních předpisů.

Lze-li celní prohlášení přijmout, celní úřad provede za pomoci svých podkladů, popř. výpočetní techniky (např. systém EVR, EVZ TGSPZ apod.) vyhodnocení možných rizik v rámci propuštění zboží do navrženého režimu a rozhodne o tom, zda celní prohlášení bude ověřováno v modulu „Aplikace WDIS“ viz obrázek (Obr. 3). Má-li být celní prohlášení ověřováno, určí celní úřad také rozsah ověřovacích úkonů.

The screenshot shows a software interface for customs declaration verification. The title bar reads 'Ověření TGSPZ, TSPZ, TKONTROL a kvót'. The interface includes several data entry fields: 'Odeslatel / Vývoze' (Sender / Export) with value '772 1212121', 'M' with value 'ADC1234', 'Přijímá / Hlavní povinný' (Receiver / Main obligor) with value '-1214767190', and 'M' with value '040610-20-10'. There are also fields for 'Systémové číslo' (System number) and 'TIR / ATA' (TIR / ATA) with value '9876543210'. Below these are checkboxes for 'Dovoz' (Import) and 'Vývoz' (Export), and buttons for 'Jest' (Yes) and 'Ne' (No). At the bottom, there are buttons for 'JCD dovoz', 'JCD vývoz', and 'JCD'.

Obr. 3. Ověření JSD v aplikaci WDIS

[25]

3.3.2 Osoby oprávněné podat celní prohlášení

Celní prohlášení může učinit ve smyslu čl. 64 celního kodexu každá osoba, která může příslušnému celnímu úřadu předložit předmětné zboží nebo zajistit jeho předložení se všemi doklady, jejichž předložení je nezbytné pro uplatňování předpisů upravujících celní režim, do kterého je zboží navrženo v celním prohlášení. Touto osobou se rozumí osoba, která je v době přijetí vlastníkem předmětného zboží nebo má právo se zbožím nakládat.

Při prokazování vlastnického práva nebo práva nakládat se zbožím vychází celní úřad z prohlášení osoby, která podává celní prohlášení. V případě pochybností celní úřad

požaduje předložení kupní smlouvy, smlouvy o pronájmu, smlouvy o skladování, přepravní smlouvy, darovací smlouvy nebo jiných podpůrných dokladů, především účetních (zejména faktur).

Vyplývají-li z přijetí celního prohlášení pro určitou osobu zvláštní povinnosti z právních předpisů, může být celní prohlášení učiněno pouze touto osobou nebo jejím jménem.

Deklarant musí být usazen ve Společenství²⁰. Deklarantem se ve smyslu čl. 4 odst.18 celního kodexu rozumí osoba která činí celní prohlášení vlastním jménem, anebo osoba, jejímž jménem je celní prohlášení činěno.

Osoba oprávněná podat celní prohlášení si může zvolit zástupce. Na základě ustanovení čl.5 celního kodexu může být zastoupení přímé nebo nepřímé. Skutečnost, zda osoba v jednání s celním úřadem jednala bez zástupce, případně jaký typ zastoupení zvolila, je zásadní pro určení deklaranta a tím i pro stanovení odpovědnosti za správnost údajů v podaném celním prohlášení a pravost dokladů, kterými je doloženo a plnění dalších povinností vyplývajících z režimu do kterého bylo zboží propuštěno.

Přímým zástupcem může být ve smyslu ustanovení § 102 CZ a za použití čl. 5 odst.2. celního kodexu a pouze osoba jejímž předmětem podnikání je zastupování v řízení o přidělení celně schváleného určení (celní řízení) (vázaná živnost ve smyslu zákona 455/1991 Sb. v platném znění živnostenského zákona).

Zástupce musí být rovněž usazen ve Společenství. Celní úřad je oprávněn požadovat zmocnění jednat jako zástupce a v případě přímého zastupování i důkaz, že předmětem podnikání zástupce je „zastupování v celním řízení“.

V případech, kdy osoba v jednání s celním úřadem jedná bez zástupce nebo je zastupována přímým zástupce, stává se deklarantem a je plně odpovědná za správnost údajů v celním prohlášení a pravost připojených dokladů.

Přímý zástupce nemá ve vztahu k celním orgánům za podané celní prohlášení žádnou odpovědnost, s výjimkou odpovědnosti uhradit možný celní dluh ve smyslu čl. 201 odst.3

²⁰ „osobou usazenou ve Společenství“ se rozumí (Čl.4.2. celního kodexu):

- v případě fyzické osoby osoba, která má obvyklé bydliště ve Společenství,
- v případě právnické osoby nebo sdružení osob osoba, která má sídlo, řídící ústředí nebo stálou provozovnu ve Společenství;

Začíná od přebírání dat ve všech celních režimech spolu s papírovými doklady, pokračuje přes elektronické odpovědi deklarantů a podpůrné funkce z centra celní správy (např. informace o uzavírání tranzitů, statistiky, sjednocování postupů, atd.), a končí plně elektronickou podobou většiny nejběžnějších úkonů styku celník/deklarant v celním řízení.

ECR tvoří dnes neodmyslitelnou součást celního řízení viz. obrázek (Obr. 5).

Obr. 5. Statistika způsobu předávání JSD.

[vlastní]

Urychlení, zpřesnění a tím snížení nákladů, zlepšení celkové atmosféry během projednávání - tak lze dnes stručně pojmenovat hlavní přínosy na straně deklaranta. Na straně celní správy není tajemstvím, že ECR stále větší měrou pomáhá zpřesnit a zefektivnit plnění základních úkolů – kontrolu oběhu dat s cizinou, provádět skutečně selektivní a cílené kontroly a tak zároveň postupně snižovat negativní přínos existence celnictví = jako překážky v mezinárodním obchodu.

Informační systémy na obou stranách „barikády“ jsou schopny stále lépe „si spolu povídat a dorozumět se“, tzn. vzájemně si vyměňovat přesné informace. Nejvýraznější to je dnes u zjednodušených postupů, které se začaly povolovat od roku 1998. Při provozu v tak velkých objemech celních prohlášení a stále se zvyšující potřebě rychlých výrobních procesů a důrazu na efektivní celní kontrolu, ani jiné smysluplné řešení není.

Součástí ECR jsou systémy EVZ (elektronické vyhodnocení zboží), EVR (elektronické vyhodnocení rizik) a WDIS, které jsou vzájemně propojeny jednotlivými moduly a technologickými postupy dané jednotlivými vnitřními akty řízení.

3.4.1 Systém WDIS s implementací technologie EVZ a EVR

Základní koncepcí celního systému WDIS je třívrstvá architektura klient-AS-server. Tento mechanismus je stále inovován v tom, že se vytváří jeden programový produkt, který centrálně obhospodařuje veškeré externí prvky (tj. cesty k adresářům, souborům a další nezbytné definice) a centrálně zajišťuje spouštění jednotlivých modulů. Kromě těchto základních funkcí poskytuje na všech úrovních přístup k celním předpisům, číselníkům, umožňuje centrálně stanovit podmínky pro fyzickou kontrolu zboží, umožní evidovat a vizuálně prohlížet zcizené předměty a jiné kresby, poskytuje veškeré operace s evidencí a komunikací evropských celnic a v neposlední řadě umožní rychlou evidenci zcizených karnetů, problémových vozidel a právních subjektů.

Soubor programových aplikací WDISu s implementací zásad technologie EVZ a EVR a dosavadní moduly systému WDIS, definované v bodě 3.4.2 představují manažersky orientovaný řídicí, kontrolní a vyhodnocovací informační systém, který využívá dostupné poznatky schopné kvantifikace, které jsou dosažitelné v celní správě.

Smyslem systému je kvalifikované používání prvků diferencovanosti a selektivnosti celní kontroly a s tím spojené efektivní využívání technologických postupů v průběhu celního řízení v zájmu maximálního urychlení celního projednávání zboží na celních úřadech. Cílem je zároveň efektivněji odhalovat případy porušování celních předpisů a obchodní podvody spojené s dovozem, vývozem a tranzitem zboží. Účinné dosahování tohoto cíle je závislé na aktuálnosti řídicích, kontrolních a vyhodnocovacích informací, což předpokládá jejich okamžité a přesné zápisy do programů.

Vzhledem k tomu, že jednou ze zásad používání systému je registrování každého vstupu při zjišťování údajů, je každý pracovník povinen používat při zápisu do určených programů vlastní jméno a heslo. Nutnost tohoto postupu je dána množstvím informací zahrnutých v systému, na které se vztahují rozdílné požadavky mlčenlivosti.

K využití možností, které poskytuje systém, je nezbytné zajišťovat elektronické formy evidence a i v rámci povolení zjednodušených postupů. Součástí tohoto úsilí je, aby k vedení evidencí byly používány příslušné moduly systému WDIS.

Předávání dat mezi celním úřadem a deklarantem, např. v rámci různých povolení, musí probíhat časově průkazným způsobem a po splnění podmínek mezi celním úřadem a deklarantem.

V příloze (P III) je uvedeno základní schéma postupu při celním řízení hlavně u dovozních a vývozních režimů včetně souhrnných celních prohlášení.

3.4.2 Moduly a funkce programového vybavení použité v systému WDIS

Mimo základní funkce a účely je aplikace v systému WDIS určena pro

- a) přidělování případu jednotlivým pracovníkům MČŘ z elektronického pořadníku deklarantů (Fronta) dle parametrů ze šablony pracovníků,
- b) tisky rozhodnutí ve věci schválení dočasného skladu, výzvy k odstranění vad v podání,
- c) pořízení údajů z podaných celních prohlášení,
- d) přidělování evidenčních čísel přijatým celním prohlášením,
- e) výběr CPR a VČŘ u přijatých celních prohlášení přiřazováním vah míry rizikovosti pro osobu deklaranta, příjemce, vývozce a vah míry rizikovosti zboží z pohledu obecné a analytické rizikovosti,
- f) evidenci vydaných rozhodnutí v celním řízení.

WDIS disponuje třemi na sobě nezávislými kontrolními mechanismy pro JSD:

- 1) Rozhodnutí o kontrole zboží (EVR).

Správce systému může nastavovat různou frekvenci kontrol a současně stanovit výběrové podmínky pro státy, eventuálně pro celní položku zboží.

- 2) Citlivé zboží (EVZ).

Zjistí-li program JSD že se jedná o vyjmenovanou položku citlivého zboží, hlásí tuto skutečnost operátorovi.

- 3) Problémová vozidla, karnety a organizace.

Program WDIS a některé moduly PE disponují kontrolními mechanismy, které reagují upozorněním v případě, kdy je vozidlo, vývozní JSD nebo DIČ evidované jako problémové. WDIS má na sobě nezávislé, kontrolní číselníky:

- lokální číselník TSPZ.dbf (spravuje ČR,CÚ),
- globální číselník TGSPZ.dbf (spravuje GŘC),

- globální číselník TKONTROL.dbf (spravuje GŘC).

TGSPZ (databáze rizikových záznamů)

Tato evidence je vedena formou databáze v souladu s § 5 odst. 1 písm. c) celního zákona a pro plnění úkolů prováděných v souvislosti s celním řízením a s cílem předcházet, případně zabránit možnému porušování celních předpisů.

Databáze obsahuje především tyto osobní údaje :

- jméno, příjmení, rodné číslo, popřípadě identifikační číslo fyzické osoby
- jméno, příjmení, číslo cestovního dokladu fyzické osoby

Obsahem však mohou být i jiné osobní údaje mající vztah ke konkrétnímu rizikovému záznamu, ale i ve vztahu k jiné fyzické osobě. Lhůta pro uchovávání údajů v databázi odpovídá potřebám jednotlivých útvarů CS plynoucích z charakteru opatření vůči fyzickým osobám a není stanovena žádným právním předpisem. Délka platnosti rizikového záznamu nesmí v úhrnu přesáhnout 2 roky.

Databázi vedou, zpracovávají a spravují pověřeni pracovníci GŘC a CŘ. Rizikové záznamy databáze, obsahující osobní údaje jsou z databáze odstraňovány průběžně dle potřeb a vzhledem k jejich možnému dalšímu využití v rámci analýzy rizik. Kontrola potřebnosti údajů se provádí průběžně.

Databáze rizikových záznamů je rozesílána na všechny celní úřady a pověřeným pracovníkem i pracovníkům celních ředitelství, kteří jsou pověřeni správou blokačních tabulek v rámci CŘ. Pracovníci CS, kteří přijdou do styku s osobními údaji obsaženými v databázi, jsou povinni dodržovat patřičná ustanovení. Na celních úřadech se jedná zejména o případy aktivace blokační tabulky při celním řízení.

TKONTROL (databáze rizikových profilů)

Databáze je vedena zejména pro plnění úkolů prováděných v souvislosti s analýzou rizik v režimu dovoz, vývoz a při zjednodušených postupech s cílem předcházet, případně zabránit možnému porušování celních i jiných obecně závazných právních předpisů.

Databáze obsahuje především tyto osobní údaje :

- jméno, příjmení, rodné číslo, popřípadě identifikační číslo fyzické osoby

- jméno, příjmení, popřípadě i rodné číslo fyzické osoby jednající, případně zastupující právnickou osobu.

Obsahem však mohou být i jiné osobní údaje mající vztah ke konkrétnímu rizikovému profilu, ale i ve vztahu k jiné fyzické osobě.

Lhůta pro uchovávání údajů v databázi odpovídá potřebám jednotlivých útvarů CS plynoucích z charakteru opatření vůči fyzickým osobám a není stanovena žádným právním předpisem. Délka platnosti rizikového záznamu je omezena na dobu 1 roku, ale zároveň nevylučuje v odůvodněných případech její prodloužení, nejvýše však v úhrnu na 2 roky.

Databázi vede, zpracovává a spravuje pověřený pracovník GŘC, na ČR pověřený pracovník oddělení 20 ČR a na jednotlivých CÚ pověřený pracovník agendy jednotné aplikace řídicích a kontrolních mechanismů-oddělení 11 CÚ.

Rizikové profily databáze, obsahující osobní údaje, jsou z databáze odstraňovány průběžně dle potřeb a vzhledem k jejich možnému dalšímu využití v rámci analýzy rizik Kontrola potřebnosti údajů se provádí průběžně.

TSPZ (databáze rizikových záznamů)

Tato evidence je vedena formou databáze a spravována na jednotlivých CÚ v souladu s §11 odst. 1 písm. q) celního zákona. Databáze je vedena zejména pro plnění úkolů prováděných v souvislosti s analýzou rizik při celním řízení v režimu tranzit a s cílem předcházet, případně zabránit možnému porušování celních i jiných obecně závazných právních předpisů.

Databáze obsahuje především tyto osobní údaje :

- jméno, příjmení, rodné číslo, popřípadě identifikační číslo fyzické osoby
- jméno, příjmení, číslo cestovního dokladu fyzické osoby

Obsahem však mohou být i jiné osobní údaje mající vztah ke konkrétnímu rizikovému záznamu, ale i ve vztahu k jiné fyzické osobě. Lhůta pro uchovávání údajů v databázi odpovídá potřebám jednotlivých CÚ plynoucích z charakteru opatření vůči fyzickým osobám a není stanovena žádným právním předpisem. Délka platnosti rizikového záznamu může být případně upravena příslušným aktem řízení ředitele CÚ.

Databáze je vedena v elektronické podobě na PC pracovníka agendy jednotné aplikace řídicích a kontrolních mechanismů-oddělení 11 CÚ pověřeného správou blokačních tabulek na CÚ. Část osobních údajů je uchovávána v písemné podobě. Jedná se o podkladové materiály, z nichž jsou vytvořeny vlastní rizikové záznamy databáze, platné jen pro daný CÚ a jemu podřízené útvary. Databázi vede, zpracovává a spravuje pověřený pracovník CÚ, agendy jednotné aplikace řídicích a kontrolních mechanismů – odd. 11 CÚ.

Rizikové záznamy databáze, obsahující osobní údaje, jsou z databáze odstraňovány průběžně dle potřeb a vzhledem k jejich možnému dalšímu využití v rámci analýzy rizik. Kontrola potřebnosti údajů se provádí průběžně.

Pracovníci CÚ, kteří přijdou do styku s osobními údaji obsaženými v databázi, jsou povinni dodržovat patřičná ustanovení ve smyslu práce s citlivými osobními údaji.

Modul Koordinátor

Modul je určen pro činnost koordinátora a obsahuje:

- a) seznam CPR a případů určených do VČŘ, včetně přiřazených informací a zdůvodnění pracovníků MČŘ,
- b) vstupní formulář pro zápis rozsahu a přidělení jednotlivých druhů kontrol konkrétním pracovníkům s tiskem formuláře záznamu o kontrole; vzor je uveden v příloze č. 4,
- c) přehled deklarantů evidovaných v modulu Fronta,
- d) rozdělovník celních prohlášení pracovníků MČŘ (funkce dispečer),
- e) elektronickou šablonu pracovníků,
- f) možnost obnovení/storna CPR z fronty,
- g) nahlížení na statistiku prováděnou na daném CÚ.

Modul ZK1

Modul slouží k záznamu výsledků kontroly ve VČŘ-A, který provádí koordinátorem určený pracovník VČŘ-A.

Modul ZK2

Modul slouží k záznamu o provedení dokumentační kontroly a k záznamu kontroly ve VCR-B.

Modul ZK

Modul slouží k záznamu výsledků kontroly ve VCR A, který provádí koordinátorem určený pracovník VCR A

Modul Fronta

Modul je určen pro účely statistického zjišťování příchodů deklarantů, ke sledování následných dokladových a časových toků. Dává veřejnosti přehled o postupném zpracovávání případů. Je elektronickým pořadníkem, který podává pracovníkům útvaru tyto informace:

- a) jméno (obchodní jméno) deklaranta, který je první v pořadí,
- b) celkový počet deklarantů čekajících na ukončení celního řízení,
- c) přehled o deklarantech a informace o jejich celních prohlášeních.

Modul Manager

Modul, shrnuje aktuální údaje v rámci systému a umožňuje jejich využití na všech stupních řízení celního úřadu. Indexace výkonů pracovníků uváděná v modulu Manager je pouze informativní pro hodnocení pracovníků. Hodnocení na základě tohoto kritéria je vhodné z hlediska objektivity provádět až za delší časové období.

Modul EUR1

Modul je určen pro evidenci vystavených osvědčení o původu EUR 1.

Modul Automat

Modul je určen pro podávání elektronických dat zjednodušených postupů. Jeho používání se řídí zvláštními předpisy.

Modul Vzorky

Modul je určen pro evidenci nejnutnějších údajů ze vzorků odebraných ze zboží.

Modul Delikty

Modul je určen k zápisu údajů potřebných při vyhodnocení deliktů pro zpětnou vazbu, k zajištění přehledu vedoucích služebních funkcionářů o práci na úseku deliktů a k evidenci a různým činnostem při vyřizování deliktů.

3.4.3 Technologie Elektronického celního řízení

Postup při podání celního prohlášení je následující:

- a) deklarant zapíše data do modulu Fronta a je mu přiděleno pořadové číslo nebo nahlásí pracovníkovi evidenční číslo souboru celního prohlášení, které zaslal pomocí elektronické pošty a pracovník celního řízení si přidělí případ sám pomocí automatického přidělování,
- b) pracovníci MČŘ přebírají podání od deklaranta podle pořadí určeného funkcí Dispečer nebo koordinátorem.

Data pořízená v modulu Fronta může koordinátor prohlížet. Pokud budou do Fronty vloženy kompletní údaje z celního prohlášení nebo soubor (struktura souboru viz příloha (P IV), (P V) a (P VI)), má koordinátor již ve Frontě zobrazenou předběžnou informaci, zda se bude aktivovat blokační tabulka a jaké se k celnímu prohlášení vztahují informace.

Pracovník MČŘ převezme doklady, které jsou mu přiděleny na základě volby „Zápis JSD z fronty“. Po přijetí podání pořídí přesně údaje z celního prohlášení do příslušného modulu WDIS. Za pořízená data plně odpovídá pracovník, který je pořídil a to i v případě, že k pořízení využil deklarantem předložený elektronický soubor s údaji z celního prohlášení. Po uložení dat se aktivují blokační mechanismy, náhodný výběr a případně se zobrazí informace, které jsou uvolněny k zobrazení na úrovni MČŘ. Dále se zobrazí informace, zda se má předat případ koordinátorovi. Není-li nařízeno předat případ koordinátorovi, může pracovník MČŘ na základě vlastního uvážení sám, s uvedením důvodů do poznámkového okna modulu WDIS, VČŘ doporučit.

Pokud není případ postoupen koordinátorovi k rozhodnutí, může být okamžitě rozhodnuto o propuštění zboží do navrženého režimu. Administrativní úkony související s propuštěním zboží může provést pracovník MČŘ nebo ATZ.

Koordinátor je systémem informován, že má případ k rozhodnutí (VCŘ, CPR), zobrazením nové položky v seznamu modulu Koordinátor. Pokud o případu koordinátor rozhodne tak, že nebude provedeno VCŘ, vyznačí osobní číslo pracovníka, který MČŘ dokončí.

Jestliže bude rozhodnuto o provedení VCŘ, určí koordinátor pracovníky, kteří jej provedou, stanoví rozsah kontroly a v případě VCŘ-A vyhotoví záznam o přidělení a rozsahu kontroly (v modulu koordinátor – ZK).

VCŘ je ukončeno zápisem výsledků ověřování do modulů ZK a provedením administrativních úkonů.

Doklady jsou předávány k provedení dokumentační kontroly na oddělení podpory 11 a poté k uložení do archívu.

Grafické znázornění technologického postupu podání CP je zobrazen v příloze (P. III).

3.4.4 Přenos elektronických dat

Mezi celním úřadem a deklarantem prostřednictvím VAN operátorů

VAN²¹ - operátor zajišťuje pro své klienty bezpečné kontrolované doručení strukturovaných zpráv, spolupracuje na autentizaci zpráv, spolupodílí se na vytvoření důvěryhodného prostředí při komunikaci všech zúčastněných partnerů. Pro přenos dat pro celní řízení prostřednictvím VAN operátorů musí deklarant splnit následující technicko - organizační podmínky:

- a) deklarant může přenášet a přijímat dat na/z více celních úřadů v rámci České republiky, pokud výměnu dat schválí příslušný celní úřad,
- b) je plně na deklarantovi, kterého z VAN operátorů uveřejněných v seznamu přílohy č. 4 si zvolí (např. podle spolehlivosti a rozsahu služeb, bezpečnosti, nabízené technologie, ceny, atd.); podle své úvahy jej také může změnit,

- c) deklarant může požadovat plnění podmínek pro VAN operátory - Certifikace poskytovatelů služeb VAN operátorů,
- d) po přidělení přístupového účtu VAN operátorem jsou deklarantům k dispozici statistiky a logy.

V rámci své působnosti, celní úřad stanoví:

- a) deklarantovi zkratku, kterou budou začínat jména všech jím zasílaných souborů,
- b) evidenční číslo(a) útvaru celní správy, na který (od kterého) budou přenosy uskutečňovány, vyjma souborů oprav, na základě četnosti předávání, celní úřad stanovuje počet kalendářních dnů, po jejichž uplynutí může dojít k opakování názvů souborů připojených k zásilce (pořadových čísel), tzn. do kolika dnů musí být soubory zpracovány na straně celního úřadu.

Dále bude přenos uskutečněn za následujících podmínek:

- a) elektronicky uvedené údaje musí být identické s údaji na podávaných písemných celních prohlášeních JSD,
- b) do oboustranné implementace kvalifikovaného elektronického podpisu bude přenos dat probíhat s vědomím, že se jedná pouze o podporu celního řízení založeného na papírových dokumentech (ve smyslu vyhlášky č. 135/1998 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení celního zákona),
- c) pro přenos bude použita komunikační infrastruktura VAN operátora jako transportní médium,
- d) každý soubor předaný od deklaranta celní správě je při úspěšném doručení na celní úřad potvrzen tzv. doručenkou o doručení zásilky celnímu úřadu (popř. jeho pobočce/pracovišti),
- e) přenos přes VAN operátory dovoluje přenos informací o průběhu celního řízení z celního úřadu zpět deklarantovi (v závislosti na vývoji informačního systému celní správy jsou a dále budou rozšiřovány informace o průběhu celního řízení),

²¹ poskytovatel komunikačních služeb s přidanou hodnotou

- f) omezení maximální celkové velikosti jednoho souboru ve směru od deklaranta k celní správě je: 200 kB,
- g) je na zodpovědnosti deklaranta, pokud v období z bodu 5 tohoto rozhodnutí zašle duplicitní název souboru (opravu),
- h) každý soubor připojený k zásilce obsahuje údaje pouze z 1 svazku JSD,
- i) způsob označování připojených souborů k zásilce, formát a obsah připojených souborů musí odpovídat konvencím publikovaných a udržovaných celní správou (Popis struktury dat přijímaných od deklarantů v elektronické podobě, tzn. nelze použít pro jiné soubory, než soubory určené pro celní řízení),
- j) VAN operátor odpovídá za to, že soubory odesílané celní správě neobsahují programové sekvence určené k napadání technických a komunikačních prostředků s cílem působení škod nebo zneužívání těchto prostředků (programy typu virů, červů, trojských koní atd.).

Seznam VAN operátorů certifikovaných celní správou

CNS, spol.s.r.o.

Firma s osmiletou tradicí na trhu datových služeb v ČR. Je dodavatelem databázových a internetových aplikací a s nimi souvisejících technologií pro průmysl, zdravotnictví, banky a státní správu. Získané dlouholeté zkušenosti byly využity při vývoji projektu VAN operátora pod názvem CelDat. Přenos dat od deklaranta je realizován po internetu prostřednictvím protokolu FTP nebo HTTPS. Tím je zaručeno nejvyšší zabezpečení lokálních sítí (LAN) a přenášených dat proti neoprávněnému přístupu a zároveň nízká cena za připojení. Služba je poskytována nepřetržitě, je monitorována a zálohována. CelDat je zcela nezávislý na používaném deklarantském software, nicméně v této oblasti úzce spolupracujeme s firmou Celní software (KOBLER). Klient, aktivace služby a 2 měsíční zkušební provoz je zdarma.

LEVI Systems, s.r.o.

Patří mezi několik nejsilnějších systémových integrátorů na českém trhu. Pobočky v Brně, v Praze a v Přerově pokrývají svými službami celé území ČR. Pobočky v zahraničí jsou základem expanze i do okolních zemí. Jedním ze širokého spektra služeb jsou i datové služby pro Elektronické Celní Řízení. Systém přenosu dat je nepřetržitě monitorován a

v citlivých bodech zálohován. Obslužný program VAN poskytuje zákazníkům široký výběr informací a statistik. Volitelnou součástí služeb VAN operátora celní zprávy je i dodávka a podpora software KOBLEK, pro podporu práce celních deklarantů.

NZ SERVIS, spol. s r.o.

NZ SERVIS, spol. s r.o. je největším VAN operátorem v ČR. Firma poskytuje komplexní datové služby pro ECR (elektronické celní řízení) s širokou nabídkou připojení a přidružených služeb na straně deklaranta a unifikovaným připojením k celní správě. Zálohovaný systém je dohlížen 7 * 24 hod. denně a je ověřen denním provozem na velmi zatížených celních úřadech. Volitelnou, avšak nepovinnou součástí nabídky je deklarantské programové vybavení EJCD 2001. VAN operátor podporuje všechny SW potřebné pro vytvoření celních dokladů. VAN klient podporuje mimo jiné i následující software: NZ JCD, EJCD, KOBLEK, CELSA, TRANSOFT.

TranSoft a.s.

Firma sídlící v Českých Budějovicích poskytuje komplexní datové služby elektronického celního řízení. Firma úzce spolupracuje s celní správou tím, že pro ni vytváří na zakázku programové vybavení v rámci ECR a to hlavně systém WDIS. Příslušné programové vybavení pro přenos dat nabízí zdarma.

Mezi celním úřadem a deklarantem prostřednictvím elektronické pošty (e-mail).

Pro přenos dat pro celní řízení prostřednictvím elektronické pošty (e-mailem) platí následující technicko-organizační podmínky:

V rámci své působnosti, celní úřad pro tento účel stanovuje:

- a) e-mail adresu elektronické pošty, na kterou budou přijímána celní správou data pro celní řízení: ecr@ecr.cs.mfcr.cz,
- b) deklarantovi zkratku, kterou budou začínat jména všech jím zasílaných souborů,
- c) evidenční číslo útvaru celní správy uváděné deklarantem,
- d) deklarant, jako odesílatel dat, bude používat stanovenou e-mail adresu k odesílání elektronické pošty,
- e) vyjma souborů oprav, na základě četnosti předávání, celní úřad stanovuje počet kalendářních dnů, po jejichž uplynutí může dojít k opakování názvů souborů

připojených k zásilce (pořadových čísel), tzn. do kolika dnů musí být soubory zpracovány na straně celního úřadu.

Dále bude přenos uskutečněn za následujících podmínek:

- a) elektronicky uvedené údaje musí být identické s údaji na podávaných písemných celních prohlášeních,
- b) pro vzájemnou kompatibilitu poštovních systémů jsou zásilky posílány podle protokolu SMTP s vědomím, že v rámci tohoto rozhodnutí se jedná pouze o podporu celního řízení založeného na papírových dokumentech (ve smyslu vyhlášky č. 135/1998 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení celního zákona),
- c) pro přenos bude využito sítě INTERNET jako transportní médium,
- d) na straně deklaranta může být použit libovolný elektronický poštovní systém kompatibilní s protokolem SMTP a podporující kódování MIME,
- e) vyjma potvrzení o doručení zásilky celnímu úřadu (popř. jeho pobočce/pracovišti) se do nasazení elektronického podpisu bude jednat o jednosměrnou komunikaci ve směru deklarant => celní správa,
- f) samotný protokol SMTP nezajišťuje důvěrnost přenášených dat, autentifikaci odesílatele a neodmítnutelnost přijetí příjemcem. Zároveň nelze zaručit maximální čas, za který se zásilka od deklaranta dostane na celní úřad, lze jen uvést dobu obvyklou na straně celní správy - do 5 minut od dosažení firewallu,
- g) podmínkou pro správné zpracování na straně celní správy je uvedení jen a pouze 4 místného evidenčního čísla celního úřadu (popř. jeho pobočky/pracoviště), kterému jsou data určena, a to do názvu zásilek při odeslání deklarantem,
- h) omezení maximální celkové velikosti jedné zásilky je: 200 kB,
- i) je na zodpovědnosti deklaranta, pokud v období z bodu 5 tohoto rozhodnutí zašle duplicitní název souboru (opravu),
- j) každý soubor připojený k zásilce obsahuje údaje pouze z 1 svazku JSD přitom jedna zásilka může obsahovat více jak jeden připojený soubor,
- k) zásilky jsou ve formátu MIME a nejsou děleny do více částí,

- l) schránka elektronické pošty deklaranta musí být dosažitelná denně po 24 hod. (pro doručení) a její vybírání je na zodpovědnosti deklaranta,
- m) způsob označování připojených souborů k zásilce, formát a obsah připojených souborů musí odpovídat konvencím publikovaných a udržovaných celní správou, popis struktury dat přijímaných od deklarantů v elektronické podobě, tzn. nelze použít pro jiné soubory, než soubory určené pro celní řízení,
- n) deklarant odpovídá za to, že soubory odesílané celní správě neobsahují programové sekvence určené k napadání technických a komunikačních prostředků s cílem působení škod nebo zneužívání těchto prostředků (programy typu virů, červů, trojských koní atd.).

Z organizačních a bezpečnostních důvodů celní správa preferuje přenos dat prostřednictvím VAN operátory před alternativním způsobem pomocí e-mailu.

3.4.5 Struktura elektronických souborů pro ECR

Systém WDIS v přenosu jednotlivých souborů deklarant – celní úřad v podmínkách jednotlivých celních režimů je tak rozsáhlý, proto je zde popsán pouze jeden přenos a to v rámci základní aplikace JSD a aplikace Předběžné evidence – Souhrnné celní prohlášení.

Příslušný celní úřad dohodne s deklarantem postup a podmínky přenosu daných údajů:

- způsob označování souborů podle níže uvedené konvence
- způsob předávání těchto souborů (disketa, síť, E-mail, VAN operátor)
- četnost předávání těchto souborů

Soubor viz. příloha (P IV) bude ve standardním ASCI II tvaru (LATIN 2).

- Jeden řádek textového souboru je jedna položka.
- První řádek je položka 1 a zároveň tvoří hlavičku dokladu, hlavičkové údaje se opakují u všech položek.
- Ostatní řádky jsou další položky a jejich číslování musí jít v řadě za sebou.
- Počet položek musí souhlasit se skutečným počtem přijímaných položek.
- Údaje jednotlivých odstavců v rámci položky budou následovat bezprostředně za sebou, bez oddělovačů, na stanovených pozicích.

- U všech položek musí být povinné údaje vyplněné.
- Každý řádek musí být ukončen hex. znaky, "0D","0A" (CRLF), soubor musí být ukončen hex. znakem "1A" (EOF).
- Jsou-li data předávána na disketě, musí být soubory umístěny v hlavním adresáři (root).
- Datum se uvádí ve tvaru RRRRMMDD.

Aplikace - Souhrnné celní prohlášení

V aplikaci Souhrnné celní prohlášení se název souboru skládá z : XXXX9999.PEI, kde:

XXXX	je registrační kód deklaranta (stanoví celní úřad)
9999	je pořadové číslo (stanoví a jedinečnost zajišťuje deklarant)
PEI	je konstanta pro souhrnné celní prohlášení

Název souboru pro zaslání opravených dat pro již přijaté souhrnné celní prohlášení je XXXX999Z.PEI, kde pouze deklarant na osmé pozici názvu souboru uvede kód „Z“ – jedná-li se o opravu.

Opravným souborem se rozumí opětovné zaslání stejných dat, ve kterých jsou provedeny změny z důvodu zjištění nových skutečností při vykládce zboží (např. v počtu MJ, sazebním zařazení apod.). Může též dojít k doplnění další příjmové položky, popřípadě ke stornu původní pomocí kódu zrušení. Oprav může být i několik a jejich aktuálnost je kontrolována pomocí datumu a času vytvoření zaslání souboru.

3.5 Ověřování JSD pomocí vnitřních informačních zdrojů

Za účelem správné aplikace celních i jiných právních předpisů upravujících navrhovaný režim je celní úřad v souladu s ustanovením čl. 68 celního kodexu oprávněn ověřovat správnost přijatých celních prohlášení, a to kontrolou údajů v celním prohlášení a v předložených dokladech, kontrolou zboží a odběrem vzorků. Celní úřad je oprávněn požadovat i předložení dalších dokladů za účelem ověření.

Doklady, jimiž musí být celní prohlášení doloženo, jsou uvedeny zejména v ustanoveních čl. 218 a následujících NK (EHS) 2454 /93, týkajících se jednotlivých celních režimů. Tato ustanovení nevylučují možnost požadovat i jiné než citované doklady, pokud jsou tyto

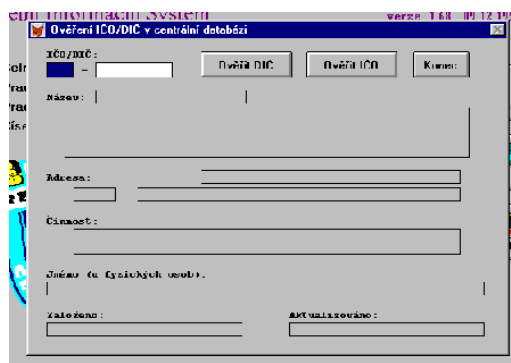
podle celních předpisů potřebné. Jedná se např. o výpis z obchodního rejstříku, živnostenské oprávnění, doklad o přidělení daňového identifikačního čísla, závaznou informaci o původu zboží nebo sazebním zařazení atd.

Je-li celní prohlášení podáváno prostřednictvím zařízení na zpracování dat, může celní úřad ve smyslu čl. 77 odst.2 celního kodexu povolit, aby doklady byly u deklaranta pouze k dispozici. Pojem „K dispozici“ si je třeba vykládat tak, že musí být u deklaranta k dispozici veškeré doklady pro případ jakékoli kontroly požadované v souladu s celními předpisy a to dle pokynů projednávajícího celního úřadu.

3.5.1 Ověřování osoby oprávněné podat celní prohlášení

Jak již bylo popsáno v bodě 3.3.2 celní prohlášení může učinit každá osoba, která může příslušnému celnímu úřadu předložit předmětné zboží nebo zajistit jeho předložení se všemi doklady a jejichž předložení je nezbytné pro uplatňování předpisů upravujících celní režim, do kterého je zboží navrženo v celním prohlášení. Touto osobou se teda rozumí osoba, která je v době přijetí vlastníkem předmětného zboží nebo má právo se zbožím nakládat.

Pracovníci celních úřadů mohou provést kontrolu údajů poskytnutých deklarantem viz. obrázek (Obr. 6). Tyto údaje jsou k dispozici v IC. Tato funkce vrací k identifikačnímu číslu organizace všechny evidované skutečnosti.

Obr. 6. Ověření osob v aplikaci WDIS.

3.5.2 Ověřování jednotného správního dokladu

Po pořízení údajů z celního prohlášení do příslušného programového modulu a doplnění údajů stanovených celními a vnitřními předpisy, pověřený zaměstnanec zkontroluje správnost a úplnost základních náležitostí rozhodnutí daných §104 odst. 1 CZ, resp. §32 odst. 2 ZSDP a to :

- označení celního úřadu, který rozhodnutí vydal,
- evidenční číslo rozhodnutí,
- datum přijetí celního prohlášení,
- datum vydání rozhodnutí,
- přesné označení deklaranta,
- popis a název zboží,
- položka celního sazebníku,
- vlastnoruční podpis pověřeného zaměstnance celního úřadu s uvedením jména, příjmení a funkce a otisk služebního razítka; v případech, kdy je rozhodnutí vydáno elektronicky, jsou vlastnoruční podpis a otisk služebního razítka nahrazeny kódem.

Je-li rozhodnutím vyměřováno clo nebo daň, musí rozhodnutí kromě náležitostí uvedených výše obsahovat:

- podpoložku celního sazebníku,
- celní sazbu zboží podle celního sazebníku,
- částku vyměřeného cla nebo daně,
- číslo účtu banky, na nějž mají být vyměřené částky zaplacený a její označení.

Základní náležitosti rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 32 ZSDP jsou:

- označení oprávněného správce daně, který rozhodnutí vydal,
- číslo jednací, případně i číslo platebního výměru, datum podpisu rozhodnutí, které je dnem vydání rozhodnutí,
- přesné označení příjemce rozhodnutí,

- výrok s uvedením právních předpisů, podle nichž bylo rozhodováno (není třeba u rozhodnutí v celním řízení výrokem jen potvrzení celního prohlášení-§104 odst. 6 CZ), a jde-li o peněžitě plnění, také částku a číslo účtu příslušné banky, na něž má být částka zaplacená,
- lhůta plnění,
- poučení o místě, době a formě podání opravného prostředku s upozorněním na případné vyloučení odkladného účinku,
- vlastnoruční podpis pověřeného pracovníka správce daně s uvedením jména, příjmení a funkce a otisk úředního razítka se státním znakem; tuto náležitost lze nahradit zaručeným elektronickým podpisem pracovníka a jeho kvalifikovaným certifikátem.

3.5.3 Ověřování JSD - kontrola zboží

V souladu s ustanovením čl. 69 odst.2 celního kodexu má deklarant právo být přítomen při kontrole zboží a odběru vzorků. Požaduje-li to celní úřad, musí být deklarant nebo jeho zástupce přítomen při kontrole zboží nebo odběru vzorků a je povinen poskytnout potřebnou součinnost.

Ve smyslu čl.240 NK (EHS) 2454 /93 má celní úřad povinnost sdělit deklarantovi nebo jeho zástupci rozhodnutí provést kontrolu zboží a jej rozsah. Nejčastěji bude tato skutečnost sdělena těmto osobám ústně.

Dopravu zboží na místo, kde má být zboží kontrolováno nebo kde mají být odebrány vzorky, je na své náklady a nebezpečí povinen zajistit deklarant. V případě, kdy deklarant tuto svoji zákonnou povinnost nesplní, učiní celní úřad v souladu s ustanovením čl. 75 celního kodexu veškerá opatření, včetně zabránění nebo prodeje zboží, aby zabránil nedovolenému nakládání se zbožím.

Deklarant nebo osoba, jím určená, měla by být přítomna kontrole zboží, poskytuje celním orgánům potřebnou součinnost ve smyslu ustanovení čl. 241 NK (EHS) 2454 /93 k usnadnění jejich úkolu. Jestliže poskytnutá součinnost celním orgánům nedostačuje, mohou od deklaranta vyžadovat, aby určil jinou osobu, která jim je schopna požadovanou součinnost poskytnout.

Pokud deklarant odmítne být přítomen kontrole zboží nebo určit osobu, která je schopna poskytnout celnímu úřadu součinnost, kterou považují za potřebnou, stanoví mu celní úřad lhůtu pro splnění tohoto požadavku. Tato lhůta se stanoví písemně výzvou. Protože se bude zpravidla jednat o jednoduchý a s ohledem na charakter řízení i zvláště naléhavý úkon, může celní úřad stanovit lhůtu kratší osmi dnů (zpravidla 3 pracovní dny).

Jestliže po uplynutí stanovené lhůty deklarant nevyhoví výzvě celního úřadu, provede tento úřad podle čl. 75 písm. a) celního kodexu kontrolu zboží z úřední povinnosti na náklady a nebezpečí deklaranta, a pokud to považují za potřebné, přizvou znalce nebo jinou osobu jmenovanou podle platných předpisů. Zjištění celních orgánů při kontrole zboží provedené za výše uvedených podmínek mají stejné právní účinky, jako by kontrola byla provedena za přítomnosti deklaranta.

Celní úřad může místo opatření považovat celní prohlášení za neplatné, je-li nepochybné, že deklarantovo odmítnutí být přítomen při celní prohlídce zboží nebo určit osobu schopnou poskytnout jim potřebnou součinnost, nebrání, ani se nesnaží bránit tomu, aby celní úřad zjistil porušení předpisů o propuštění dotyčného zboží do daného celního režimu, ani aby byl uplatněn čl. 66 odst. 1 (zrušení již přijatého celního prohlášení) nebo čl. 80 odst. 2 celního kodexu (nepřiznání výhodnější sazby z důvodů na straně deklaranta).

3.5.4 Ověřování JSD - odběr vzorku.

Ve smyslu čl. 242 NK (EHS) 2454 /93 - jestliže se celní úřad rozhodne odebrat vzorky, vyrozumějí o tom deklaranta nebo jeho zástupce.

Vzorky odebírání celní úřad sám. Může však vyžadovat, aby je pod jejich dohledem odebral deklarant nebo jím určená osoba.

Vzorky se odebírají metodami stanovenými k tomuto účelu platnými právními a vnitřními předpisy. Vzorky lze odebírat pouze v množstvích, která jsou nezbytná k provedení rozboru nebo zkoušky, včetně případného srovnávacího rozboru. Z hlediska součinnosti deklaranta je postup obdobný jako výše stanovený postup pro přítomnost deklaranta u kontroly.

Pokud celní úřad odebere vzorky pro rozbor nebo hlubší kontrolu, propustí deklarantovi dotyčné zboží dříve, než jsou k dispozici výsledky rozboru nebo kontroly, pokud tomu

jinak nic nebrání a pokud v případě, že vznikl nebo by mohl vzniknout celní dluh, již bylo dotyčné clo zaúčtováno a zapláceno nebo na ně bylo poskytnuto zajištění.

Množství zboží, které celní úřad odebral jako vzorky, se neodečítá od množství zboží uvedeného v celním prohlášení. Zboží se propouští do navrženého režimu včetně vzorků.

Nejsou-li odebrané vzorky během rozboru nebo hlubší kontroly zničeny nebo znehodnoceny, vrátí se deklarantovi na jeho žádost a jeho náklady, jakmile se jejich uchovávání celním úřadem stane bezpředmětné, zejména po vyčerpání všech opravných prostředků, které jsou deklarantovi dostupné proti rozhodnutí, které celní úřad přijal na základě výsledků rozboru nebo hlubší kontroly.

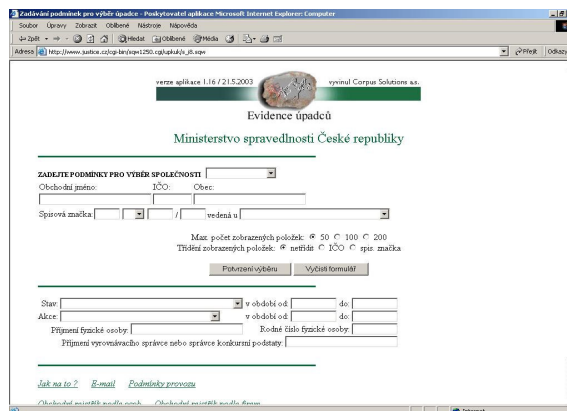
Vzorky, o jejichž vrácení deklarant nepožádá, se buď zničí nebo znehodnotí, anebo je celní úřad uchovává. Ve výjimečných případech však může celní úřad požadovat, aby zúčastněná osoba zbylé vzorky převzala.

3.6 Ověřování JSD pomocí vnějších informačních zdrojů

Doklady, jimiž musí být celní prohlášení doloženo, jsou uvedeny zejména v ustanoveních čl. 218 a následujících NK (EHS) 2454 /93, týkajících se jednotlivých celních režimů. Tato ustanovení nevylučují možnost požadovat ověřit i jiné než citované doklady, pokud jsou tyto podle celních předpisů potřebné. Jedná se o ověřování uvedených údajů jako např. o výpis z obchodního rejstříku, živnostenské oprávnění, doklad o přidělení daňového identifikačního čísla atd.

3.6.1 Justice

Aplikace viz. obrázek (Obr. 7) umožňuje zájemci, aby se seznamoval jednotným způsobem s informacemi, které poskytují všechny složky resortu Ministerstva spravedlnosti. Aktualizace "svých" vlastních informací zajišťuje každá složka resortu Ministerstva spravedlnosti.

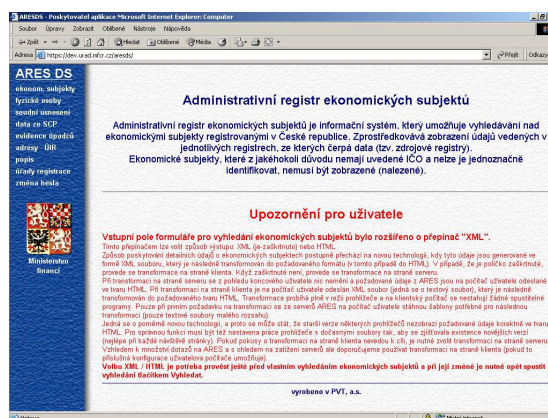
Obr. 7. Ověření osob a firem v aplikaci Justice.

[21]

3.6.2 Ares

Účelem www aplikace viz. obrázek (Obr. 8) ARES Ministerstva financí je souhrnně zpřístupnit údaje z informačních systémů pro vedení registrů a evidencí státní správy o ekonomických subjektech. ARES přehledně zpřístupňuje údaje, přebírané ze zdrojových registrů do databáze ARES a současně umožňuje přímé přepnutí do www aplikací orgánů státní správy, které příslušné informační systémy provozují, pokud tyto aplikace již existují.

Všechny údaje, které ARES zpřístupňuje, mají pouze informativní charakter a jejich výpis proto nemůže být použit jako průkazní materiál pro úřední jednání.

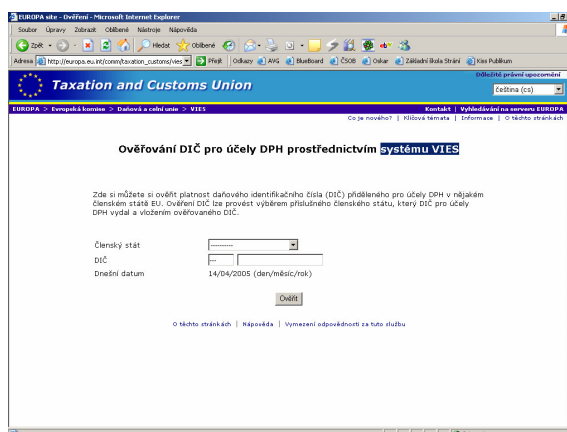
Obr. 8. Ověření osob a firem v aplikaci ARES.

[17]

3.6.3 Systému VIES

VIES je elektronický systém viz. obrázek (Obr. 9), který umožňuje přenos informací týkajících se registrace k DPH v rámci Evropské unie (tzv. ověřování platnosti DIČ k DPH). Prostřednictvím systému VIES jsou zároveň mezi daňovými správami jednotlivých členských zemí elektronicky přenášeny informace o intrakomunitárních dodání zboží.

Celní úřad ověřuje, zda firma či osoba, které chcete zboží dodávat, je registrovaná k DPH v jiné členské zemi a zároveň, že zboží skutečně opustilo či opustí území vašeho státu a bude přemístěno do jiné členské země. Toto platné DIČ pro účely DPH musí být uvedeno zároveň i na faktuře.

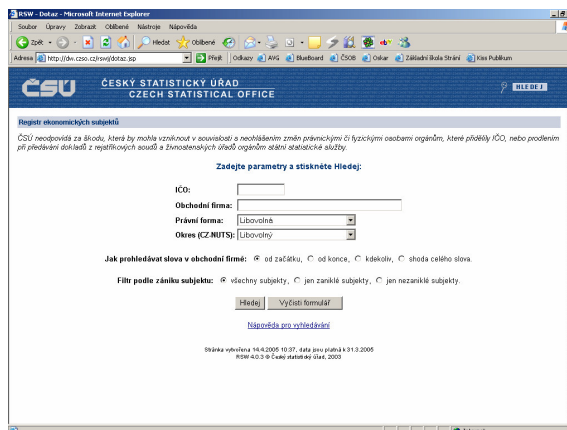

Obr. 9. Ověření osob a firem v aplikaci VIES.

[23]

3.6.4 Český statistický úřad

Registr ekonomických subjektů (dále jen RES) viz. obrázek (Obr. 10) vedený statistickým úřadem podle §20 zákona č.89/1995 Sb., o státní statistické službě, je v rozsahu stanoveném tímto zákonem veřejným seznamem. Zápis do registru má pouze evidenční význam. Ekonomické subjekty, kterými se rozumí právnické subjekty a fyzické osoby s postavením podnikatele, se do registru zapisují na základě údajů, které ČSÚ získal podle zvláštních zákonů nebo podle zákona o státní statistické službě. Registr se pravidelně aktualizuje a každé čtvrtletí jsou k dispozici informace o počtu evidovaných subjektů podle vybraných základních třídících hledisek.

Obr. 10. Ověření osob a firem v aplikaci ČSÚ.

[18]

3.7 Vyhodnocení informačních zdrojů

3.7.1 Výsledek kontroly

Pokud celní úřad ověří celní prohlášení a přiložené doklady nebo provede kontrolu zboží, uvede předmět a výsledek ověření nebo kontroly alespoň na tom výtisku celního prohlášení nebo na přiloženém dokladu, který si ponechá. V případě, že byla provedena částečná kontrola zboží, uvede se rovněž podrobnosti o části zásilky, která byla kontrolována. Celní úřad zde uvede též případnou nepřítomnost deklaranta nebo jeho zástupce při provádění kontroly.

Po ukončení kontroly učiní pověřený zaměstnanec celního úřadu na zadní stranu dílu písemného celního prohlášení určeného celnímu viz příloha (P II) úřadu záznam o provedené kontrole, který musí obsahovat tyto náležitosti:

- rozsah kontroly, (jak konkrétní zboží bylo kontrolováno a v jakém rozsahu),
- informace o odběru vzorků (jen pokud byly odebrány),
- skutečnost, zda byl kontrole zboží nebo odběru vzorků přítomen deklarant nebo jeho zástupce,
- výsledek kontroly a v případě nesrovnalostí základní údaje potřebné pro stanovení výše celního dluhu a případně jeho výpočet,

- e) odkaz na protokol o kontrole, který tvoří přílohu kontrolovaného celního prohlášení,
- f) otisk osobního razítka a podpis.

Celní úřad nemusí uvádět ve smyslu čl. 247 odst. 4. NK (EHS) 2454 /93 žádné poznámky na celním prohlášení, jestliže neověřuje celní prohlášení ani neprovádí kontrolu zboží. Nebylo-li celní prohlášení ověřováno a zboží bylo propuštěno na základě údajů uvedených v celním prohlášení, nemusí tedy být záznam o kontrole na příslušném dílu celního prohlášení uveden, případně lze uvést poznámku: “NEOVĚŘOVÁNO“.

Jsou-li splněny podmínky stanovené pro navrhovaný režim a na zboží se nevztahují zákazy a omezení, propustí celní úřad zboží do navrženého režimu co nejdříve (čl. 73 celního kodexu) po ověření celního prohlášení. V případě, že nebylo celní prohlášení ověřováno, propustí celní úřad zboží do navrhovaného režimu ihned po přijetí celního prohlášení a provedení administrativních úkonů. Obdobně postupuje celní úřad i v případech, kdy nemůže z časových důvodů ověřit údaje v celním prohlášení a zboží již není k ověření údajů v přijatém celním prohlášení třeba, např. v režimu vývozu, kde by doba, po kterou ověřování údajů v celním prohlášení trvá, neúměrně blokovala vlastní vývoz zboží.

Pokud vznikne přijetím celního prohlášení celní dluh, nesmí být zboží ve smyslu čl. 74 celního kodexu propuštěno do navrženého režimu bez jeho zajištění nebo splnění. Toto neplatí u režimu dočasného použití s částečným osvobozením od dovozního cla.

Obdobně postupuje celní úřad i v případech, kdy celní úřad podle celních předpisů upravujících celní režim, do kterého je zboží navrženo požaduje poskytnutí jistoty. Zboží nesmí být do navrženého režimu propuštěno, dokud nebude jistota poskytnuta.

3.7.2 Zjištěné nesrovnalosti

Jestliže výsledek ověření celního prohlášení a přiložených dokladů nebo kontroly zboží nesouhlasí s podaným celním prohlášením, uvede celní úřad alespoň na tom výtisku celního prohlášení nebo přiloženého dokladu, které si ponechává, údaje, ke kterým je třeba přihlédnout při vyměření cla z daného zboží a případně při výpočtu náhrad a ostatních částek vyplácených při vývozu, a rovněž při uplatňování ostatních ustanovení týkajících se celního režimu, do nějž se zboží propouští.

Z poznámek celního úřadu musí být rovněž patrná opatření, přijatá za účelem ztotožnění zboží. Na příslušný výtisk celního prohlášení uvede celník své jméno a připojí podpis a otisk služebního razítka.

Při propuštění zboží deklarantovi se ve smyslu čl. 248 NK (EHS) 2454 /93 zaúčtuje dovozní clo na základě údajů uvedených v celním prohlášení. Domnívá-li se celní úřad, že kontroly, které provedl, mohou vést ke stanovení vyšší částky cla, než je částka stanovená na základě údajů uvedených v celním prohlášení, vyžaduje navíc poskytnutí dostatečného zajištění rozdílu mezi částkou vyplývající z údajů uvedených v celním prohlášení a částkou, která může být pro zboží nakonec vyměřena. Deklarant však může namísto poskytnutí zajištění požádat o okamžité zaúčtování částky cla, která může být pro zboží nakonec vyměřena. Při postupu podle čl. 248 NK (EHS) 2454 /93 celní úřad vždy nařídí ve věci ústní jednání. Z protokolu o ústním jednání musí být zřejmé na jakém postupu se celní úřad s deklarantem dohodl. Tento protokol se stane nedílnou součástí rozhodnutí v celním řízení.

Jestliže celní úřad na základě kontrol, které provedl, stanoví jinou částku cla, než která vyplývá z údajů uvedených v celním prohlášení, zaúčtuje se při propuštění zboží takto stanovená částka.

Deklarant může požadovat, aby namísto zajištění celního dluhu bylo vyměřeno clo ve výši stanovené celním úřadem. Zboží je do navrhovaného režimu propuštěno na základě údajů, které do celního prohlášení uvedl deklarant. V odst. B Deklarace pověřený zaměstnanec uvede poznámku: “Na žádost deklaranta vyměřeno clo ve výši stanovené celním úřadem, protokol o ústním jednání č.j. ze dne..... “.

Mezi důvody opravňující celní úřad předpokládat, že celní dluh bude vyšší než celní dluh vypočtený na základě údajů uvedených v celním prohlášení patří např.:

- a) pochybnosti o celní hodnotě (správnosti údajů a dokladů, na základě kterých byla deklarantem navržena celní hodnota a následné stanovení celní hodnoty celním úřadem),
- b) pochybnosti o sazebním (daňovém) zařazení (správnosti údajů a dokladů týkajících se deklarantem navrhovaného sazebního zařazení a navrhované daňové sazby zboží zpravidla spojené s odběrem vzorku),

- c) pochybnosti o původu zboží (správnosti údajů a dokladů týkajících se navrhovaného původu zboží),
- d) pochybnosti o množství zboží (správnosti údajů a dokladů týkajících se navrhovaného množství ve vazbě na použitou specifickou nebo kombinovanou sazbu sazebníku Společenství).

Má-li být na základě výsledku provedené kontroly a následného ověřování vyměřeno clo vyšší než bylo vyměřeno, doměří celní úřad rozdíl dodatečným platebním výměrem. Ve věci doměření rozdílu cla dodatečným platebním výměrem se celní úřad řídí ZSDP s tím, že dodatečně doměřené clo podle čl. 248 NK (EHS) 2454 /93 je splatné ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení. V případě, kdy výsledky ověřování potvrdí správnost údajů uvedených deklarantem, učiní celní úřad neprodleně kroky k ukončení platnosti dodatečného zajištění celního dluhu, tzn. zašle deklarantovi sdělení o skutečnosti, že jím navržené dodatečné zajištění celního dluhu zaniká a byla-li složena celní jistota, v souladu s vnitřními předpisy, provede její vrácení osobě, která zajištění poskytla.

Pokud bylo na základě žádosti deklaranta namísto provedení zajištění celního dluhu vyměřeno clo ve výši stanovené celním úřadem a tato výše se ukázala nesprávně vyšší, celní úřad vrátí nebo promine na základě ustanovení čl. 236 celního kodexu clo, které není dlužné v souladu s celními předpisy. V případě, kdy bylo na základě kontroly a následného ověřování zjištěno, že údaje uvedené deklarantem jsou nesprávné a deklarantovi již bylo na jeho žádost vyměřeno clo ve výši stanovené celním úřadem, celní úřad neprodleně po skončení ověřování provede opravu nesprávných údajů a to vydáním rozhodnutí o opravě nesprávností. Rozhodnutí o opravě nesprávnosti se vydává na základě ustanovení §323a CZ a procesně se řídí ZSDP.

Má-li celní úřad pochybnosti, zda mají být uplatněny zákazy nebo omezení, a může tuto otázku zodpovědět teprve po obdržení výsledku kontrol, které provedl, nemůže být dotyčné zboží propuštěno deklarantovi do navrženého režimu.

Bez ohledu na výše uvedené, může celní úřad požadovat poskytnutí celní jistoty, pokud jde o zboží, na které se vztahuje žádost o čerpání celního stropu nebo celní kvóty, pokud celní kvóta v době, kdy je deklarace pro propuštění do volného oběhu přijata, není kritická ve smyslu článku 308c NK (EHS) 2454 /93. V případě čerpání celních stropů není zajištění vyžadováno.

3.7.3 Ukončení ověřování, postup při pochybnostech

Formu, jakou se zboží propouští deklarantovi, určí celní úřad s ohledem na místo, kde se zboží nachází a s ohledem na zvláštní způsoby, kterými nad ním vykonávají dohled.

Je-li podáváno písemné celní prohlášení, uvede se propuštění zboží a jeho datum v celním prohlášení do odstavce D, případně na jiný doklad formou osobního razítka celníka a jedna jeho kopie se předá deklarantovi. Tímto nejsou dotčena pravidla a formy pro propuštění zboží stanovená v rozhodnutích o povolení zjednodušených postupů.

Nelze-li zboží propustit deklarantovi z důvodů chybějících dokladů nebo nesplnění platby, zajištění celního dluhu celního kodexu, stanoví celní úřad deklarantovi v souladu s čl. 250 NK (EHS) 2454 /93 lhůtu odstranění překážek propuštění zboží. Lhůtu stanoví písemně výzvou. Protože se bude zpravidla jednat o jednoduchý a s ohledem na charakter řízení i zvláště naléhavý úkon, může celní úřad stanovit lhůtu kratší osmi dnů (zpravidla 3 pracovní dny).

Pokud deklarant nepředloží požadované doklady ve lhůtě stanovené, považuje se dotyčné celní prohlášení za neplatné a celní úřad je zruší. Zboží má nadále postavení dočasně uskladněného. V tomto případě se použije čl. 66 odst. 3 celního kodexu – zrušení celního prohlášení se nedotýká použití platných předpisů trestního a přestupkového práva. Zrušení celního prohlášení, tedy nezabývá dotčenou osobu ani správně právní a ani trestně právní odpovědnosti.

Jestliže deklarant v případech uvedených v čl. 75 písm. a) třetí odrážce celního kodexu, aniž je dotčeno případné použití čl. 66 odst. 1 prvního pododstavce nebo článku 182 celního kodexu, nezaplatí dlužné clo ve lhůtě stanovené podle odst. 1 a ani na tuto částku neposkytne zajištění, může celní úřad zahájit předběžné formality pro prodej zboží (např. celní úřad může zboží na náklady a nebezpečí deklaranta umístit na zvláštní místo pod celním dohledem).

V případě, jestliže překážky propuštění zboží nejsou odstraněny ve stanovené lhůtě, se zboží prodá. Pokud to bude nezbytné, uskuteční se prodej ve smyslu čl. 250.3. NK (EHS) 2454 /93. Celní úřad o tom vyrozumí deklaranta.

V případě, že výsledek provedené kontroly celního prohlášení svědčí o tom, že údaje uvedené v celním prohlášení jsou v rozporu se skutečností, celní úřad vždy ve věci nařídí ústní jednání podle § 102 odst. 7 CZ, které bude provedeno podle § 12 ZSDP. V průběhu

ústního jednání celní úřad seznámí deklaranta s dalším možným postupem, který by byl v souladu s čl. 248 odst.1 NK (EHS) 2454 /93. Jako ujednání přijaté při ústním projednávání věci by mělo být v protokolu o ústním jednání uvedeno, zda deklarant zvolil možnost dozajistit celní dluh ve výši dané čl. 248 odst.1 NK (EHS) 2454 /93 a jakým způsobem toto zajištění provede, případně, zda žádá o vyměření cla ve výši stanovené celním úřadem. Obsahem protokolu o ústním jednání je stanovení výše celního dluhu, který by mohl podle celního úřadu skutečně vzniknout, resp. výše rozdílu, který celní úřad požaduje zajistit. Každá stránka protokolu o ústním jednání musí být opatřena podpisy zúčastněných osob.

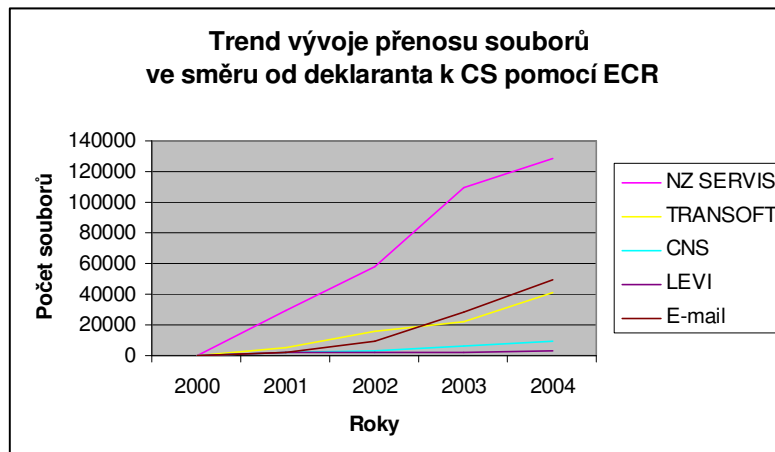
Nezajistí-li deklarant celní dluh ve výši rozdílu mezi výší celního dluhu stanoveného podle údajů v celním prohlášení a výší dluhu, která by mohla skutečně vzniknout nebo nepožádá-li, aby namísto zajištění celního dluhu bylo vyměřeno clo ve výši stanovené celním úřadem, celní úřad zboží do navrženého režimu nepropustí s tím, že zboží má nadále postavení dočasně uskladněného a pokračuje v řízení o přidělení celně schváleného určení.

3.8 Zhodnocení výsledků analýzy

Vybudovat tedy takovouto síť pro předávání dat do systému WDIS nebylo nic jednoduchého a jistě to stálo hodně sil a dobré vůle všech zúčastněných. Nejdříve se na celních úřadech vybudovaly lokální sítě speditérů - deklarantů a celních agentů, od kterých CÚ přebírá a ověřuje jednotlivá celní prohlášení. V další etapě se vybudovaly datové sítě na jednotlivých CÚ, což umožnilo komunikaci mezi složkami celního úřadu. S nástupem satelitní techniky a Internetu se uvolnily ohromné možnosti pro komunikaci mezi GŘC, CŘ, CÚ a deklaranty.

Samostatnou kapitolu tedy tvoří komunikace s deklaranty. Celní úřad Uherské Hradiště, potažmo celní správa České republiky umožňuje jakémukoli deklarantovi předložit celní prohlášení elektronickou cestou, což klade velké nároky na zajištění komunikace s tímto deklarantem. WDIS v hojné míře používá předávání dat na disketách, ale hlavně umožňuje, a celní správa tento postup preferuje i přímou komunikaci s deklarantem pomocí pevné linky nebo pomocí Internetu.

Toto spojení mezi deklarantem a vnitrozemským CÚ je stále oblíbenější komunikací, tak jak je možno vidět na obrázku (Obr. 11).

Obr. 11. Trend vývoj přenosů souborů ve směru od deklaranta k CS pomocí ECR .

[vlastní]

Tato komunikace určitě snižuje pracnost výkonu služby celníka, ale hlavně snižuje chybovost v zadávání jednotlivých údajů pořízených od deklaranta do systému WDIS.

Celní úřad takto získané údaje může dále efektivně zpracovávat a používat v aplikacích, jako jsou různé rizikové analýzy (zboží, deklarant, platební morálka atd.) a k dalším kontrolním činnostem, které se promítají v kontrolních databázích jednotlivých modulů systému WDIS.

Analýza procesů části celního řízení v analytické části této diplomové práce dostatečně poukázala na nedostatky, kterými je nutné se účinně zabývat. Zřejmě nejdůležitějším zjištěním je neochota prosazování respektive pouze formální prosazování důležitých úkolů, strategií, koncepcí nebo technologií do praktického výkonu služby celního řízení. Avšak tento závěr zřejmě není platný pouze pro celní úřad Uherské Hradiště.

4 PROJEKT – VNĚJŠÍ INFORMAČNÍ ZDROJE CELNÍHO ŘÍZENÍ

4.1 Vize a cíle projektu

Celní řízení jako každé jiné úřední řízení je pro deklaranta nepříjemné. Dlouhé vysedávání nebo postávání na úřadě, utahání a protivní úředníci, fronty na hranicích a na celních úřadech, nepochopitelně složitý formulář, nikdy to není úplně správně vyplněné a doplněné dalšími doklady a ještě za to platíme!!! Na druhé straně je nutno uznat, že každý stát musí chránit své území, zajišťovat svou obchodní politiku, evidovat zboží proudící do a ze země, vybírat clo a daně, znát přesnou obchodní bilanci. Dá se s tím vůbec něco udělat? Ano, dokonce musí. Musíme dále zdokonalovat daný systém.

V analytické části jsem popsal a rozebral část celního řízení, tak jak postupuje celní úřad pokud deklarant podá celní prohlášení. Nejdůležitějším bodem činnosti celníka je ale akt převzetí tohoto celního prohlášení, tedy zahájení celního řízení a konečnou fází což je podpis a otisk osobního razítka celníka a tím propuštění jednotné správní deklarace do navrženého režimu.

Celník rozhoduje o tomto celním prohlášení ze všech možných dostupných vnitřních a vnějších podnětů a dle svého nejlepšího svědomí. Celník musí rozhodnout během řádově několika minut v MCŘ až po několik hodin v rámci VCŘ A. Všechno toto rozhodování má za následek správného zařazení zboží a řádné vybrání celních poplatků pro samotný stát.

A zde vidím právě kámen úrazu. Deklarant deklarující dovezené zboží toto řádně proclívá, usmívá se na celníka, který rozhoduje o propuštění deklarace a přitom si je jistý, že uvedenou deklaraci nemůže uhradit v řádném termínu daném celním úřadem z důvodu nedostatku finančních prostředků. Pokud se jedná o jednotlivé dovozy a malé částky celního dluhu, jsou většinou schopni deklaranti tyto dluhy uhradit v nejbližším možném termínu nebo až po prodání dovezeného zboží i za cenu zaplacení penále.

Pokud však deklarant požádá o globální zajištění celního dluhu na dovoz určité komodity zboží nebo propouští zboží ve zjednodušeném postupu v rámci souhrnného celního prohlášení, nemusí to pro celní úřad dopadnout dobře. Celní úřad zjistí, většinou po měsíci, kdy zpravidla deklarant navrhne k proclení zásilky dovezené během jedné periody, že zboží je již prodané, celní dluh není z čeho zaplatit, deklarant přestává komunikovat s celním úřadem a začíná se rozbíhat mašinérie úkonů – série právních

rozhodnutí jako jsou výzvy, návrhy k rozložení splátek celního dluhu a až po exekuce majetku firmy. A tomu by se dalo zabránit včasným odhalením stavu majetku, finančních prostředků dané firmy při převzetí záruk za celní dluh od daného deklaranta na jednotlivé JSD až po udílení povolení záruk na globální záruky ke zjednodušeným postupům v rámci celního řízení.

V mém diplomovém projektu navrhuji postup, kde by již deklarant zaslal soubory JSD, tak jak jsou popsány v analytické části elektronického celního řízení, již i spolu s údaji o stavu majetku a financí dotčené firmy, aby si mohl celní úřad v rámci své organizační struktury předem ověřit dodané data a také provést analýzu firmy pro přípravu k celnímu řízení pro celníka, který bude toto celní prohlášení propouštět do navrženého režimu.

Tedy účelem tohoto projektu je stanovit metodu zpracování analýzy sloužící k posouzení finanční situace podnikatelských subjektů vedoucích účetnictví jako jednoho z podkladů pro rozhodování povolovacích řízení dle celních a daňových předpisů a tyto dodané údaje porovnat s aplikacemi z vnějších zdrojů, jestli podnikatelský subjekt nepodává zkreslené údaje celnímu úřadu z důvodu špatné platební morálky tohoto podnikatelského subjektu.

Data pro zpracování analýzy jsou čerpána z podkladů, které je žadatel v rámci povolovacích řízení povinen předložit, tj. dokladů uvedených v § 260a zákona č. 13/1993 Sb. celního zákona, v platném znění, resp. z dokladů uvedených ve vyhlášce č. 370/2003 Sb., kterou se stanoví podmínky a náležitosti pro prokázání skutečností rozhodných pro posouzení žádosti.

Uvedené data může deklarant podat na celní úřad pomocí:

- předdefinovaného formuláře,
- elektronickou cestou a to přidáním dalšího předem stanoveného souboru k dosavadním souborům.

Nejsložitější avšak nejefektivnější variantou by bylo modifikovat soubor, který již dnes zasílá deklarant či podnikatelský subjekt celnímu úřadu. Tuto variantu je nutno ještě analyzovat, neboť rozšíření struktury databázového souboru, by se musely pravděpodobně aktualizovat všechny dosavadní moduly systému WDIS.

4.2 Vnější informační zdroje

Dynamický vývoj na informačním trhu přinesl řadu nových možností jak poskytovat informace o firmách, výrobcích a jejich službách. Zároveň ovšem také přinesl větší náročnost na orientaci běžného uživatele v tomto labyrintu informací a technologických možností.

Celní úřad potažmo vytvořená řídicí skupina v rámci organizačního řádu může využívat vnější zdroje a to buď ve formě programů dodávané periodicky na CD-ROM, které celní úřad zakoupí nebo dnes již dotazy v aplikaci na Internetu, což je i ekonomičtější a pružnější, neboť zde si můžeme ihned ověřit aktuální data u prověřovaného podnikatelského subjektu.

V rámci diplomového projektu navrhuji zakoupení firemní aplikaci Albertina – Firemní monitor a databázi „Neplatiči“, která je dle mého názoru správcem aplikace nejkompexněji vedena a poskytuje pro celní úřad nejvíce informací k celnímu řízení.

4.2.1 Albertina – Firemní monitor a Neplatiči

Albertina se zabývá vývojem, zpracováním, vydáváním a distribucí databází, které informačně pokrývají dynamicky se měnící tržní prostředí v České a Slovenské republice. Na tyto vzájemně se doplňující databáze navazují rešeršní a konzultační služby, které ve svém záběru překračují hranice ČR a SR a umožňují nalézt informace o firmách celého světa. Produkty a služby tvoří rozsáhlý projekt známý pod jménem Albertina - Firemní Monitor. Cílem společnosti je poskytovat kvalitní data z rozmanitých zdrojů a ve formách a časech, které jsou pro zákazníky optimální.

Albertina - Firemní Monitor již od roku 1996 jako jediný produkt tohoto typu kumuluje údaje o dlužnících z různých zdrojů. S tím, jak jsou postupně přidávány nové zdroje zveřejněných dlužníků, roste počet evidovaných dlužníků i celková výše dluhů. Výše sledovaných dluhů v AFM ČR se nyní např. pohybuje okolo 120 miliard Kč.

V Albertina - Firemním Monitoru jsou tyto informace zobrazeny formou přehledné tabulky v samostatné záložce ("Dlužníci"). V tzv. dialogovém zobrazení vyhledaných výsledků se nově objevují i aktivní loga dodavatelů informací o dlužnících. Tím rychle získáme bližší údaje o věřiteli resp. firmě zabývajících se pohledávkami a můžeme si buď ověřit zveřejnění dluhu nebo si vyžádat podrobnější informace přímým kontaktem.

Albertina - Firemní Monitor viz. obrázek (Obr. 12) zpracovává dluhy na základě jejich předchozího zveřejnění (např. na serveru některé instituce), nebo na základě smluvního vztahu s firmami zabývajícími se inkasem pohledávek. Identifikace věřitelů jsou zveřejněny pouze v případě, že k tomu dali souhlas (týká se dat NEFI Bohemia). V některých případech jsou věřiteli přímo subjekty zveřejňující své dlužníky (např. Všeobecná zdravotní pojišťovna apod.). Albertina - Firemní Monitor ve všech typech informací o dlužnících zdůrazňuje, že uveřejnění dluhu nemusí znamenat insolvenční firmu. Zveřejňuje také datum, k němuž byl dluh evidován. Při jakékoliv pochybnosti o správnosti údaje se můžete obrátit přímo na subjekt, který dluh zveřejnil, nebo na nás.

Obr. 12. ALBERTINA – Firemní Monitor.

[15]

Databáze Albertina – Platební informace představuje zajímavý doplněk Albertina - Firemního Monitoru mimo jiné proto, že přináší unikátní informace o platební disciplíně firem, díky programovému prostředí poskytuje rozmanité možnosti využití nejen pro potřeby finančního řízení firem.

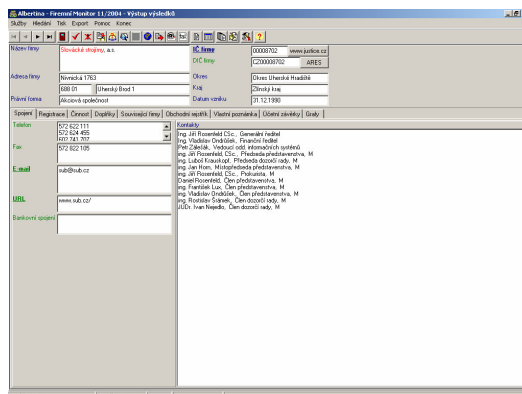
Databáze Albertina – Platební informace obsahuje informace o organizacích registrovaných v ČR, ke kterým některý ze smluvních poskytovatelů dodal informaci o obchodní transakci (faktuře) ne starší než dva roky. Každá firma je popsána základními identifikačními údaji, mimo vlastní platební informace to jsou uvedeny různé ekonomické ukazatele a doplňkové informace. Jednotkou zápisu v této databázi je firma.

Albertina data zásadně zveřejňuje jen ta individuální data o podnikatelských subjektech, která nejsou předmětem ochrany zákona o individuálních údajích, čili data, která lze veřejně šířit. Jedná se o název organizace, její sídlo, datum a druh vzniku, předmět činnosti atd. Každý registrovaný subjekt tedy musí mít uvedeno identifikační číslo, název, sídlo, předmět činnosti atd.

Kromě těchto údajů jsou u některých záznamů k dispozici doplňující informace. Jde o údaje veřejného obchodního rejstříku. Dále může záznam obsahovat informaci o tom, zda je firma věřitelem nebo dlužníkem (včetně úhrnné sumy). Tyto údaje vychází ze spolupráce např. se společností NEFI Bohemia nebo AZ Invest Servis, které tato data důsledně ověřují. U některých záznamů jsou také doplněna telefonní a faxová čísla a další údaje (např. roční obrát, výše základního jmění), nebo kompletní účetní závěrky, které byly publikovány v Obchodním věstníku, nebo byly získány přímo od firem.

Jednotkou zápisu v databázi Albertina - Registr organizací je záznam, který odpovídá jednomu registrovanému subjektu, jedné organizaci, která je rozlišena unikátním identifikačním číslem IČO. Pokud se k dané firmě vztahuje například více účetních závěrek, jsou zobrazeny vždy v rámci tohoto jednoho záznamu o firmě.

Databáze je provozována pod univerzálním vyhledávacím programem Regist32. (Obr. 13)

Obr. 13. ALBERTINA – Výstup výsledků.

[16]

Pro některé firmy je připojena informace o dlužnících a věřitelích. Informace je strukturována v závislosti na typu a objemu údajů poskytnutých daným partnerem.

Údaje o dlužnících a věřitelích vycházejí z podkladů partnerských společností, např. z databáze Neplatící firmy společnosti NEFI Bohemia, s.r.o. a obsahují jen zveřejněné

pohledávky po lhůtě splatnosti. Pokud věřitel nevyužil možnost tohoto zveřejnění, nemohou být jeho pohledávky do Registru organizací zahrnuty.

NEFI Bohemia poskytuje v záhlaví údaje o celkovém počtu dlužníků / věřitelů a dlužné resp. úvěrované částce. Zahrnuje také historický souhrn dluhů a pohledávek po měsících v retrospektivě šesti měsíců. Počet věřitelů v tomto případě se týká počtu věřitelů, kteří si přáli zveřejnění. Dále je k dispozici detailní přehled dlužníků resp. věřitelů po jednotlivých fakturách, které byly zveřejněny. Pokud v tomto detailním textu označíte IČO dlužníka či věřitele, můžete si po stisknutí tlačítka pro globální vyhledávání snadno zobrazit údaje o něm. Pouze v některých případech věřitelů jejich IČO ani název není uvedeno, protože věřitel si nepřál být zveřejněn. Text těchto informací se zobrazuje i v příslušných jazykových verzích (anglicky, německy a slovensky).

AZ Invest Servis, Intrum Justitia a Catania CZ, s.r.o. zveřejňují pouze dlužníky a to přehled dlužných částek a datum, o kdy je dluh evidován. Zveřejnění informace o dluhu však nemusí znamenat insolventnost firmy ani špatnou platební morálku.

Pro ukázkou práce s programem, vyhledávání a výběr jsem vybral firmu Slovácké strojírny a.s. Uherský Brod. Na obrázku (Obr. 14) jsou údaje nadefinované firmou a to „Rozvaha“.

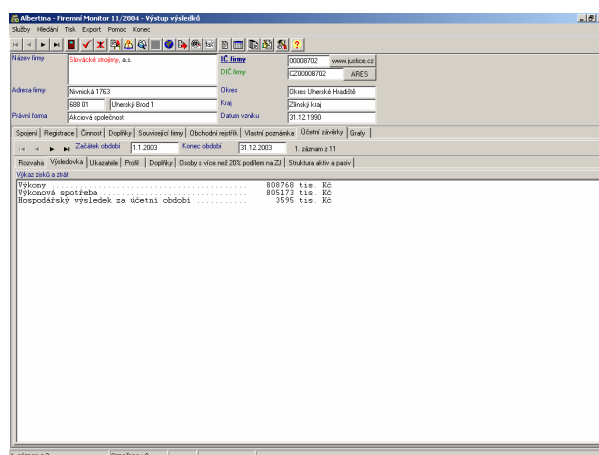
Rozvaha		
Výsledek	Ukazatel	Podíl
Aktiva celkem	023900	110 Kč
Stálá aktiva	510100	110 Kč
Okupované aktiva	510100	110 Kč
Okupovaná aktiva (aktiva)	510100	110 Kč
Okupovaná aktiva (aktiva)	510100	110 Kč
Pasiva celkem	023900	110 Kč
Pasiva celkem	023900	110 Kč
Celková hodnota	265912	110 Kč

Obr. 14. ALBERTINA – Rozvaha.

Z uvedených údajů můžeme vyčíst údaje za účetní období r. 2003:

➤ Aktiva celkem	823900 tis. Kč
➤ Stálá aktiva	501206 tis. Kč
➤ Oběžná aktiva	317586 tis. Kč
➤ Ostatní aktiva	5108 tis. Kč
➤ Časové rozlišení (aktiva)	5108 tis. Kč
➤ Pasiva celkem	823900 tis. Kč
➤ Vlastní kapitál	557988 tis. Kč
➤ Cizí zdroje	265912 tis. Kč

Na obrázku (Obr. 15) jsou údaje nadefinované firmou a to „Výsledovka“.

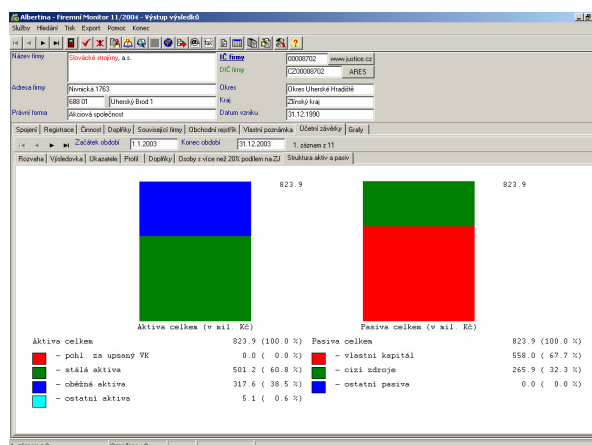
Obr. 15. ALBERTINA – Výsledovka.

[16]

Z uvedených údajů můžeme vyčíst údaje za účetní období 2003:

➤ Výkony	808768 tis. Kč
➤ Výkonová spotřeba	805173 tis. Kč
➤ Hospodářský výsledek za účetní období	3595 tis. Kč

Na obrázku (Obr. 16) jsou graficky znázorněny data „Struktura aktiv a pasiv“.

Obr. 16. ALBERTINA – Struktura aktiv a pasiv.

[16]

Všechny tyto údaje si řídicí skupina ověří z daty dodané deklarantem a zjistí zda jsou správné. Pokud by měla řídicí skupina pochybnosti, může si z uvedených dat udělat finanční analýzu ke zjištění finančního zdraví uvedeného subjektu.

Na Internetu však můžeme najít i další aplikace k porovnání údajů o podnikatelském subjektu. Tyto aplikace mohou být používány k doplnění údajů o podnikatelském subjektu, kteří předkládají údaje celnímu úřadu.

4.2.2 Kompas

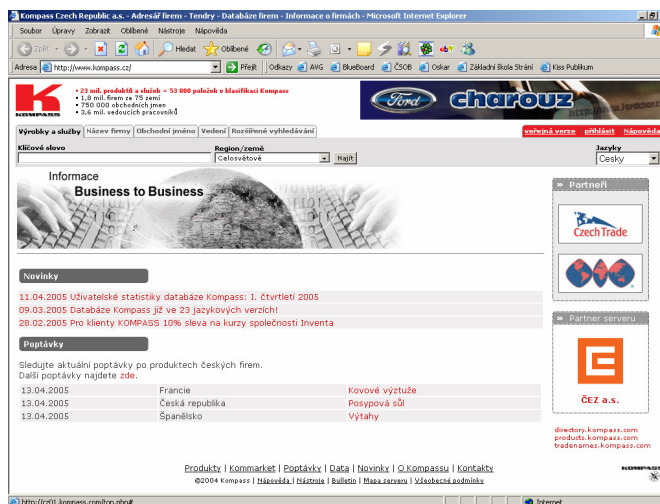
Kompass (Obr. 17) se zabývá shromažďováním, zpracováním a poskytováním marketingových informací o firmách, výrobcích a službách již více než 50 let.

Kompass byl založen v roce 1944 a nyní působí v 75 zemích. Ve všech těchto zemích fungují národní centra Kompas.

V České republice můžete využívat služeb systému KOMPASS od roku 1991. KOMPASS Czech Republic a.s je výhradním partnerem společnosti KOMPASS International Neuenschwander S.A. s licencí pro Českou republiku.

Kompass v mnoha zemích spolupracuje s významnými partnery, např. společností Reed Elsevier ve Velké Británii a Jižní Africe, French a Italian Telecom ve Francii, Itálii, Španělsku a v zemích Beneluxu, Coface/Veritas v Mexiku, Chile a Kanadě a Coface/Intercredit v České republice a Polsku.

Databáze Kompass obsahuje informace o více než 1,8 mil. firem ze 75 zemí a 757 000 obchodních jmen. Dále nabízí několik způsobů, jak jednoduše najít to, co hledáme. Celosvětový systém B2B informací Kompass umožňuje prezentovat firmu a především produkty nejen doma, ale hlavně v zahraničí. Marketingové informace jsou každý den vyhledávány nákupními odděleními po celém světě a internet je ten nejrychlejší prostředek, jak se k nim dostat.

Obr. 17. KOMPASS – Databáze firem.

[22]

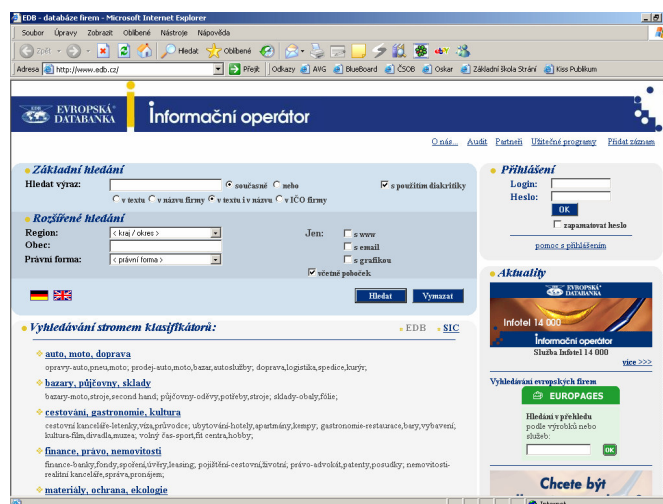
4.2.3 Evropská databanka

Evropská databanka (Obr. 18) je jednou z nejvýznamnějších a nejrozsáhlejších informačních služeb v České republice. Již od roku 1991 zajišťuje široké veřejnosti, ale především všem klientům, optimální prezentační a informační servis.

Pro klienty postupně vytváří a dále vyvíjí unikátní soubor informačních a prezentačních služeb, který na profesionální úrovni působí na informačním trhu, využívá svého kooperačního potenciálu i nových technologií a velmi efektivně poskytuje či

zprostředkovává veškeré tyto výhody svým klientům. Tento systém je postupně, vedle vlastních aplikací a služeb, napojován na řadu externích univerzálních či speciálních aplikací na Internetu, mobilní operátory a jejich systémy a geometrickou řadou tak zvyšujeme efekty a užitek registrace klientů v systému Evropské databanky.

Posláním Evropské databanky již není jen dílčí informační produkt typu CD ROM, vyhledávací server nebo jiná informační služba, ale systém navzájem propojených distribučních a informačních kanálů, aplikací a kooperací, provozovaných na bázi jednotné, systematicky udržované datové základny. Nedílnou součástí tohoto systému je jejich trvalá propagace. Činnost tak postupně přerostla z role poskytovatele parciálních informačních služeb do role komplexní informační a prezentační společnosti.

Obr. 18. Evropská databanka – Informační operátor.

[20]

4.3 Realizace a náklady projektu

Pro řídicí skupinu celního úřadu projektu navrhuji následující složení pracovníků:

- náměstek odboru 02 CÚ,
- vedoucího oddělení podpory 011 CÚ,
- 2 pracovníky oddělení podpory 011 CÚ,
- vedoucího celního oddělení 023 CÚ.

4.3.1 Soupis úkolů a termínů

1. Ustanovit analytickou jednotku v rámci celního úřadu

termín: 1.6.2005

zodpovídá: náměstek odboru 02 CÚ

2. Provést výběr pro funkce pracovníků analytické jednotky, zajistit systemizaci, popisy funkcí a náležitosti platů.

termín: 1.6.2005 (1.fáze), 1.8.2005 (2.fáze)

zodpovídá: náměstek odboru 02 CÚ

3. Vydat Rozhodnutí ředitele CÚ k vyčlenění pracovníků analytické jednotky.

termín: 1.6.2005

zodpovídá: náměstek odboru 02 CÚ

4. Zajistit přístupy k informačním zdrojům pracovníků analytické jednotky.

termín: 1.6.2005 (1.fáze), 1.8.2005 (2.fáze)

zodpovídá: vedoucí oddělení podpory 11 CÚ ve spolupráci s informatikou CÚ

5. Zajistit vybavenost technikou a komunikačními prostředky

termín: 1.6.2005 (1.fáze), 1.1.2005 (2.fáze)

zodpovídá: Informatika CÚ

6. Připravit metodický pokyn k provádění analytické činnosti na CÚ.

termín: 1.6.2005

zodpovídá: náměstek odboru 02 CÚ

7. Zajištění externího odborného školení pro pracovníky.

termín: 1.7.2005 (1.fáze), 1.8.2005 (2.fáze)

zodpovídá: náměstek odboru 02 CÚ

8. Provést vyhodnocení zkušební a ověřovací fáze používání aplikace na CÚ.

termín: 1.12.2005

zodpovídá: vedoucí oddělení podpory 11 CÚ

4.3.2 Náklady projektu

Rozpočet aktivit projektu lze v některých případech vyčíslit přesnou částkou, ale u řady činností můžeme náklady stanovit pouze orientačně a to určením počtu pracovníků, kteří se budou tímto úkolem zabývat a určením množství času, který bude nutné tomuto úkolu věnovat. Při stanovení výše nákladů jsem vycházel z předpokladu, že jedna hodina práce pracovníka celní správy stojí cca 300.- Kč (včetně odvodů daní, sociálního a zdravotního pojištění) a současně jsem určil čas nutný pro zabezpečení konkrétní činnosti.

Užívání kancelářských ploch včetně spotřeby energií (topení, elektřina, voda) na jednoho pracovníka celní správy činí cca 6000.- Kč ročně.

Albertina – Firemní Monitor je aktualizován průběžně, tudíž několik pracovníků oddělení podpory celního úřadu neustále monitoruje a doplňuje data z uvedených zdrojů nebo z podkladů získaných individuálním kontaktem s firmami. CD-ROM disk Albertina - Firemní Monitor je vydáván s měsíční aktualizací. Měsíčně je také aktualizována databáze na internetovém serveru společnosti Albertina data (www.albertina.cz).

Z dalších nákladů jsem započtl již jen významnější náklady technické podpory a externí školení. Výpočetní technika včetně software a komunikační technika činí cca 20 000.- Kč na pracovníka, náklady na externí školení činí 5000.- Kč na pracovníka.

Do nepřímých nákladů jsou započteny takové náklady, které neznamení změnu ve výdajích příslušné rozpočtové položky. Náklady na kancelářské prostory a energie zůstanou přibližně stejné bez ohledu na to, zda se určený řídicí tým pracovníků bude nebo nebude zabývat analýzou podnikatelských subjektů. Náklady na výpočetní techniku nejsou mimo údržby žádné, neboť celní správa v současné době disponuje dostatečným množstvím výpočetní a komunikační techniky. Souvisí to se snižováním počtu pracovníků celní správy v tomto a příštím roce.

Tab. 6. Náklady implementace analytické řídicí jednotky

Označení nákladu	Množství	Jednotková cena (Kč)	Celkové náklady (Kč)	Poznámka
Úkol č.1	6 hodin	300	1 800	
Úkol č.2	64 hodin	300	19 200	Obě fáze
Úkol č.3	16 hodin	300	4 800	
Úkol č.4	6 hodin	300	1 800	
Úkol č.4	1 ks	20 000/ ročně	20 000	Aplikace + upgrade
Úkol č.5	8 hodin	300	1 800	Obě fáze
Úkol č.5	4 pracovníci	20 000	80 000	Technika
Úkol č.6	40 hodin	300	7 800	
Úkol č.7	2 pracovníci	5000	10 000	Školení
Úkol č.7	16 hodin	300	4 800	Školení
Úkol č.8	15 hodin	300	4 500	
Prostory	2 pracovníci	6 000/ročně	12 000	
Celkem			168 500	
Z toho : Přímé náklady			76 500	
Nepřímé náklady			92 000	

[vlastní]

Za skutečný náklad z tohoto pohledu je tak nutno počítat pouze zakoupení aplikace s upgrade a školení pracovníků (30 tis. Kč).

Mzdové náklady na pracovníky jsou rovněž teoretické, protože by ve stejné výši byly vydány i bez implementace analytické řídicí jednotky. Tyto náklady by proto měly být poměřeny implicitně jako náklady obětované příležitosti. Je zřejmé, že jde do značné míry o neměřitelnou záležitost.

4.4 Rizika realizace projektu

Předem rozpoznaná rizika projektu mohou pomoci vedení celního úřadu a řídicí skupině oddělení podpory 011 projektu vyvarovat se včas a pokud možno preventivně s předpokládanými úskalími projektu.

Předpokládané problémy projektu:

- útvary celního řízení, které doposud významně ovlivňovaly a určovaly koncepci přijetí celních prohlášení, budou muset akceptovat nového hráče na scéně a to pracovníky oddělení podpory, kteří budou zpracovávat analýzy daných podnikatelských subjektů,
- malá přizpůsobivost pracovníků oddělení podpory v existující organizační struktuře, pracovníci podpory se mohou cítit za svou práci nedostatečně oceněni a budou se chovat a přizpůsobovat odmítavě novým trendům,
- pracovníci celního řízení si budou uvědomovat, že již nebudou středem světa a budou si klást příliš vysoké požadavky, které však již nebudou doprovázeny úměrnými přínosy nebo budou vyhledávat různé zádrhly, aby vypracované analýzy nemusely využívat,
- pracovníci podpory si budou uvědomovat, že mohou být středem světa a budou si klást příliš vysoké požadavky, které však již nebudou doprovázeny úměrnými přínosy,
- omezené personální zdroje tj. neměnné početní obsazení celního úřadu bude zabezpečovat projednávání obchodní veřejnosti a současně plnit další plánované činnosti - školení, semináře, výpomoci, studium, atd.,
- nevhodný výběr pracovníků - zaměstnanci se neztotožní s cíli organizace - nekvalitní práce,
- nezprovoznění Internetové brány pro řídicí skupinu podpory,
- nedostatek finančních prostředků – zakoupení programu, aktualizací a na ohodnocení řídicí skupiny podpory,

- vedení celního úřadu nebude ochotno provést potřebné organizační změny s odůvodněním, že ještě není vše dostatečně připraveno nebo nejsou lidi,
- neaktuálnost dat – firmy automaticky neaktualizují údaje,
- očekávání výsledků analýz je od začátku natolik nadnesené, že reálné výsledky jsou zklamáním a vedou k přerušení nebo zastavení projektu,
- záměna mezi strategickým a operativním managementem a vztahy mezi nimi, které mohou vést k chybným závěrům,
- okolí není dostatečně připraveno na využití projektu, projekt proto není dostatečně podporován.

Vedení celního úřadu a řídicí skupina si k uvedeným rizikovým faktorům (popřípadě i k dalším, nově definovaným) musí vypracovat vlastní scénáře v rámci daného organizačního řádu, jak těmto rizikovým faktorům pokud možno co nejlépe předejít, resp. jak je dodatečně napravit. Vedení celního úřadu a řídicí skupina také musí určit, která rizika a do jaké velikosti si je může vedení celního úřadu dovolit ponechat bez povšimnutí (retence rizik).

4.5 Vyhodnocení projektu

Pro stanovení projektu jsem vycházel z měnící se společenské poptávky na výkon činností celního úřadu. Činnosti celního úřadu (celní správy), by měly být orientovány na oblasti kvalitnějších informačních vstupů a výstupů ať k veřejnosti nebo k subjektům státní správy, při prosazování informačních technologií do celního řízení a to hlavně při upevňování pozice v podmínkách Evropské unie. Po rozpracování jednotlivých postupů bylo nutno setřídít informace k výkonu nových kompetencí celního řízení a zjistit aktuální potřeby celního úřadu, resp. obchodní veřejnosti – podnikatelských subjektů. Z takto shromážděných informací a za využití získaných teoretických poznatků z celního řízení jsem zpracoval použití vnějších informačních zdrojů ke zkvalitnění celního řízení.

Zpracování projektu je podloženo teoretickými poznatky z dostupné literatury a praktickými zkušenostmi získanými u Celního úřadu Uherské Hradiště na oddělení podpory.

ZÁVĚR

Cílem mého projektu bylo nalezení cesty k využití vnějších zdrojů k celnímu řízení v návaznosti na změny, kterými Celní úřad Uherské Hradiště prochází a do budoucnosti projde v přípravě k výkonu nových kompetencí.

Výsledný projekt zkvalitní a zefektivní činnost Celního úřadu Uherské Hradiště v období, které bude ve znamení zásadních změn, jimiž musí celní úřad projít. Již nyní je zřejmé, že veškeré získané kompetence nejsou dostatečnou náhradou za činnosti, které celní úřad potažmo celá celní správa vstupem do Evropské unie ztratila a ztrácí.

Lze předpokládat, že v horizontu nejbližších let, které budou obdobím přechodné stabilizace, čeká celní úřad ještě další náročné období v podobě snižování početního stavu zaměstnanců. Poznatky získané v souvislosti s realizací diplomového projektu se zcela jistě stanou cennou zkušeností.

Říká se, že celnictví je druhé nejstarší řemeslo a platí v něm a platit bude, že o jeho průběhu a kvalitě vždy rozhodují lidé – deklaranti a celníci. Rozhodovací pravomoci celních úřadů zůstávají a informační systémy jim pomáhají zvládnout a postupně sjednotit jejich práci při stále větších objemech přepravovaného zboží.

Provázáním informačních systémů deklarantů a celní správy lze obstát v tvrdé konkurenci v mezinárodním obchodu a zároveň splnit požadavky kladené na Celní úřad Uherské Hradiště potažmo na celou Celní správu ČR.

V závěru bych chtěl konstatovat, že téma diplomové práce je velmi obsáhlé, a že omezený stránkový rozsah práce nestačí ke komplexnímu řešení daného problému.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie

- [1] BOWMAN, C. *Strategický management*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 1996. 152 s. ISBN 80-7169-230-1
- [2] BUREŠ, I., ŘEHULA, P. *10 zlatých pravidel aneb CRM v digitálním věku*. 1. vydání Praha: Management press, 2001. ISBN 80-7261-056-2.
- [3] DRUCKER, P. F. *Inovace a podnikavost (Praxe a principy)*. Přel. Ing. P. Medek. 1. vydání Praha: Management press, 1993. ISBN 80-85603-29-2.
- [4] GEFFORY, E. K.: *Zákazník, náš protivník nebo partner?*, Management Press, Praha 2001
- [5] JANEČKOVÁ, L., VAŠTÍKOVÁ, M.: *Marketing služeb*, Grada publishing, Praha 2000
- [6] KOTLER, P. *Marketing management*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2001. 719 s. ISBN 80-247-0016-6
- [7] PATURI, F. R.: *Kronika techniky*. 3. vydání. Praha: Fortuna Print, 1993
- [8] PAYNE, A.: *Marketing služeb*, Garda Publishing, Praha 1996
- [9] ROMAN, S.: *MS Access - návrh a programování databází*, Computer Press, Praha 1999
- [10] RUD, O. P. *Data Mining*, Computer Press, Přel. I. Megeera, M. Daněk. Praha 2001. ISBN 80-7226-577-6
- [11] ŠULEŘ, O., KOŠŤAN, P. *Firemní strategie (plánování a realizace)*. Praha: Computer Press, 2002. ISBN 80-7226-657-8
- [12] WESSLING, H. *Aktivní vztah k zákazníkům pomocí CRM*,. Garda Publishing, Praha 2003. ISBN 80-247-0569-9

Seriálové publikace

- [13] BASI, J.: *ERP, písmenko po písmenku*, Business World, číslo 3, strana 43, 5. 3. 2001
- [14] HERGESELL, O.: *Král a ti druzí*, Euro, číslo 11, strana 38, 12.3.2001

Elektronické zdroje

- [15] *Albertina : Firemní monitor* [online]. c2003 , 11.11.2004 [cit. 2005-04-30]. Dostupný z WWW: <<http://www.albertina.cz/czech/index.html>>.
- [16] *Albertina : Firemní monitor Verze 3.17.2.0* [CD ROM]. c1998-2005, [cit. 2005-04-30].
- [17] *ARES : Administrativní registr ekonomických subjektů* [online]. [1991], [cit. 2005-04-30]. Dostupný z WWW: <<http://www.albertina.cz/czech/index.html>>.
- [18] *Český statistický úřad : Registr ekonomických subjektů* [online]. c2003 [cit. 2005-04-30]. Dostupný z WWW: <<http://dw.czso.cz/rswj/dotaz.jsp>>
- [19] *DIDEROT : Encyklopedie DIDEROT Verze 2001* [CD ROM]. c1999-2000, [cit. 2005-04-30].
- [20] *Evropská databanka : Informační operátor* [online]. [2000] , [cit. 2005-04-30]. Dostupný z WWW: <<http://www.edb.cz/>>.
- [21] *Justice : Evidence úpadců* [online]. c2003 [cit. 2005-04-30]. Dostupný z WWW: <http://www.justice.cz/cgi-bin/sqw1250.cgi/upkuk/s_i8.sqw>
- [22] *Kompass : Výrobky a služby* [online]. c2004 [cit. 2005-04-30]. Dostupný z WWW: <<http://www.kompass.cz/>>.
- [23] *VIES : Ověřování DIČ pro účely DPH* [online]. [2004] , [cit. 2005-04-14]. Dostupný z WWW: <http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/vies/cs/vieshome.htm>.
- [24] *WASSERMAN, KHERMOUCH, G., GREEN, J. : Vytěžování informací* [online]. c2000 [cit. 2005-04-30]. Dostupný z WWW: <<http://www.istrategie.cz/detail.htm?id=5403>>.

Ostatní zdroje

- [25] MF-GŘC Praha. *Modul systému WDIS - Uživatelská příručka*. Verze 1.27 Praha: Aquasoft, 2004.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

Zkratka	Vysvětlení
ARES	Administrativní Registr Ekonomických Subjektů
ASCII II	Norma pro MS-DOS
ASP	Aplication System Providing
ATA	Addmission Temporaire / Temporary Admission
ATZ	Administrativně-technický Zaměstnanec
B2B	Business to Business
B2C	Business to Consumer
CD-ROM	Kompaktní Disk
CPR	Celní Prohlášení k Rozhodnutí
CRLF	Oddělovač - konec řádku
CRM	Customer Relationship Management
CŘ	Celní Ředitelství
CS	Celní Správa
CÚ	Celní Úřad
CZ	Celní Zákon
ČR	Česká Republika
ČSÚ	Český Statistický Úřad
DIČ	Daňové Identifikační Číslo
DM	Direkt Marketing
DNA	Deoxyribonukleová Kyselina
DPH	Daň z Přidané Hodnoty
ECR	Elektronické Celní Řízení
EHS	Evropské Hospodářské Společenství

EOF	Enterprise Objects Framework
ERP	Enterprise Resource Planning
EU	Evropská Únie
EVR	Elektronické Vyhodnocení Rizik
EVZ	Elektronické Vyhodnocení Zboží
FO	Fyzická Osoba
FTP	File Transfer Protocol
GŘC	Generální Ředitelství Cel
GSM	Global System for Mobile
HTTPS	Hyper Text Transfer Protocol Security
ID	Identifikační Data
IP	Internet Protocol
IS	Informační Systém
IT	Informační Technologie
JSD	Jednotný Správní Doklad
TIR	Mezinárodně ručený doklad používaný v rámci tranzitního celního režimu
LAN	Local Area Network
MINE	Multipurpose Internet Mail Extensions
MIS	Marketingový Informační Systém
MJ	Měrná Jednotka
MRP	Material Resource Planning
MS	Microsoft
NK	Nařízení Komise
NR	Nařízení Rady
PC	Personal Computer

PE	Předběžná Evidence
PO	Právnícká Osoba
PVCZ	Prováděcí Vyhláška Celního Zákona
RES	Registr Ekonomických Subjektů
SCM	Supply Chain Management
SCP	Souhrnné Celní Prohlášení
SMTP	Simple Mail Transfer Protocol
SŘ	Správní Řízení
SUV	Sport Utility Vehicle
T3	Thompson Total Targeting
TCP/IP	Transmission Kontrol Protocol / Internet Protocol
TDD	Tranzitní Dodatečný Doklad
TGSPZ	Databáze rizikových Záznamů
USD	Americký Dolar
VAN	Value Added Network
VCŘ	Velké Celní Řízení
VIES	VAT Information Exchange Systém
VIP	Very Important Person
WDIS	Dosavadní Informační Systém - Windows
WWW	World Wide Web
ZK	Záznam o Kontrole
ZSDP	Zákon o Správě Daní

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Proces rozvoje zákazníků.	18
Obr. 2. Celní informační systém.	41
Obr. 3. Ověření JSD v aplikaci WDIS	45
Obr. 4. Evidence deklarantů aplikaci WDIS.....	47
Obr. 5. Statistika způsobu předávání JSD.....	48
Obr. 6. Ověření osob v aplikaci WDIS.	63
Obr. 7. Ověření osob a firem v aplikaci Justice.....	68
Obr. 8. Ověření osob a firem v aplikaci ARES.....	68
Obr. 9. Ověření osob a firem v aplikaci VIES.....	69
Obr. 10. Ověření osob a firem v aplikaci ČSÚ.....	70
Obr. 11. Trend vývoj přenosů souborů ve směru od deklaranta k CS pomocí ECR	76
Obr. 12. ALBERTINA – Firemní Monitor.	80
Obr. 13. ALBERTINA – Výstup výsledků.	81
Obr. 14. ALBERTINA – Rozvaha.	82
Obr. 15. ALBERTINA – Výsledovka.....	83
Obr. 16. ALBERTINA – Struktura aktiv a pasiv.....	84
Obr. 17. KOMPASS – Databáze firem.....	85
Obr. 18. Evropská databanka – Informační operátor.	86

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Odvozené jednotky.	11
Tab. 2. Hromadný marketing a marketing jeden k jednomu.....	19
Tab. 3. Databáze prostá.....	23
Tab. 4. Seznam deklarantů.....	24
Tab. 5. Tabulka dovozu zboží.....	24
Tab. 6. Náklady implementace analytické řídicí jednotky.....	89

SEZNAM PŘÍLOH

P I: JSD – přední strana	102
P II: JSD – zadní strana.....	103
P III: Technologický postup podání JSD	104
P IV: Popis věty od deklaranta: JSD – SCP.....	105
P V: Popis věty od deklaranta: Deklarant	107
P VI: Popis věty od deklaranta: JSD - dovoz.....	108

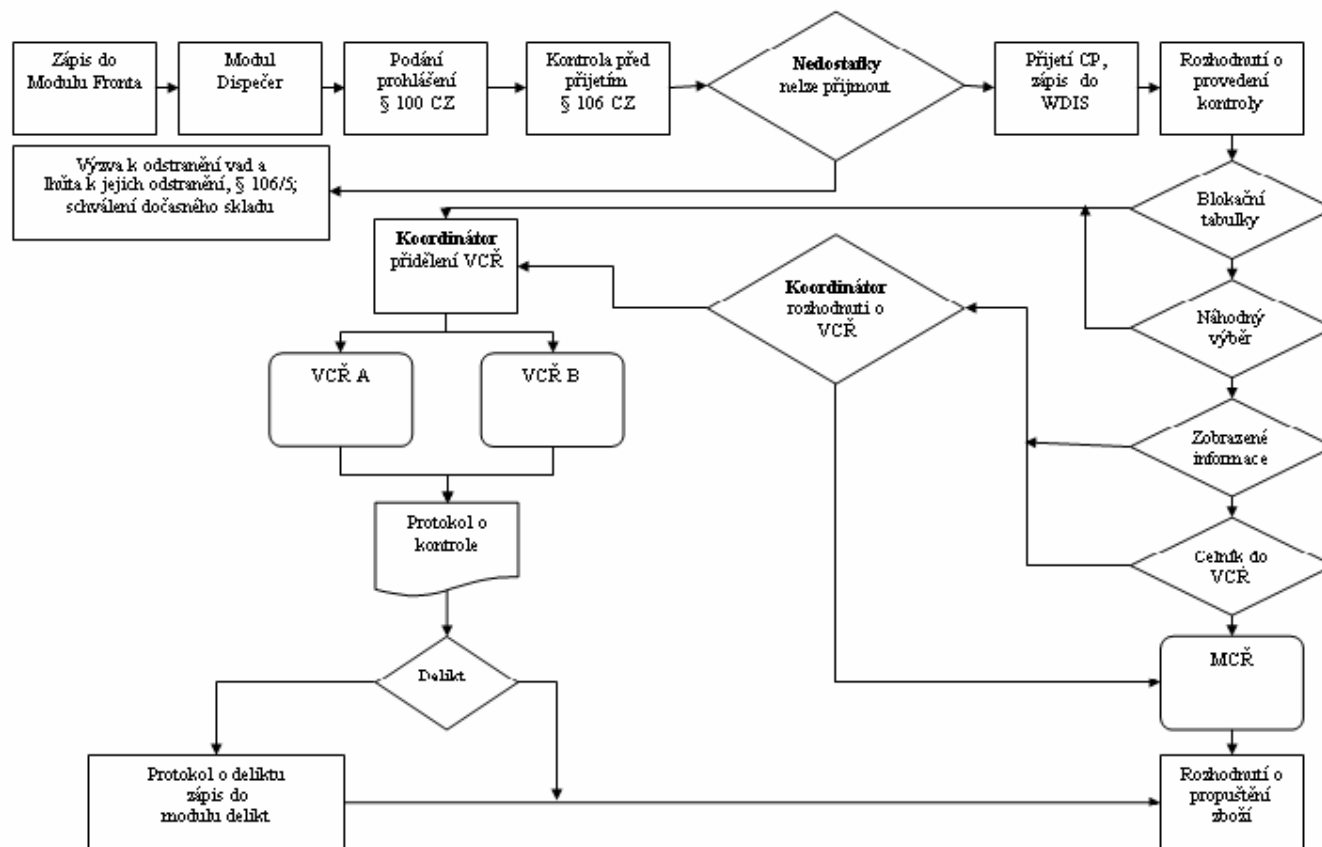
PŘÍLOHA P I: JSD – PŘEDNÍ STRANA

ČESKÁ REPUBLIKA					1 DEKLARACE		A CELNÍ ÚŘAD ODESLÁNÍ / VÝVOZU		
Výtisk pro zemi odeslání / vývozu	1	2 Odesílatel / Vývozce	č.		3 Tiskopisy	4 Ložné listy	UZSOVYV I, JAA 80300 MAGGAFU MIMJED AKOTYKOD 3		
	8 Příjemce	č.		9 Osoba odpovědná za platební styk	č.				
	14 Deklarant / Zástupce	č.		15 Země odeslání / vývozu	16 Země původu	17 Kód z. odesl. / vývozu	17 Kód země určení		
	18 Pozn. zn. a st. přísl. doprav. prostředku při odjezdu		19 Kont.	20 Dodací podmínka					
	21 Pozn. zn. a st. přísl. aktivního doprav. prostředku překračujícího hranice		22 Měna a celková fakturovaná částka	23 Přepočítací kurz	24 Druh obchodu				
	25 Druh dopravy na hranici	26 Druh dopravy ve vnitrozemí	27 Místo nakládky	28 Finanční a bankovní údaje					
	29 Výstupní celní úřad	30 Umístění zboží							
	31 Náklad, kusy a označení zboží	Značky a čísla - Č. kontejneru - Počet a druh	32 Pol. č. pol.	33 Zbožový kód	34 Kód země původu	35 Hrubá hmotnost (kg)	37 REŽIM	38 Vlastní hmotnost (kg)	39 Kontingent
	44 Zvláštní záznamy/ Předlož. podklady/ Osvědčení a povolení				40 Souhrnná deklarace / Předchozí doklad	41 Dodací, měř. jednotky	Kód Z. Z.	46 Statistická hodnota	
	47 Výpočet poplatků	Druh	Zákl. pro výměr popl.	Sazba	Částka	ČP	48 Odklad platby	49 Označení skladu	
Celkem:						B ÚČETNÍ ÚDAJE			
50 Hlavní povinný					č.	Podpis:	C CELNÍ ÚŘAD ODESLÁNÍ		
51 Předpokládáné pohranič. cel. úřady (a země)					Zastoupen kým	Místo a datum:			
52 Zajištění neplatí pro					Kód	53 Celní úřad určení (a země)			
D KONTROLA CELNÍM ÚŘADEM ODESLÁNÍ					Razítko:	54 Místo a datum:			
Výsledek					Podpis a jméno deklaranta / zástupce:				
Příložené závěry: Počet:									
Označení:									
Lhůta (poslední den):									
Podpis:									

PŘÍLOHA P II: JSD – ZADNÍ STRANA

ČESKÁ REPUBLIKA		A	
1. Ověření / Warrant		2. Ověření / Warrant	
3. Ověření / Warrant		4. Ověření / Warrant	
5. Ověření / Warrant		6. Ověření / Warrant	
7. Ověření / Warrant		8. Ověření / Warrant	
9. Ověření / Warrant		10. Ověření / Warrant	
11. Ověření / Warrant		12. Ověření / Warrant	
13. Ověření / Warrant		14. Ověření / Warrant	
15. Ověření / Warrant		16. Ověření / Warrant	
17. Ověření / Warrant		18. Ověření / Warrant	
19. Ověření / Warrant		20. Ověření / Warrant	
21. Ověření / Warrant		22. Ověření / Warrant	
23. Ověření / Warrant		24. Ověření / Warrant	
25. Ověření / Warrant		26. Ověření / Warrant	
27. Ověření / Warrant		28. Ověření / Warrant	
29. Ověření / Warrant		30. Ověření / Warrant	
31. Ověření / Warrant		32. Ověření / Warrant	
33. Ověření / Warrant		34. Ověření / Warrant	
35. Ověření / Warrant		36. Ověření / Warrant	
37. Ověření / Warrant		38. Ověření / Warrant	
39. Ověření / Warrant		40. Ověření / Warrant	
41. Ověření / Warrant		42. Ověření / Warrant	
43. Ověření / Warrant		44. Ověření / Warrant	
45. Ověření / Warrant		46. Ověření / Warrant	
47. Ověření / Warrant		48. Ověření / Warrant	
49. Ověření / Warrant		50. Ověření / Warrant	
51. Ověření / Warrant		52. Ověření / Warrant	
53. Ověření / Warrant		54. Ověření / Warrant	
55. Ověření / Warrant		56. Ověření / Warrant	
57. Ověření / Warrant		58. Ověření / Warrant	
59. Ověření / Warrant		60. Ověření / Warrant	
61. Ověření / Warrant		62. Ověření / Warrant	
63. Ověření / Warrant		64. Ověření / Warrant	
65. Ověření / Warrant		66. Ověření / Warrant	
67. Ověření / Warrant		68. Ověření / Warrant	
69. Ověření / Warrant		70. Ověření / Warrant	
71. Ověření / Warrant		72. Ověření / Warrant	
73. Ověření / Warrant		74. Ověření / Warrant	
75. Ověření / Warrant		76. Ověření / Warrant	
77. Ověření / Warrant		78. Ověření / Warrant	
79. Ověření / Warrant		80. Ověření / Warrant	
81. Ověření / Warrant		82. Ověření / Warrant	
83. Ověření / Warrant		84. Ověření / Warrant	
85. Ověření / Warrant		86. Ověření / Warrant	
87. Ověření / Warrant		88. Ověření / Warrant	
89. Ověření / Warrant		90. Ověření / Warrant	
91. Ověření / Warrant		92. Ověření / Warrant	
93. Ověření / Warrant		94. Ověření / Warrant	
95. Ověření / Warrant		96. Ověření / Warrant	
97. Ověření / Warrant		98. Ověření / Warrant	
99. Ověření / Warrant		100. Ověření / Warrant	

PŘÍLOHA P III: TECHNOLOGICKÝ POSTUP PODÁNÍ JSD

PŘÍLOHA P IV: POPIS VĚTY OD DEKLARANTA: JSD – SCP

Poř. čís.	Popis	Typ (délka)	Pozice	Povinnost	Poznámka
Hlavička *)					
1.	ID deklaranta	C(13)	1 - 13	R	DIČ (IČO) toho, kdo předkládá SCP
2.	Název deklaranta	C(20)	14 – 33	C1	
3.	Ev. číslo dokladu	C(14)	34 – 47	C2	vyplnit dle rozhodnutí CU (je-li prázdné přidělí aplikace PE)
4.	Celkový počet položek	N(3)	48 – 50	R	
5.	SPZ	C(20)	51 – 70	C1	
Položky **)					
6.	Pořadové číslo položky	N(3)	71 – 73	R	
7.	Značky a čísla	C(30)	74 – 103	C1	text musí být v kódu LATIN 2
8.	Sazební položka	C(10)	104 – 113	C1	
9.	Množství	N(9)	114 – 122	R	999999999 nebo 999999.99
10.	Měr. jednotka ekonomická	C(3)	123 – 125	R	
11.	Hmotnost	N(9)	126 – 134	C1	
12.	Předch. evidence	C(13)	135 – 147	C1	R - pokud předchozí režim je tranzit, uvádí se evidenční číslo TCPv=3.. nebo TCPp=4..
13.	Položka předchozí evidence	N(3)	148 - 150	C1	R - pokud předchozí režim je tranzit
14.	Celní hodnota v Kč	N(11.2)	151 – 161	C1	na pozici 159 je tečka
15.	Cena fakturovaná	N(11.2)	162 – 172	C1	na pozici 170 je tečka
16.	Měna	C(3)	173 – 175	C1	
17.	Poznámka	C(30)	176 – 205	C1	
18.	Země původu	C(2)	206 – 207	C1	
19.	ID provozovatele skladu	C(13)	208 – 220	C1	DIČ(IČO) provozovatele skladu kde je zboží uskladněno. Je-li použito IČO, jsou levé tři znaky prázdné - např.: DIČ: 077123456789 IČO: 123456789

20.	Pořadové číslo skladu	C(2)	221 – 222	C1	
21.	Ev. číslo NCTS – předchozí evidence	C(18)	223 – 240	O	
Určeno pro schválené subjekty s právem elektronických oprav					
22.	Datum vytvoření věty	C(8)	241-248	R	Ve formátu RRRRMMDD
23.	Čas vytvoření věty	C(8)	249-256	R	Ve formátu hh:mm:sec (12:09:01)
24.	Kód zrušení	C(1)	257-257	C1	9 nebo prázdné
25.	Poznámka	C(50)	258-307	C1	
26.	CRLF		308-308	R	
27.	EOF		309	R	Konec druhého rozšíření věty

*) Údaje pro hlavičku (poř. č. 1-5) možno vyplnit jen u prvního řádku souboru.

**) Údaje pro položky (poř. č. 6-22) musí být vyplněny pro každý řádek souboru.

PŘÍLOHA P V: POPIS VĚTY OD DEKLARANTA: DEKLARANT

Poř.č.	Pozice	Popis	Obsah
01.	001-003	C/3	kód finančního úřadu, je-li DIČ, jinak prázdné
02.	004-013	C/10	IČO/RČ/CERČ deklaranta
03.	014-033	C/20	název deklaranta - 1. část
04.	034-053	C/20	název deklaranta - 2. část
05.	054-073	C/20	ulice a číslo
06.	074-089	C/16	obec sídla nebo bydliště deklaranta
07.	090-094	C/5	PSČ
08.	095-114	C/20	název peněžního ústavu
09.	115-134	C/20	číslo účtu
10.	135-164	C/30	číslo telefonu
11.	165-184	C/20	číslo faxu
	185-186		CRLF - konec řádku (hex. "0D","0A")

PŘÍLOHA P VI: POPIS VĚTY OD DEKLARANTA: JSD - DOVOZ

Poř. čís.	Pozice od - do	Formát Typ vel.d.m.	Pole	Popis
1.	1 - 13	C 13	JDAA	Evidenční číslo JSD
2.	14 - 21	D 8	JDAB	datum přijetí JSD
3.	22 - 22	C 1	JD_VYP	typ JSD (úpl/neúpl/nedolož/DJSD/§118a:0/1-1/2-2/4/5-6)
4.	23 - 25	C 3	JD1L	Kód "EU", "IM", "COM"
5.	26 - 26	C 1	JD1S	Kód upřesnění režimu z odst. 37
6.	27 - 29	N 3	JD5	Celkový počet položek zboží
7.	30 - 36	N 7	JD6	Počet nákladových kusů
8.	37 - 48	C 12	JD7	Číslo obchodního případu
9.	49 - 51	C 3	JD8	CZ' z DIČ kupujícího nebo příjemce
10.	52 - 61	C 10	JD8	pravá část DIČ kupujícího nebo příjemce
11.	62 - 63	C 2	JD11	Kód země obchodu
12.	64 - 66	C 3	JD14	CZ' z DIČ deklaranta
13.	67 - 76	C 10	JD14	pravá část DIČ deklaranta
14.	77 - 79	C 3	JD14ZO	CZ' z DIČ zastoupené osoby
15.	80 - 89	C 10	JD14ZO	pravá část DIČ zastoupené osoby
16.	90 - 91	C 2	JD15A	Kód země odeslání
17.	92 - 93	C 2	JD17A	Kód země určení (=sídlo příjemce)
18.	94 - 95	C 2	JD17B	Kód regionu spotřeby nebo určení
19.	96 - 96	C 1	JD19	Kontejner
20.	97 - 99	C 3	JD20L	Kód dodací podmínky
21.	100 - 101	C 2	JD21L	Kód aktivního dopr. prostředku na hranici
22.	102 - 121	C 20	JD21S	SPZ aktivního dopr. prostředku na hranici
23.	122 - 123	C 2	JD21P	MPZ aktivního dopr. prostředku na hranici
24.	124 - 126	C 3	JD22L	Kód měny
25.	127 - 135	N 9 3	JD23	Kurz ke koruně české
26.	136 - 145	N 10	JD23P	Poměr kurzu
27.	146 - 147	C 2	JD24	Kód obchodní operace
28.	148 - 148	C 1	JD25	Kód druhu dopravy na SH
29.	149 - 149	C 1	JD26	Kód druhu dopravy ve vnitrozemí

30.	150 - 158	N 9	JD35	Hrubá hmotnost
31.	159 - 162	C 4	JD37	Kód celně schváleného určení (režim)
32.	163 - 163	C 1	JD44A	kód zajištění celního dluhu
33.	164 - 166	C 3	JD44B	Zkratka zajištění celního dluhu
34.	167 - 191	C 25	JD44C	Způsob zajištění celního dluhu
35.	192 - 192	C 1	JD47ZP	Způsob platby celního dluhu
36.	193 - 205	C 13	JD49A	č.jednací povolení skladu (DIČ provozovatele)
37.	206 - 206	C 1	JD49C	Typ skladu (A-F)
38.	207 - 211	C 5	JD54	druh dokladu (VJ/VP,VJ/JP,JO/JP)
39.	212 - 214	N 3	JD32	Pořadové číslo položky zboží
40.	215 - 222	C 8	JD33A	Nomenklatura zboží
41.	223 - 224	C 2	JD33B	Doplňkový kód nomenklatury (/nic do 6.98)
42.	225 - 228	C 4	JD33PK1	Přídavný kód 1
43.	229 - 232	C 4	JD33PK2	Přídavný kód 2
44.	233 - 236	C 4	JD33PK3	Přídavný kód 3
45.	237 - 240	C 4	JD33PK4	Přídavný kód 4 – z odst. 31 JSD
46.	241 - 244	C 4	JD33PK5	Přídavný kód 5 – z odst. 31 JSD
47.	245 - 246	C 2	JD34A	Kód země původu zboží
48.	247 - 249	C 3	JD36	Kód preference
49.	250 - 258	N 9	JD38	Vlastní hmotnost
50.	259 - 264	C 6	JD39	Číslo požadované kvóty
51.	265 - 273	N 9	JD41	Množství v m. jednotkách cel. sazebníku
52.	274 - 283	N 10	JD42	Fakturovaná cena
53.	284 - 293	C 10	JD44L1	Licence MPO / 5,6,7,8,9 / č.vyhlášky / AGREX
54.	294 - 303	C 10	JD44L2	číslo 2. licence MPO / licence SZIF=CAP
55.	304 - 316	C 13	CAP-T5	CAP - reg.č.T5
56.	317 - 328	C 12	CAP-T5-7	CAP - odst. 7 T5
57.	329 - 348	C 20	JD44SPD	evid.číslo povolení daňového skladu
58.	349 - 358	N 10	JD45DPH	Vedlejší výdaje do základu pro DPH
59.	359 - 368	N 10	JD46	Cena obchodní parity
60.	369 - 371	C 3	JD31O	kód odpadu
61.	372 - 374	C 3	JD31R	kód R1-R13 - označení odpadů
62.	375 - 375	C 1	JD31QMJ	měrná jednotka kvóty
63.	376 - 391	N 16 3	JD31QMN	požadované množství kvóty
64.	392 - 401	N 10	JD47CH	Celní hodnota

65.	402 - 416	N 15 5	JD47B	První základ SPD
66.	417 - 425	N 9 2	JD47C	První sazba SPD
67.	426 - 440	N 15 5	JD47B	Druhý základ SPD
68.	441 - 441	C 1	JD_SER	"U" pokud UAZ (=že to není odpad)
69.	442 - 459	C 18	JD40A	E vid.č. předchozího dokladu
70.	460 - 467	D 8	JD40B	Datum přijetí předchozího dokladu
71.	468 - 470	N 3	JD40D	číslo položky PE
72.	471 - 473	C 3	JDMJ	EKO měř.jednotka (odst. 31)
73.	474 - 485	N 12 2	JDMN	EKO množství (odst. 31)
	486 - 487	C 2		konec řádku (hex. "0D","0A")